

Hódmezővásárhelyi Tankerületi Központ

**Csanádpalotai Dér István
Általános Iskola**

Pedagógiai Programja

2023.

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék.....	2
I. Bevezető.....	4
I.1. Az iskola bemutatása	4
I.2. Helyzetkép, adatok az iskoláról	7
I.3. Küldetésnyilatkozat.....	9
I.4. Az iskola pedagógiai programja és a Nemzeti alaptanterv kiemelt fejlesztési feladatai	10
a) Jogszabályi háttér:	10
b) Az iskola pedagógiai programja és a Nemzeti alaptanterv kiemelt fejlesztési céljai ..	10
I.5. Kulcskompetenciák.....	10
II. Nevelési program.....	14
II.1. Iskolánk névadója: Dér István	14
II.2. Pedagógiai alapelveink	14
II.3. Az iskolában folyó nevelő és oktató munka célja, feladatai, eszközei, eljárásai.....	16
a) Célok és feladatok - alsó tagozat.....	16
b) Célok és feladatok - felső tagozat	19
II.4. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	22
II.5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	23
II.6. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák.....	25
II.6.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai a nevelés-oktatás folyamatában	26
II.6.2. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	29
II.6.3. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok.....	31
II.6.4. Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése	33
II.6.5. A tehetség kibontakoztatása	35
II.7. Rendszeres- és alkalmanként szervezett tanórán kívüli foglalkozások formái	35
II.7. Az intézményi döntési folyamatokba való tanulói részvétel rendje	40
II.7.1. A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái	40
II.8. Iskolai egészségnevelési program	44
II.9. Elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása	50
II.10. Környezeti nevelési program.....	52
II.11. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, a nevelő és oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	61
II.13. Alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	61
II. 14. A magasabb évfolyamra lépés feltételei	62
II.15. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei.....	63
II.16. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérése	63
II.17. A tanulók teljesítményének, magatartásának és szorgalmának értékelése, minősítése	68
II.18. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	71
II.19. A tanuló magatartásának, szorgalmának és tanulmányi munkájának minősítése	72
II.20. Az iskolai jutalmazás és büntetés formái.....	74
II.21. A csoportbontások szervezési elvei	78
II.22. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek.....	78

III. A Csanádpalotai Dér István Általános Iskola helyi tanterve.....	81
III.1. Általános rendelkezések.....	81
III.2. A heti óraszámok és a témakörök a tantárgyra lebontva.....	83
III.2.1. Alsó tagozat.....	83
Anyanyelv	83
Matematika.....	87
Etika	89
Ének-zene	91
Vizuális kultúra	92
Technika	93
Testnevelés	96
Első élő idegen nyelv	97
Környezetismeret	98
Digitális kultúra.....	100
III.2.2. Felső tagozat.....	101
Angol nyelv	101
Magyar nyelv és irodalom.....	108
Matematika.....	121
Történelem	125
Etika	127
Állampolgári ismeretek	129
Természettudomány	129
Biológia	130
Fizika	131
Kémia	133
Földrajz.....	133
Ének-zene	136
Vizuális kultúra	137
Hon- és népismeret.....	138
Dráma és színház.....	139
Digitális kultúra.....	139
Technika és tervezés.....	142
Testnevelés	143
Legitimizáció.....	1
Jóváhagyási záradék.....	1
Nyilatkozat	1
Hatályosság	1

I. Bevezető

I.1. Az iskola bemutatása

Iskolánkban 1872 óta folyik a tanítás. Intézményünk hosszú ideig katolikus felekezetű népiskolaként működött, majd 1902-től állami, később önkormányzati, majd újra állami fenntartású lett.

Az iskolánk négy telephelyen működik:

- a 3-4. évfolyam a Szent István utca 48. szám alatti épületben,
- az 1-2. évfolyam és a felső tagozat Kálmány L. u. 1. szám alatti épületben.
- A testi nevelés szakóráit Kálmány L. u. 1. szám alatti tornacsarnokban tartjuk.

Intézményünkhöz 2023. szeptember 1-jén csatlakozott Csanádalberti és Ambrózfalva települések 1-4. évfolyamot összevontan oktató alsó tagozata.

Ambrózfalvi telephely:

Az iskola épülete már száz éves. Állaga ennek megfelelően folyamatos karbantartást igényel. 2017 nyarán nagy felújításon esett keresztül. A tetőszerkezet meg lett javítva. A fölsőlegyes kémények lebontásra kerültek. A kevésbé korszerű gázkonvektoros fűtés le lett szerelve és gázkazános központi fűtés lett kiépítve. Az utcafrontra néző rosszul záródó nyílászárók, modern műanyag ablakokra lettek cserélve. A bejárati ajtó is jól záródó műanyag ajtóra cserélődött. Mindkét tanterem glettelés után új festést kapott. Az iskola belül szép, rendezett, barátságos. Sajnos a külseje még kívánna egy hőszigetelést és nemesvakolást. Az iskola épülete mellett lévő tornaszobát, a KLIK-kel kötött szerződés alapján, az Önkormányzat a testnevelés órák megtartására az intézmény rendelkezésére bocsátja. A tornaterem 2015-ben meszelést kapott, nagyon tágas és esztétikus is. Sajnos a falai vizesek, ami miatt a parketta már felújításra szorul. Felszereltsége megfelelő, alapeszközökkel rendelkezünk./tornapadokkal -tornaszőnyeggel -zsámolyokkal - ugrószekrénnel – bordásfalakkal/ Tornatermünk több funkciót is ellát. A mindennapos testmozgáson túl, itt tartunk meg több ünnepséget is. Az iskola épületében két tanterem van, az egyik méretét tekintve kisebb. Tantermeink világosak, barátságosak. Mindkét termünkben „mese” sarkot alakítottak ki, ahol lehetőség van olvasgatni, beszélgető kört tartani, játszani. Ez által a gyermekek környezete otthonosabb, így növekedik érzelmi biztonságuk. A kisteremből nyílik a tanári szoba ajtaja, ami 2016-ban az Önkormányzat és egy vállalkozó által laminált padlót kapott. A tanáriban rendelkezésükre áll egy nagy teljesítményű nyomtató és fénymásoló. A két tanterem a folyosóra nyílik, ahol két mosdókagyló és egy fali ivókút áll a

gyermekek rendelkezésére. Rendelkezünk még egy takarító szereket tartalmazó szertárral, valamint külön fiú, lány, és nevelői vizesblokkal, melyek már felújításra szorulnak.

Tantermeik és folyosóik dekorációja mindig igényes és soha nem öncélú. Mindig igazodik a tananyaghoz, az évszakokhoz, ünnepekhez. Főleg gyermekmunkák díszítik a termeket, de a pedagógusok is hozzájárulnak esztétikussá tételükhöz. Szemet gyönyörködtetés mellett céljuk az ismeretek bővítése is.

Az iskola szélessávú ADSL internet hozzáférést kapott. 2019-ben kiépítették az Eduroam hozzáférést. Mindkét tanterem rendelkezik interaktív táblával. Az IKT alkalmazása nagyban elősegíti a kulcskompetenciák fejlesztését. Naponta tapasztalhatjuk, hogy az IKT eszközök a lehetőségek tárházát biztosítják, amellyel iskolánk nevelői maximálisan élnek is. A 2015/2016-os tanévben a tablettel gazdagodott iskolánk. A tanárban egy asztali számítógépen végezhetik a pedagógusok a munkájukat. Az udvar tágas, sportudvarként is funkcionál, kulturált környezetet biztosít és tartalmas időtöltésre ad lehetőséget. Hálóval felszerelt kis-, és kézilabdakapuk, tollas- és röplabdaháló, kosárpálánk egyaránt szolgálják a mindennapos testmozgást. 2004-ben az udvart tetszetős léckerítéssel kerítették körbe, amely az idő folyamán már megrongálódott, de az Önkormányzat ennek javítását folyamatosan végzi. A világítás, a világítótestek 2005-ös teljes cseréjével korszerű, az előírásoknak teljesen megfelelőek voltak. 2017-ben egy nagy beruházásnak köszönhetően még korszerűbb led izzós világítótestek lettek felszerelve. Az áramhálózat felújításra szorul. A munkához szükséges tárgyi feltételek biztosítottak.

Az iskolás tanulók összetétele:

Tanulóink nagy része hátrányos helyzetűnek mondható. A hátrányosság oka főleg a családok szociokulturális körülményeiben keresendők.

A településekhez kötődő hagyományok a telephelyeken:

Március 15-i koszorúzások

Október 23-i ünnepség Ambrózfalván

Nemzetiségi Napok Ambrózfalván

Falufarsang Ambrózfalván

Falukarácsony

Csanádalberti telephely:

Az iskola az óvodával közös épületben található. Intézményünk műanyag nyílászárókkal ellátott. Világítástechnikánk és fűtésrendszerünk költséghatékony és korszerű. Az iskola belső környezete esztétikus, otthonossá vált a 2017-es felújításnak köszönhetően. Udvarunk zöld övezetű, udvari játékok és kerti pavilon biztosítják szünetekben a kellemes időtöltést. A járda térkövezett. Az iskolával szemben lévő sportpálya kiválóan alkalmas a szabadtéri testmozgás megvalósításához.

Két tanteremmel rendelkezünk, a nagyobb terem 20-25, a kisebb 10-12 gyermek befogadására alkalmas. A termek bútorzata, tanulószékek, tanulópadok állapota megfelelő. Tanári szobánk kellően tágas, biztosítva a pedagógusok hatékony munkavégzését. Padozata laminált borítást kapott. Tornaszobánk jól szolgálja rossz idő esetén és téli időszakban a mindennapos testmozgást, parkettája 2018-ban lett csiszolva, lakkozva. Eszközbeszerzés során lehetőségünk nyílt sporteszközök vásárlására, amelyek új szint visznek a testnevelés órákba. Az iskolától nem messze található a Művelődési Ház, amely többfunkciós, így sportolásra is alkalmas. Időnként iskolai programok és testnevelés órák megtartására is szolgál.

Az intézmény rendelkezik szélessávú (ADSL) internet hozzáféréssel, 2019-ben az Eduroam hálózata is kiépítésre került. Nyertes TIOP 1.1.1 pályázatból a feladatellátási helyünk interaktív táblákkal, asztali számítógépekkel gazdagodott elősegítve a módszertanilag sokkal színesebb nevelő-oktató munkát. Irodagépeink elavultsága miatt fenntartónk egy multifunkciós készüléket biztosított számunkra. A Vodafone Digitális Iskola Program keretein belül két Vodafone Tab Speed LTE táblagépet vehettünk birtokba, melyek elősegítik diákjaink digitális ismereteinek fejlesztését.

2018 márciusában az intézményben dolgozó pedagógusok új Notebookokat kaptak az EFOP 3.2.4. pályázatnak köszönhetően, és ugyanennek egy a pályázatnak a jóvoltából az intézmény egy új, interaktív panellel is gazdagodott, valamint LEGO Education szettekkel, drónnal és 3D-s nyomtatóval. A mindennapi munkához szükséges tárgyi feltételek adottak.

A Magyar Falu Program nyertes pályázatának köszönhetően 2020-ban megtörtént az iskola épületének fűdém- és homlokzati hőszigetelése, valamint napelemes rendszer került kiépítésre az óvoda-iskola épületén. A vizesblokkok teljes felújítása is megvalósult.

Tanulólétszámunk alacsonyságából adódóan összevont oktatás folyik az intézményben. Iskolánk egy összevont csoporttal működik 1-2, 3-4 osztályos bontásban, míg a készségtárgyak oktatása, a szaktárgyi- és fejlesztő foglalkozások 1-4 osztályos osztatlan formában történnek. A telephelyen szlovák nemzetiségi nyelvet tanulhatnak a gyerekek.

2003. május 30-án vettük fel névadónk: Dér István festőművész nevét.

Helyi tantervünkben és pedagógiai programunkban meghatározó szerep jut az egészséges életmód témakörének és a környezeti nevelésnek, valamint a fenntarthatóság kérdésének. Ennek köszönhetően 2005-ben elnyertük az ÖKOISKOLA címet, 2012. június 9-én pedig megkaptuk az ÖRÖKÖS ÖKOISKOLA címet is.

2008. szeptember 1-jével megalakult az új összevont önkormányzati intézmény: a Dér István Általános Iskola, Napsugár Óvoda és Bölcsőde Többcélú Közös Igazgatású Közoktatási Intézmény, melynek keretei között bölcsőde, kettő óvoda és általános iskola működött - intézményvezetője az iskola intézményvezetője lett.

2011-ben csatlakozott az intézményegységhez az ambrózfalvi Egységes Óvoda és Bölcsőde, amely az állami átvételig tagintézményként működött.

2013. január 1-től iskolánk állami fenntartásba került, a fenntartó a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Makói Tankerülete lett, 2017. január 1-jétől Klebelsberg Központ Hódmezővásárhelyi Tankerületi Központ.

I.2. Helyzetkép, adatok az iskoláról

Intézmény adatai:

Az intézmény neve:

CSANÁDPALOTAI DÉR ISTVÁN ÁLTALÁNOS ISKOLA

Oktatási azonosítója: 201203

Pontos címe, telefonszáma:

6913 Csanádpalota, Kálmány Lajos u. 1.

Tel./ Fax: 62/263 - 004

Intézményvezető: 62/264 - 153

E-mail: der.isk01@gmail.hu

Az intézmény fenntartója, címe, telefonszáma:

Hódmezővásárhelyi Tankerületi Központ

6800 Hódmezővásárhely, Andrássy u. 28.

Iskolánk szlogenje

„Az élet színpadán már mi is szerepet játszunk!”

Iskolahimnusz

Ez még nem az a dal,
addig még sokat kell tanulni,
ez még nem az a tánc,
addig még hosszú az út.

Most van a legjobb idő arra, hogy megismerjük egymást,
Hogy egyszer majd szép legyen a múlt.

Állj be közénk, mert itt a helyed
Kell az erőd, hát nyújtsd a kezéd
Szálljon az ének, zúgja a szél
hogy Itt az idő, s már közel a cél

Refr.:

van ami benned szép
van ami bennem jó
van amit együtt éneklünk el
s az a dal úgy lesz jó.

Most még közel az ég,
úgy tűnik elérhetjük könnyen,
most még sok az idő:
végtelen percekbe bújt.

Most van a legjobb idő arra, hogy megismerjük egymást,
Hogy egyszer majd szép legyen a múlt.

Állj be közénk...

Refr.: Van ami benned...

És majd eljön a nap,
álmaink mind valóra válnak,
ami vár reánk
az mindent felülmúl
Az lesz a legjobb idő arra, hogy felismerjük egymást,
S hogy tényleg szép legyen a múlt.

Állj be közénk...
Refr.: Van ami benned...

I.3. Küldetésnyilatkozat

Intézményünkben nyolc évfolyamos általános iskola működik.

Az Alapító Okirat alapján meghatározott alapfeladatok szerint nevelő és oktató munkánk igazodik az itt élő családok egymástól nagymértékben eltérő szociális, anyagi és kulturális helyzetéhez, ezért:

- alapfeladatunk a beiskolázási körzetünkbe tartozó tanköteles korú gyermekek általános műveltségének megalapozása, a sajátos nevelési igényű: SNI-s, a hátrányos helyzetű: HH-s, a halmozottan hátrányos helyzetű: HHH-s és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő: BTMN-es tanulók integrált nevelése, oktatása.
- tanórán és tanórán kívül megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló diákok felzárkóztatását,
- fokozottan figyelünk a tehetséges, jó képességű tanulók fejlesztésére,
- névadónk szellemében külön gondot fordítunk tanulóink művészeti képzésére.

Kiemelt fontosságú feladatunk a lakóhely és a nemzet történetének, hagyományainak megismerése, az iskolai színjátszás hagyományainak ápolása, a haza iránti szeretet felébresztése, a környezeti nevelés, a különféle világnézetű emberek cselekvő együttélésének gyakoroltatása.

I.4. Az iskola pedagógiai programja és a Nemzeti alaptanterv kiemelt fejlesztési feladatai

a) Jogszábeli háttér:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény

A nevelési – oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet

Iskolánk helyi tanterve a 2020-2021-es tanévtől felmenő rendszerben az 1. és az 5. évfolyammal kezdődően a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet alapján készült, az oktatásért felelős miniszter által kiadott, az Oktatási Hivatal honlapján megjelent kerettantervek közül a:

Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyam számára

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_1_4_evf

Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyam számára

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_5_8

alján készült.

b) Az iskola pedagógiai programja és a Nemzeti alaptanterv kiemelt fejlesztési céljai

I.5. Kulcskompetenciák

A nemzeti alaptanterv az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, azokra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat.

Kommunikációs kompetenciák:

Az **anyanyelvi**, magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.

Az **idegen nyelvi**, az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek –, az egyén szükségleteinek megfelelően. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. Az egyén nyelvtudásának szintje

változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképesség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/értéklődése szerint.

A **matematikai gondolkodási kompetencia** a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia – eltérő mértékben – felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.

A **digitális kompetencia** felöleli az információs társadalom technológiáinak (Information Society Technology, a továbbiakban: IST) magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

A **tanulás kompetenciái** azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, **személyes és társas kapcsolati kompetencia** a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

A **munkavállalói, vállalkozói kompetencia** segíti az egyént a mindennapi életben - a munkahelyén is - abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt

vége. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

A **kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság** magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót s a mozgóképet.

További kiemelt fejlesztési céljaink:

a) Énkép, önismeret

Az egyén önmagához való viszonyának alakításában alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és önkontroll, a felelősség önmagunkért, az önállóság, az önkifejezés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint mindezek eredményeként a személyes méltóság.

b) Hon- és népismeret

Elengedhetetlen, hogy a tanulók ismerjék népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit. Fontos feladat a harmonikus kapcsolat elősegítése a természeti és a társadalmi környezettel, a nemzettudat megalapozása, nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítése és ettől elválaszthatatlan módon a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek, történelmének, hagyományainak megbecsülése.

c) Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra

Európa a magyarság tágabb hazája. A tanulók magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká. Ismerjék meg az egyetemes emberi civilizáció legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit.

d) Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállamban a társadalom fejlődésének és az egyén sikerességének, boldogulásának s nem ritkán boldogságának is egyik fontos feltétele az egyén részvétele, a civil társadalom, a lakóhelyi, szakmai, kulturális közösség életében és/vagy, politikai életben. Az aktív állampolgári léthez ismeretek, képességek, megfelelő beállítottság és motiváltság szükséges.

e) Gazdasági nevelés

A gazdálkodás és a pénz világára vonatkozó tudás nélkül nem érthetjük meg a bennünket körülvevő világ számunkra fontos folyamatainak jelentős hányadát.

Az iskolai nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a hasznot vagy a költségeket.

f) Környezettudatosságra nevelés

A nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezetmegóvásra, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

g) A tanulás tanítása

A tanulás a pszichikum, tartós módosulása külső tényezők hatására, tehát nem csupán ismeretelsajátítás és figyelem, emlékezet működtetése, hanem valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését magában foglalja. A pedagógus fontos feladata, hogy megismerje a tanulók sajátos tanulási módjait, stratégiáit, stílusát, szokásait.

h) Testi és lelki egészség

Az iskola nagy feladata és felelőssége, hogy a felnövekvő nemzedékeket egészséges életmódra nevelje, valamint minden tevékenységével szolgálni kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.

i) Felkészülés a felnőtt lét szerepeire

Fontos eleme a pályaorientáció, amelynek célja, hogy segítse a tanulók további iskolai és pályaválasztását. Az iskolának átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Kiemelt figyelmet igényel a rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének a képessége egyéni és társadalmi szinten egyaránt. A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttéléshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és állampolgári kompetencia tudatos, pedagógiaileg tervezett fejlesztése.

II. Nevelési program

II.1. Iskolánk névadója: Dér István

Dér István festőművész volt. Alkotásaiban a természet szeretete, az ökológiai egyensúly megtartására való törekvés, a valós emberi értékek tisztelete (becsületesség, őszinteség, hűség, kitartás, a munka szeretete, humanitás) tükröződik. Műveiben a jó és a rossz egyensúlyban jelenik meg, hogy a szemlélő megértse az élővilág ellentmondásait, s ő maga is törekedjen a természet harmonikus részévé válni. A festmények szereplői olyan emberi magatartási példákat tárnak elénk, melyek elfogadásra, szeretetre, az élet tiszteletére tanítanak bennünket.

II.2. Pedagógiai alapelveink

Iskolánk nevelőtestületének pedagógiai hitvallása:

A Csanádpalotai Dér István Általános Iskolában tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban a legfőbb cél az alább felsorolt pedagógiai alapelvek érvényre juttatása:

1. Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.
2. A környezet értékeit megőrző, a környezeti problémák iránt érzékeny, szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges nemzedéket kívánunk nevelni a ránk bízott gyermekekből.
3. A legfontosabb pedagógiai feladatunk a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, korszerű ismereteik, képességeik, készségeik kialakítása és bővítése.
4. Folyamatosan részt kívánunk venni lakóhelyünk életében (pl.: a szülőkkel, különböző intézményekkel, civil szervezetekkel ápolt kapcsolatok révén).

Iskolánk csak akkor lehet eredményes, ha érzékeny a felhasználók igényeire, folyamatos és építő együttműködést folytat környezetével. Ha nem elválaszt, hanem összeköt, ha lehetőséget ad az együttgondolkodásra, a közös munkára, alkotásra. Így a gyerekek is megtapasztalhatják az együttműködés szükségességét, annak lehetőségeit, formáit. Az iskola azzal, hogy erre mintát ad, gyakorlatot biztosít, felkészíti tanítványait a valós világ tényezőivel való együttélésre.

5. Eszményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:
 - humánus, erkölcsös, fegyelmezett, művelt, kötelességtudó,
 - érdeklődő, nyitott, kreatív, alkotó,
 - becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát,
 - képes a problémák érzékelésére és megoldására, gyakorlatias,
 - képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,

- jó eredmények elérésére törekszik (játékban, munkában, tanulásban, sportban),
- van elképzelése a jövőjét illetően, becsüli a tudást,
- öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban,
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,
- képes tudását továbbfejleszteni és önállóan ismereteket szerezni,
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti,
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban,
- a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik,
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:
 - nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
 - a természet, a környezet értékeit, más népek értékeit, hagyományait,
 - az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
- a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben,
- ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat,
- ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat,
- ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit,
- viselkedése udvarias, beszéde kulturált, társaival együttműködik,
- szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli, képes szeretetet adni és kapni,
- szereti hazáját, megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket,
- szellemileg és testileg egészséges, edzett, egészségesen él,
- szeret sportolni, mozogni, megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolt, gondozott.

Tudjuk, hogy ezen tulajdonságok mindegyikét nem vagyunk képesek kialakítani minden egyes hozzánk járó tanuló személyiségében. Pedagógusaink mindennapi nevelő és oktató munkája azonban arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen végzős korára minél több itt felsorolt személyiségjeggyel.

II.3. Az iskolában folyó nevelő és oktató munka célja, feladatai, eszközei, eljárásai

a) Célok és feladatok - alsó tagozat

- Az alapfokú nevelés-oktatás első szakasza az iskolába lépő kisgyermekben óvja és továbbfejleszti a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot. Átvezeti a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Fogékonnyá teszi a saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalom értékei iránt. Az iskola teret ad a gyermek játék- és mozgás iránti vágyának, segíti természetes fejlődését, érését. A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában elemi ismereteket közvetít, alapvető képességeket és alapkészséget fejleszt.
- Ez a szakasz a kíváncsiságra és az érdeklődésre épít, és ezáltal motivált munkában fejleszt a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét és előmozdítja érzelmvilágának gazdagodását. Mintákat ad az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, meg alapozza a tanulási szokásokat.
- Támogatja az egyéni képességek kibontakozását, közreműködik a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában. Törődik azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermekek szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadhatnak. Kiemelt figyelmet fordít a HH-s, HHH-s, SNI-s és a BTMN -es zavarokkal küzdő és a tehetséges tanulók eredményeire.
- Tudatosítja a gyermekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető erkölcsi értékeket, megerősíti a humánus magatartásmintákat, szokásokat, és a gyermek jellemét formálva szolgálja a személyiség érését. A pedagógiai munka középpontjában tehát a személyre szóló fejlesztés törekvése áll.

<u>Célok</u>	<u>Feladatok (eszközök, eljárások)</u>
1. A tanuló és a pedagógus személyiségének tiszteletben tartása.	Megismertetjük a gyermekekkel jogait, kötelességeiket. A házirendben foglaltakat betartjuk és betartatjuk.
2. Az óvodából az iskolába való átmenet zökkenőmentes biztosítása.	Biztosítjuk még az iskolakezdés előtt, hogy a szülők és a leendő elsősök nyílt napokon, rendezvényeken, iskola előkészítő táborokban, szórólapok és az internet segítségével

	megismerjék iskolai életünket. Alkalmazkodva a kisgyermek személyiségéhez, a fokozatosság elvét követve történik az iskolába szoktatás.
3. A játék és mozgás iránti vágy kielégítése. A természetes fejlődés, érés segítése.	A test és a lélek harmonikus fejlődését figyelembe véve alapozzuk meg tanulóink mozgáskultúráját, fejlesztjük a mozgáskoordinációt, a ritmusérzéklet, a hallást és életkoruknak megfelelő mozgásformákkal, játékokkal biztosítjuk számukra a mindennapos testmozgást és a művészeti oktatást (zene, néptánc, képzőművészet).
4. Szeretetteljes emberi kapcsolat kiépítése. Humánus magatartásminták, szokások kialakítása, tudatosítása, udvarias beszéd egymás közt, felnőttekkel.	Szeretetteljes, szorongásmentes légkör kialakítására, a harmonikus együttélés szabályainak betartatására törekszünk.
5. Mások véleményének tiszteletben tartása.	A kommunikáció szabályainak betartásával alakítson ki a közösségben helyes vitaszellemet.
6. Az eltérő szociális és kulturális környezetből adódó hátrányok csökkentése.	A szociális hátrányok enyhítése érdekében: • felvilágosítjuk a szülőket a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleten, fogadóórákon, szükség esetén családlátogatásokon, • az Alapszolgáltatási Központ és Gyermekejóléti Szolgálattal, a Lakásotthon dolgozóival tartjuk a kapcsolatot
7. A sajátos nevelési igényű, beilleszkedési zavarokkal küzdő magatartásbeli és tanulási problémával küszködő tanulók felzárkóztatása, valamint a tehetséges diákok gondozása.	Gyengébb tanulókat felzárkóztatjuk, a tehetségeket továbbfejlesztjük. A szülőkkel, gondviselőkkel, törvényes képviselővel rendszeres kapcsolatban állunk.

8. Szűkebb és tágabb környezetben való tájékozódás. Nemzeti értékeink megismerése. Identitástudat kialakítása.	Erősítjük tanulóink magyarságtudatát lakóhelyünk, országunk történelmének, sajátosságainak, hagyományainak megismertetésével. Igyekszünk kapcsolatot tartani a határon túli magyarsággal. (lehetőség szerint)
9. A környezet értékeit megőrző, tudatos, cselekvő magatartás kialakítása.	A természet szeretetére és környezet óvására neveljük őket.
10. A diákokkal szemben támasztott követelmények megismertetése.	Egységes értékelési rendszer kialakítására törekszünk.
11. A tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése.	A tanulási technikák megismertetése és elsajátíttatása a tanulók életkorának megfelelően történik.
12. Önálló ismeretszerzési, kommunikációs és cselekvési képességek fejlesztése. Biztonságos szóbeli és írásbeli szóhasználat kialakítása, használata tanítási órákon és a mindennapi életben.	Alapvető képességeik, készségeik / írás, olvasás, számolás, beszéd / megalapozása, az önálló gondolkodás, ismeretszerzés érdekében feladatunk: • az egyéni képességekhez igazodó, személyre szabott fejlesztés, • megfelelő szintű gyakoroltatás, • a helyes kommunikáció és illem kialakítása, • késztetés a jó eredményekre.
13. Életkoruknak megfelelő eszközök használata. A megszerzett ismeretek gyakorlati alkalmazása.	Iskolai – és osztályszinten igyekszünk biztosítani számukra azokat az eszközöket, amelyekkel megszerezhetik, majd a gyakorlatban is alkalmazhatják ismereteiket
14. Differenciált foglalkozások kialakítása, alkalmazása a tanítási órán.	Életkori sajátosságaik figyelembe vételével megfelelő mennyiségű és minőségű feladatot biztosítunk. Szabadon választható foglalkozásokkal (tánc, zene, képzőművészet, sport) segítjük a tehetség sokrétű kibontakoztatását.

15. Egészséges életmódra nevelés. A célirányos és konkrét egészségnevelési feladatok az Egészségnevelési és Ökoiskolai programban jelennek meg.	• Test és lélek harmonikus fejlesztése: • egészséges életmódra nevelés • mozgáskultúra • mozgáskoordináció • ritmusérzék • hallásfejlesztés • koncentráció • érzelmi intelligencia
---	---

b) Célok és feladatok - felső tagozat

<u>Célok</u>	<u>Feladatok (eszközök, eljárások)</u>
1. Az iskola gazdasági helyzetétől függően a lehető legnagyobb mértékben kell arra törekedni, hogy a tanulók egészséges, otthonos, európai szintű iskolai környezetben tudjanak tanulni. Egészséges életmódra nevelés. A célirányos és konkrét egészségnevelési feladatok az Egészségnevelési és Ökoiskolai programban jelennek meg.	A balesetveszélyes helyzetek megelőzésére fokozott figyelmet fordítunk: csúszásgátlás, elektromos vezetékek érintésvédelme, a tantermek burkolatának baleset-mentesítése. Test és lélek harmonikus fejlesztése: • egészséges életmódra nevelés • mozgáskultúra • mozgáskoordináció • ritmusérzék • hallásfejlesztés • koncentráció • érzelmi intelligencia
2. A kötelezően elsajátítandó tananyag mellett törekedni kell arra, hogy minden tanulóknak lehetősége legyen képességeinek megfelelően bővebb ismereteket szerezni.	A tanulók fejlesztését a tehetséggondozó, felzárkóztatását a differenciált foglalkozásokon biztosítjuk.

3. Minden tanuló ismerje meg az általános emberi, nemzeti, etnikai, európai értékeket. Diszkrimináció elleni fellépés.	Megismertetjük a tanulókkal szűkebb környezetük (Magyarország, Csanádpalota) történetét, természeti értékeit, legfontosabb nemzeti ünnepeinket. Fellépünk a hátrányos megkülönböztetés ellen.
4. Tehetséggondozás megvalósítása. A tehetséggondozás mellett kiemelkedő cél a HH-s, HHH-s, SNI-s és a BTMN-s tanulók felismerése és felzárkóztatása.	Iskolánkban biztosítani kívánjuk tanórán kívüli foglalkozások keretében is a tehetségek kibontakozását: • többlet tananyag elsajátításával, • versenyekre való felkészítéssel (személyi, tárgyi, anyagi feltételek biztosítása), • a tanulói érdeklődés felkeltésével, elismerés biztosításával, Tanulási nehézségekkel küzdő tanulók felzárkóztatása: • tanulói érdeklődés felkeltésével, • felzárkóztató órák biztosításával a törvényi előírásoknak megfelelően kis létszámú tanulócsoportokban vagy egyénileg. (személyi, tárgyi, anyagi feltételek biztosítása).
5. Biztosítani kell a tanulók számára, hogy érdeklődésüknek, életkori sajátosságaiknak megfelelően változatos, sokszínű tanórán kívüli tevékenységrendszerben vegyenek részt.	Szabadidős, közösségi programokat biztosítunk. Tantárgyi tananyaghoz kapcsolódnak a tanulmányi utak, kirándulások, üzemlátogatások szervezése lehetőség szerint.
6. Az iskolában folyó nevelés és oktatás fő célja a gyermeki fogékonyságra, érdeklődésre, nyitottságra építve az alapvető készségek, képességek és tulajdonságok kialakítása és fejlesztése a tanulóknál.	Fő feladatunk, hogy kialakítsuk és fejlesszük a tanulóknál: • az önálló gondolkodáshoz, ismeretszerzéshez szükséges alapvető képességeket, készségeket (gondolkodás, beszéd, írás, olvasás, számolás),

	• az egyéni tanulás, ismeretszerzés mód-szereit, az önismeretet, • a kulturált magatartás, emberek közötti kapcsolatok és együttműködés normáit, (segítőkézség, szolidaritás-érzés, empátia), • a helyes kommunikációt, tiszta, helyes beszédet, • az egészséges életmódhoz kapcsolódó szokásokat, ismereteket, • a környezeti harmóniára törekvő, tudatos környezetvédelmi magatartást, • a nemzeti értékek, hagyományok, anyanyelv ismeretét és tiszteletét
7. Érdeklődésüknek, képességüknek, tehetségüknek megfelelően felkészíteni a továbbtanulásra, előkészíteni a felnőtt társadalomba való beilleszkedésre.	Biztosítjuk tanulóinknak: • az alapvető szaktárgyi ismeretek elsajátításának lehetőségét és az alapvető társadalmi normák megismerését, • a tájékoztatást és a tájékozódást a továbbtanulási lehetőségekről (pl.: iskolalátogatások, továbbtanulási tájékoztatók, nyílt napok) • a továbbtanuláshoz szükséges pályaorientációt.
8. Célunk tudatosítani a közösség demokratikus működésének értékeit, jellemző szabályait, a jogok és kötelességek törvényes gyakorlásával.	Tanulóink ismerjék meg kötelességeiket és jogaikat, valamint a társas együttélés alapvető szabályait. A jogok gyakorlásának és a kötelességek teljesítésének összhangját tudatosítanunk kell a tanulóifjúságban.

Nevelési céljaink megvalósulását tekintve nevelő és oktató munkánk akkor sikeres, ha végzős diákjaink iskolaváltáskor megállják a helyüket.

- Természetesen elsődleges célunk az, hogy a minimális követelmények teljesítésén túl - az egyéni képességeik alapján elvárható legjobb szinten – feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek minden tanulónk (HH, HHH, SNI, BTMN-s zavarokkal küzdő egyaránt.)
- Rendelkezzenek olyan bővíthető, biztos, gyakorlati és elméleti ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őket arra, hogy a középiskolás követelményeket a későbbiekben teljesíthessék, és alkalmassá váljanak a megszerzett tudás alkalmazására, a továbbfejlődésre.
- Ismerjék a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat.
- Határozott elképzeléssel bírjanak saját közelebbi és távolabbi céljaikat illetően.

II.4. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Célunk a gyermekekben rejlő lehetőségek kibontakoztatása, önismeret és együttműködési készség fejlesztése, felkészítés a társadalomba való beilleszkedésre, függetlenül a sajátos helyzetétől (HH, HHH, SNI, BTMN).

a) Az értelem kiművelése (kognitív kompetencia fejlesztése)

Feladat: A tanulási motívumok (figyelem, érdeklődés felkeltése, tanulásra késztetés) kialakítása, elsajátítása, folyamatos fenntartása.

A gondolkodás és a megismerés készségeinek és képességeinek kifejtése, melyek segítségével tanulóink képesek lesznek a felvett információkat hatékonyan feldolgozni, elemezni, az elemzések alapján következtetéseket levonni, döntéseket hozni.

Színterei: Tanórai és tanórán kívüli tevékenységek keretében

b) A segítő életmódra nevelés (szociális kompetencia fejlesztése)

Feladat: A szociális viselkedés alapvető szabályainak ismerete, a pozitív minták belsővé tétele, az érdekérvényesítés módjainak, szabályainak megismertetése, fejlesztése. Olyan iskolai életrend kialakítása, ahol a tanulók biztonságban érzik magukat, mert az elvárási szabályok átláthatóak, kiszámíthatóak, és mindenkitől egyértelműen, következetesen elvártak. Fejlesztendő készségek – tolerancia, kapcsolatteremtő képesség, konfliktuskezelő képesség, segítő- és együttműködési képesség, vitakészség, szociális értékelő képesség.

Színterei: Tanórai és tanórán kívüli tevékenységek keretében

c) Egészséges és kulturált életmódra nevelés (személyes kompetencia fejlesztése)

Feladat: a testi-, lelki- egészség, a jó közérzet személyiségstabilizáló működésének elősegítése, előnyös személyes motívumok fejlesztése, a hátrányos motívumok kifejlődésének megelőzése, visszaszorítása.

A befogadó és önkifejező képességek (szövegalkotó-, műértelmező-, zenei-, vizuális-esztétikai- és előadói képességek) fejlesztése. Gazdag mozgáslehetőségek biztosításával a testi képességek folyamatos művelése.

Színterei: Tanórai és tanórán kívüli tevékenységek keretében

d) Szakmai képzés alapozása (speciális kompetencia fejlesztése)

Feladat: Sokféle tevékenykedtetéssel, egyre komplexebb tevékenységi formákkal a tapasztalati alkotóképesség fejlesztése, produkciók, produktumok létrehozásának ösztönzése. Tehetség-gondozás. Az alapvető követelmények és az ezekre épülő differenciálás azt a célt szolgálják, hogy a tanulók adottságaikkal, fejlődésükkel, iskolai és azon kívüli tanulásukkal, tevékenységükkel, a szerzett és spontán tapasztalataikkal minél teljesebben tudják kibontakoztatni személyiségüket.

Pályaorientáció.

Színterei: Tanórai és tanórán kívüli tevékenységek keretében

II.5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül kiemelt tekintettel a HH, HHH, SNI és BTMN-s tanulóakra.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

Tapasztalatgyűjtés az együttműködés, környezeti konfliktusok kezelése, megoldása terén. Az iskolai közösség színtereinek sokoldalú felhasználása az egészséges életvitel és a pozitív magatartásformák kialakítására.

1. A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Feladat: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

2. A tanulók életkori fejlettségének figyelembe vétele.

Feladat: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm - a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró - személyiségének lassú átalakulásától az autonóm - önmagát értékelni és irányítani képes - személyiséggé válásig, miközben ők maguk is elsajátítják az alkalmazkodás normáit különböző szinteken (diák-diák, diák-tanár).

3. Az önkormányzás képességének (osztályközösségek, diákönkormányzat) kialakítása.

Feladat: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

4. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladat: A közösségek tevékenységének tudatos tervezés folyamatos megszervezése úgy, hogy a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

5. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Feladat: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

6. Az iskola hagyományainak szerepe a közösségfejlesztésben

Az intézmény közel 200 éves fennállása alatt kialakította jellemző hagyományrendszerét, melynek múlhatatlan szerepe van az iskola közösségének formálásában.

Hagyományrendszerének egyik fontos eleme az iskola belső képe, mely árulkodik a benne folyó munkáról, az iskola szellemiségéről. A zsibongó, az aula, a lépcsőfeljáró hangulata arról tanúskodik, hogy jól érzik benn magukat azok, akik, akik idejük nagy részét e falak között töltik. A gyermekek munkái, melyek az iskolában folyó színvonalas munka eredményei a folyosók és osztálytremek falait díszítik. Az alkotásokból év végén kiállításokat szervezünk a kisváros kulturális intézményeiben.

A hagyományrendszer másik fontos eleme az a rendezvénysorozat, mely az intézmény névadójához, Dér Istvánhoz kapcsolódik. Iskolánk 2003. május 30-án vette fel Dér István nevét. A névfelvételhez kapcsolódó rendezvénysorozat máig kedves emlék. Azóta minden évben megkoszorúzzuk az aulában Dér István festőművész mellszobrát, melyet ebben az évben a Kincsó Művészeti Iskola adományozott iskolánknak. Munkásságával kapcsolatos vetélkedőket szervezünk

A Csanádpalotai Dér István Általános Iskola részt vesz a Lázár Ervin programban.

II.6. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák

Tanítási óra

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.
- A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.

Szaktárgyi foglalkozás

A szaktárgyi foglalkozások kialakítása egységes keretbe foglalja a tanulók egyéni képességéhez igazodó fejlesztés teljes folyamatát.

- A tanítók a tantárgyakat tantárgycsoportos tanítási rendben is végezhetik.
- Lehetőség szerint ugyanazon tanítók oldják meg a következő tanítási órákra való felkészítést, az ismeretek rögzítését, megszilárdítását.
- Egyénre szabott differenciálásra, sokoldalú képességfejlesztése adódik lehetőség a tanórán kívüli foglalkozások során.
- Lehetőséget biztosítunk a művészeti oktatás és a sport iránt elkötelezettséget érző tanulóinknak a foglalkozásokon való részvételre.

Egyéb foglalkozás

Lehetőséget biztosítunk a művészeti oktatás, a diákszínjátszás és a sport iránt elkötelezettséget érző tanulóinknak a foglalkozásokon való részvételre.

II.6.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai a nevelés-oktatás folyamatában

Az intézményben dolgozó pedagógusok felelősséggel és önállóan, a tanulók tudásának, képességeinek és személyiségének fejlesztése érdekében végzik szakmai munkájukat a munkaköri leírásban foglaltak keretein belül az iskolai tantárgyfelosztáson meghatározott munkarend alapján.

A munkaköri leírások határozatlan időre szólnak, munkaköri változások esetén módosításra kerülnek.

A pedagógus:

- rendszeresen megbeszéli az aktuális feladatokat a tanulócsoporthoz tanító nevelőkkel, és szükség esetén egyeztet velük.
- tanórára és tanórán kívüli foglalkozásaira rendszeresen felkészül, nagy gondot fordít a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő fejlesztő foglalkoztatásra, a módszertani innovációra, a rendelkezésre álló idő optimális kihasználására;
- tanórai munkáját a gyermekek adottságainak, haladási tempójának megfelelően differenciáltan szervezi;
- a lemaradó tanulók számára felzárkóztató foglalkozásokat tart – nem feltétlenül ugyanaz a szaktanáré, aki a tárgyat tanítja egyéni segítségnyújtással biztosítja továbbhaladásukat, kapcsolatban áll egyéb szakemberekkel;
- gondot fordít a tehetséges tanulók megfelelő foglalkoztatására, amit a tanórai differenciáláson kívül egyéni tehetséggondozó foglalkozás illetve tanulmányi versenyekre való felkészítés formájában is megtehet;
- a gyermekek tanulmányi fejlődését egyéni foglalkoztatással, sokoldalú szemléltetéssel szolgálja, s maga gondoskodik az általa használt szemléltető és technikai eszközök helyes tárolásáról, épségének megőrzéséről;
- rendszeresen ellenőrzi és értékeli a gyermekek tanulmányi munkáját annak figyelembe vételével, hogy az értékelés az életkori sajátosságoknak megfelelő, motiváló hatású legyen;
- az értékelésben törekszik az írásbeli és szóbeli formák egyensúlyának megtartására gondot fordít arra, hogy az írásbeli és szóbeli számonkérés egyensúlyban legyen;
- a kötelező írásbeli feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal együtt értékeli;
- az írásbeli számonkérések anyagait a következő tanórára, de legkésőbb 10 munkanapon belül köteles kijavítani;
- a megtartott tanítási órákat dokumentálja, az elmaradó és a helyettesített órákat vezeti;

- osztályozó vizsgákat lebonyolítja;
- különböző tanulásszervezési eljárásokat alkalmaz;
- dolgozatokat, tanulmányi versenyeket állít össze és értékeli;
- felügyelet tanulmányi versenyeken, méréseken, táborokban;
- tanórán kívüli szabadidős foglalkozásokat, kulturális-és sportprogramokat szervez a tanulók életkorának, igényeinek megfelelően;
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat ellátja;
- szülői értekezleteket, fogadóórákat tart;
- részt vesz nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken;
- részt vesz a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken;
- részt vesz pályázatok írásában, lebonyolításában;
- felügyeletet biztosít óráközi szünetekben, ebédeltetéskor, a tanítás előtt és után és iskolai rendezvények alkalmával;
- részt vesz tanulmányi kirándulások, erdei iskolák, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezésében és lebonyolításában;
- részt vesz az iskolai ünnepeken és rendezvényeken;
- részt vesz a munkaközösségi értekezleteken;
- tanítás nélküli munkanapokon az intézményvezető által elrendelt szakmai jellegű munkát végez;
- közreműködik iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában;
- rendben tartja a szaktantermeket, szakleltárt készít, szertárt rendez;
- rendben tartja az osztálytermeket, kialakítja annak dekorációját;
- megismeri az általa foglalkoztatott tanulókról szóló szakvéleményeket és szakértői véleményeket, annak ajánlásait figyelembe veszi és mérlegeli az érintett gyermekek tanításkor és osztályzásakor;
- együttműködik a gyógypedagógussal, fejlesztőpedagógussal, a gyógytestnevelővel és a művésztanárokkal;
- foglalkozásain optimálisan felhasználja a rendelkezésére álló szemléltető eszközöket;
- állandó jelleggel gyarapítja szakmai és pedagógiai tudását, a szaktárgya körébe tartozó új tudományos eredmények megismerésére törekszik és a módszertani fejlesztések körében való tájékozódik.
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatokat lát el

Az osztályfőnöki munka nevelési tartalmai

Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket.

A tanulókkal közösen tervezi, elemzi, és alakítja az osztály életét, biztosítja annak bekapcsolódását az iskola egészének nevelési rendszerébe. A tanulók közvetlen megismerése és az osztályközösség arculatának formálása kiváló lehetőségeket kínálnak az iskolai és iskolán kívüli programok: közösségi délutánok, sportfoglalkozások, rendezvények, diákgyűlések, utazások, kirándulások, színház-, és múzeumlátogatások stb.

Az osztályfőnöki munka eredményessége érdekében a pedagógus kapcsolatot tart tanítványai szüleivel, erősíti a családból származó pozitív nevelési hatásokat, megismeri a család viszonyulását az iskolához, a gyermekhez. Az osztályfőnöki munka kritikus pontja a torz családi nevelési minták és szokások ellensúlyozása, a negatív társadalmi hatások kivédése.

Az osztályfőnök nevelő munkájának szerves része a közvetlen nevelőmunka.

Az osztályfőnök pedagógiai tevékenységének jellemzői

- Az 5-8. évfolyamon kötelező osztályfőnöki órák (közösségi nevelés) nevelési témái lehetnek: kötöttek, szabadon választhatók és aktuális eseményekhez kapcsolódóak.
- Az osztályfőnöki óra egyszerre szolgálja az általános műveltség gyarapítását, a világszemlélet és az erkölcsi értékrend alakulását. Fejleszti az önismeretet, felkészíti a tanulókat a kulturált társas kapcsolatok építésére és fenntartására. Hozzájárul a differenciált emberkép és identitástudat alakulásához.
- A tanulókat tudományosan megalapozott ismeretekhez juttatja a természeti- és társadalmi környezetről, az emberről, és megismerteti őket a magatartási szabályokkal és etikai normákkal.
- Szükség van arra, hogy a javasolt osztályfőnöki program koncentrikusan bővülő ismeretrendszere már 5. osztálytól járuljon hozzá a fiatalok önismeretének, önfejlesztő stratégiájának és erkölcsiségének alakításához (egészséges életmód, konstruktív életvezetés, magatartás kultúra, erkölcsismeret, vallásismeret) (egyén és közösség, a tanulás tanulása, egészségfejlesztés, közlekedésbiztonság, alkalmazkodás és biztonság)
- Az életkornak megfelelő ember-, és társadalomismeretek nyújtásával segítse elő a tanuló szocializálódási folyamatát, természeti és társadalmi környezetébe való beilleszkedését.
- Segítse a tanulót kapcsolat-, és viszonyrendszereinek felismerésében, nevelje értékes és hasznos kapcsolatok kialakítására és ápolására.

- Fejlessze a tanuló szociális érzékenységét, toleranciáját, valamint empátikus képességét az életkornak megfelelő társadalmi problémák iránt.
- Az iskola pedagógiai programjának szellemében nevelési osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály a diákönkormányzattal, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása, kezelése.
- Segíti, kíséretet biztosít osztálya kötelező orvosi vizsgálatára.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart a családsegítő szolgálat munkatársával, illetve a tudomására jutó beavatkozást igénylő kérdésekről tájékoztatja az iskola intézményvezetőjét.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnököket közösen érintő munkában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Megnézheti tanítványait más pedagógus foglalkozásain is.

II.6.2. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Alapfeladatunk a beiskolázási körzetünkbe tartozó tanköteles korú gyermekek általános műveltségének megalapozása, a sajátos nevelési igényű: SNI-s, a hátrányos helyzetű: HH-s, a halmozottan hátrányos helyzetű: HHH-s és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő: BTMN-es tanulók integrált nevelése, oktatása.

A tanulók felnőtté válását, közösségbe való beilleszkedését elősegíti a tanulási és/vagy magatartási nehézséggel nem küzdő társaikkal együtt történő integrált oktatásuk. Ebben a pedagógiai munkában különösen fontos az egyéni bánásmód, a személyre szabott nevelési eljárások alkalmazása.

a) Sajátos nevelési igényű tanulók

A pszichés zavarokkal küzdő tanulókkal a gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus és az iskola pedagógusai foglalkoznak.

Pedagógiai munkánkban fontos, hogy:

- a problémát minél fiatalabb korban kiszűrjük,
- a hátrányokat- speciális szakember segítségével- a rehabilitációs órák keretében kompenzáljuk,
- a számonkérést az adott problémához igazítsuk.

Ebbe a kategóriába tartoznak a dislexiás, disgraphiás, discalculiás tanulók. A részképességzavarok okozta hiányosságait speciális szakemberek (gyógypedagógus, logopédus, fejlesztőpedagógus) rehabilitációs órákon, a pedagógusok korrepetáláson igyekeznek kompenzálni.

Figyelembe véve a fogyatékossággal élő tanulók tanulmányaiknak folytatásához szükséges esélyegyenlőséget biztosító feltételeket,

- a tanulókat egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből mentesítjük az értékelés és minősítés alól,
- biztosítjuk a hosszabb felkészülési időt,
- az írásbeli beszámolón lehetővé tesszük az iskolai tanulmányok során alkalmazott segéd-eszköz (számítógép, értelmező szótár, helyesírási szótár, táblázatok, mechanikus és manipulatív eszközök) alkalmazását,
- szükség esetén az írásbeli beszámolót szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámolót írásbeli beszámolóval váltjuk meg.

A gyógypedagógus feladatai közé tartozik:

- tanulók egyéni vagy csoportos fejlesztése,
- konzultálás, közös tervezés a pedagógusokkal,
- a gyermek fejlődésének folyamatos nyomon követése, egyéni fejlesztési terv készítése, kapcsolattartás a szülőkkel.

b) A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók

Az elmúlt években emelkedett a beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók száma, mely változás a társadalomban végbement deszocializációs folyamatok következménye.

Gyenge önértékelési képességük miatt a tanulási szituációkba nehezen tudnak beilleszkedni, állandó kontrollra, megerősítésre szorulnak.

Pedagógiai munkánkban fontos

- több cselekvéses helyzetet biztosítani a közösségben
- lehetőséget adni a korrepetáláson való felzárkóztatásukra,
- olyan feladatokkal megbízni őket, amelyekben szívesen vesznek részt (díszítés, környezet-szépítés, rendezvények helyszínének berendezése, stb.),
- szülői beleegyezéssel, szakértői vélemény alapján egyéni problémáikat kezelni, akár magántanulóként is.

Ezekkel a tanulókkal fejlesztőpedagógus foglalkozik rehabilitációs órák keretén belül, illetve a pedagógusok korrepetálják őket.

c) Másik intézményből átvett tanulók:

Beilleszkedési nehézségekkel találkozunk azoknál a tanulóknál is, akik másik iskolából kerülnek hozzánk.

Beilleszkedési nehézségek oka lehet

- a követelményrendszer eltérő súlypontosítása,
- az eltérő tankönyvek használata,
- a tanulási technikák hiánya,
- az idegen gyermekközösség és iskola,
- az eltérő iskolai szokások, hagyományok.

Ezen tanulók számára biztosítjuk az átmenetet, segítséget adunk az átállásra, esetleg más tankönyvek beszerzésére, új kapcsolatok kialakítására.

II.6.3. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A problémamegelőző gyermekvédelem egyik legfontosabb intézménye az iskola. A gyermekek itt töltik életük jelentős részét, így a tünetek is itt jelentkeznek.

A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és az eseti családlátogatásoknak, környezettanulmányoknak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák

feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

Az iskola gyermekvédelmi tevékenysége három területre terjed ki: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására és megszüntetésére.

A gyermekvédelmi tevékenység fontosabb feladatai:

- a gyermek elemi szükségleteinek (élelem, ruházat, tanszer, pihenés) figyelemmel kísérése,
- a tanulók egészségi állapotának figyelemmel kísérése, rendszeres ellátás biztosítása az iskolaorvosi szolgáltatón keresztül és az iskolafogászati rendeléseken,
- a tanulók intézményes ellátása, az iskola valamennyi szolgáltatásának biztosítása igényeik szerint (ügyelet, fejlesztő foglalkozás, felzárkóztatás, étkezés stb.), egyeztetve a vezetőséggel.
- segélykérelmek támogatása, és az ezzel kapcsolatos tanácsadás a család szociális és anyagi helyzetétől függően (megfelelő szakemberhez irányítás).
- a tanulók eredményeinek figyelemmel kísérése, a rendszeres iskolába járásának folyamatos ellenőrzése, szükség esetén a szabálysértési eljárás kezdeményezése.
- jelezni kell a felmerült problémát a családsegítő szolgálat a megfelelő segítő szerv szakembereinek, javaslatot tenni a szülőknek a különböző segítőközpontok szolgáltatásainak igénybevételére, az ehhez szükséges pedagógiai vélemény elkészítése,
- részt venni a diákpanasz ügyek elbírálásában, önálló panaszt benyújtani az intézményvezetőhöz, amennyiben sérelem ér valamely gyermeket.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- családsegítő szolgálattal,
- gyermekjóléti szolgálattal,
- gyámhatósággal,
- nevelési tanácsadóval,
- egészségügyi intézményekkel (drogambulancia, ANTSZ, pszichiátria),
- rendőrséggel,
- civil szervezetekkel,
- polgármesteri hivatallal.

Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását is:

- a felzárkóztató foglalkozások,
- a tehetséggondozó foglalkozások,
- a differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- a pályaválasztás segítése,
- a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- a családi életre történő nevelés,
- a délutáni foglalkozások,
- közösségi délutánok,
- az egészségügyi szűrővizsgálatokon való részvétel biztosítása,
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
- a szülőkkel és a lakásotthonnal való együttműködés

II.6.4. Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése

a) Szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek

Egyre több tanuló kerül olyan anyagi helyzetbe, mely egészséges testi fejlődését, zavartalan tanulását hátráltathatja. Az iskola életében fontos feladat az esélyek kiegyenlítődése, a szociokulturális hátrányok csökkentése, a társadalmi egyenlőtlenségek hatásainak enyhítése.

Minden tanév elején a hátrányos helyzetű tanulókat az osztályfőnök segítségével feltérképezzük, problémáikat konkretizáljuk. Ezek ismeretében szervezzük meg a gyermekvédelmi munka keretében a szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységi formákat, módokat:

- szoros kapcsolat a polgármesteri hivattal, szakszolgálatokkal és a családsegítő szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolata;
- a továbbtanulás irányítása, segítése, pályaaorientációs tevékenységek szervezése;
- a szülők, a családok nevelési gondjainak segítése;

- pályázatok a tanulók ösztönzésére, melyek országos vagy helyi jellegűek (Arany János program).
- felvilágosító és drogmegelőzési programok szervezése
- tájékoztatás a tankönyvvásárláshoz nyújtott segélyek, az étkezési díjak kifizetéséhez nyújtott segélyek igénybe vételi lehetőségeiről. (szakemberhez irányítás)
- versenyeztetés

Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program:

A tanulási kudarc egyik oka lehet – a környezeti tényezők és egyéni adottságok mellett – az, hogy a gyermek nem sajátította el a tanulás különböző technikáit, nem tudja az információkat kezelni és ezért nincs sikerélménye. Ezért fontos tevékenységünk a tanulási minták kialakítása, illetve azok fejlesztése.

Pedagógiai munkánkban fontos:

1-4. évfolyamon

- a tanulási minták kialakítása, a teljesítménymotivációk (elismerési vágy) kialakítása, az esetleges fejlődést gátló tényezők megszüntetése tanulási technikák tanításával,
- a tanítványi kötődés, mint tanulási minta erősítése,
- a társakhoz való viszony (segítőkészség, együttműködés, tisztességes versengés, stb.) fejlesztése változatos tanulásszervezési eljárásokkal,
- helyes tanulási szokások és napirend kialakítása, az önértékelés és önellenőrzés technikájának gyakorlása.

5-8. évfolyamon

- a tanulási tevékenység szándékos, céltudatos tevékenységgé alakítása,
- a tantárgyi kötődés kialakítása, amivel segítjük a pályaválasztást is,
- a tanulás értékének tudatosítása.

Azok a tanulók, akikben nem alakultak ki a fenti képességek, segítségre szorulnak. Ebben az esetben további feladatunk:

- a tanulási módszerek megismertetése, gyakoroltatása,
- kooperatív tanulásszervezés,
- felzárkóztatás (differenciált feladatok, korrepetálás, egyéni fejlesztés),
- sikerélmény biztosítása (egyéni szabott feladatokkal),
- a számonkérés módjának (írásban vagy szóban) differenciált alkalmazása a gyermek szükségleteihez.

II.6.5. A tehetség kibontakoztatása

A gyerekek különböző adottságokkal jönnek intézményünkbe. Ezekhez az adottságokhoz kell nekünk az iskolában az oktatás és nevelés során olyan személyiségjegyeket kialakítanunk, amelyek alkalmassá teszik a gyereket arra, hogy lehetőségeihez mértén megtalálja a helyét az életben.

A tehetséges diákok képességeinek kibontakoztatására, versenyekre való felkészítésére a tanárok egyéni konzultáció keretein belül lehetőséget, támogatást nyújtanak.

A tehetséggondozás elszakíthatatlan részét képezi a színvonalas oktatásnak.

Céljai:

- minden diákunk tehetségének felismerése és felkarolása,
- tehetségfejlesztés, eredményes verseny-előkészítés,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felezárkóztatása,
- a tanult ismeretek szintézisének biztosítása.

Feladatai:

- egyéni és kiscsoportos tehetséggondozó órák, verseny-előkészítő foglalkozások,
- a hátrányos helyzetű diákok számára szervezett felzárkóztató foglalkozások,
- a szakköri foglalkozások.
- A pedagógiai értékelés első visszajelentési körében a tanulókról, illetőleg a tanulás eredményeiről a tanuló felé áramlanak az információk. Az információk általában egy személy révén – a pedagógus révén - válna minősítő információvá. Ezzel a pedagógus célja, hogy a tanulót, ha szükséges, korrekcióra szorítsa, illetve további tanulásra serkentse, így az értékelésnek fontos motiváló szerepe van. A tanulók motiválásának egyik fontos eszköze a versenyeztetés. Különböző szintű és rangú versenyeket szervezünk, így elérhető, hogy a tanulók egy része valamely területen pozitív sikerélményhez jut.

II.7. Rendszeres- és alkalmanként szervezett tanórán kívüli foglalkozások formái

Ünnepségeink:

- Iskolai: évnyitó, ballagás, évzáró
- Állami: március 15. október 23.
- Emlénapok: október 6. június 4. április 16.

- Községi: farsang, anyák napja, a névadó napja, gyermeknap, Mikulás, adventi gyertyagyújtás, karácsony stb.

Alkalmanként szervezett tanórán kívüli foglalkozások:

- Zenei világnap, Föld napja, Állatok világnapja, Víz világnapja-Happy-hét, , Madarak-fák napja, Kihívás napja, Takarítási világnap, Költészet napja, Fenntarthatósági Témahét, Magyar Diáksport Napja, A Világ Legnagyobb Tanórája, TeSzedd!

Iskolai versenyeink:

- szavalóverseny, rajzpályázatok, sport versenyek, Kommunikáljunk TERMÉSZETES-en! SNI-szavalóverseny és SNI-szépíróverseny, szövegértő verseny

Hagyományörző tevékenységek:

- Megemlékezés az idősek világ napjáról: műsor adása a térségi városi rendezvényen, műsor- és ajándékkészítés a helyi idősek klubjában a tagság részére (2. osztály)
- Dér-est (minden évfolyam)
- Részvétel az adventi gyertyagyújtás városi programsorozatban (munkaközösségek)
- Télapó műsor – és ajándékkészítés a városi idősek klubjának (1. osztály)
- Palotai Karácsony (4. osztály)
- Dráma- és színjátszás: időszakosan tavasszal színdarab bemutatása. Kulturális rendezvényeink lehetőséget adnak diákjainknak, hogy képességeiket bemutathassák. Minden embert felvillanyoz, kitartását megsokszorozza, ha sikert arat a pódiumon, ha kiteljesítheti önmagát. (4. 5. 6. 7. 8. évfolyam)
- Diáknapi (DÖK, tanítók)
- Dér-díj: A kiemelkedő teljesítményt elért 8. osztályos tanulókat plakettel és anyagi elismeréssel jutalmazzuk a ballagási ünnepélyen. (Iskolai alapítvány)
- Büszkeségeink: a tanévzáró ünnepélyen azokat a végzős diákokat jutalmazzuk (belső értékelési szabályzat alapján), akik, noha a Dér-díj kritériumrendszerének nem feleltek meg, de tanulmányi- és közösségi munkájukkal, példaértékű magatartásukkal hozzájárultak intézményünk hírnevének öregbítéséhez.
- Tehetség-díjjal jutalmazzuk azokat a tanulóinkat minden év végén, aki területi/megyei/országos/nemzetközi versenyen (levelezős verseny - amennyiben nem követel személyes részvételt- kivételével) egyénileg és/vagy csapatban, minimum 3 alkalommal 1-3. helyezést ért el; ha a tanuló mindhárom alkalommal csapatversenyen ért el 1-3. helyezést.

Büszkeségeink tabló

- A tantestület a „Büszkeségeink tablót” azzal a céllal hozta létre, hogy az iskola kiemelkedő munkát végző tanulóinak elismerését biztosítsa.
- A díjat évente nyolcadikos tanuló(k) kaphatja(k).
- Az elismerés módja: oklevél, könyvjutalom. (Ha az adott tanévben nincs Dér-díjas tanuló, az alapítvány részéről pénzjutalomban is részesül.)

Szabályzat:

- A 8. osztályos tanuló(k) személyére az alsós- és a felsős osztályfőnökök tehetnek javaslatot minden év május 15-éig.
- A „Büszkeség tablóra” való felkerülésről az iskolában tanító pedagógusok döntenek május 31-éig. (51%-os többség)
- A díj átadására minden évben a ballagási ünnepségen kerül sor. Kivételes esetben – az elismerés a tantestület jóváhagyása után – ettől eltérő időpontban is adományozható.
- A szabályzatot a tantestület az intézményvezető egyetértésével a tanév kezdetén módosíthatja.
- A „Büszkeség tablót”-ra való felkerülés szabályzata tanulók részére:
- Elismerésben részesülhet az a tanuló,
- aki legalább 4 éven keresztül intézményünk tanulója volt,
- tanulmányi munkájában önmagához mérten legjobb szerint teljesített,
- magatartása megfelelt az iskola házirendjében foglaltaknak,
- a rábízott és az önként vállalt feladatokat teljesítette,
- hozzájárult az iskola jó hírnevének öregbítéséhez,
- az iskolai, és iskolán kívüli szaktárgyi, kulturális, művészeti vagy sportrendezvények aktív résztvevője, szervezője volt.

Amennyiben az adott évben nincs a feltételeknek megfelelő tanuló, a díj odaítélésétől eláll a bizottság.

Tehetség-díj

- a Dér István Általános Iskola Tehetség-díj elismerésben részesül az tanulót, aki az aktuális tanévben
- területi/megyei/országos/nemzetközi versenyen (levelezős verseny - amennyiben nem követel személyes részvételt- kivételével) egyénileg és/vagy csapatban, minimum 3 alkalommal 1-3. helyezést ért el,
- ha a tanuló mindhárom alkalommal csapatversenyen ért el 1-3. helyezést.

A díjazott személyét az osztályfőnökök terjesztik fel.

Határidő: minden tanév június 10.

Elismerés: emlékplakett, díszoklevél

Tehetségdíjak:

- DÉR TANULMÁNYI- DÍJ - a tanulmányi versenyek dobogósai
- DÉR MŰVÉSZETI-DÍJ – vers-és prózamondás, zene, képzőművészet, tánc, néptánc
- DÉR SPORT-DÍJ – jó sportoló
- DÉR CSAPAT-DÍJ – mindhárom alkalommal csapat szinten elért 1-3. hely
- DÉR KOMPLEX-DÍJ – a fentiek közül legalább 2 kategóriában érintett

A Büszkeség tabló mintájára, **A Dér István Általános Iskola Tehetség-díjasok** képei is kifüggesztésre kerülnek az intézmény központi épületének a falára.

A kitartó, kiváló munkát végzett tehetségek példaértékű teljesítményükért, elkötelezettségükért a tanévzáró ünnepségen vehetik át az alapítványtól az elismerést.

Délutáni foglalkozások:

A köznevelési törvény előírásainak megfelelően az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban délutáni foglalkozási rend (tanítási óra, szaktárgyi foglalkozás, differenciált foglalkozás, kiemelt figyelmet igénylő foglalkozás és művészeti képzés) működik. Külön figyelmet fordítunk ezen a területen is a HH, HHH, SNI és BTM-N-es tanulókra.

Az intézményünk 1-8. osztályig biztosítja a tanulók teljes ellátását 3-szori ellátását (tíz-órai, ebéd, uzsonna) és felügyeletét 730-16.00-ig, alsó tagozaton a bejáró tanulók esetében 16.30 óráig, igény esetén 18:00 óráig.

A délutáni foglalkozások által nyújtott programokban az étkezés igénybevétele nélkül is részt kell venni.

A délutáni foglalkozások rendszere szerkezetileg és tartalmilag szorosan kapcsolódik a délelőtti folyó pedagógiai munkához. Speciális feladata többek között a tanulás tanítása, a mentálhigiénés szokások ápolása, fejlesztése.

A délutáni szaktárgyi foglalkozások keretében az alsó- és felső tagozatos gyerekek számára biztosítjuk a tanórákra való felkészülést, segítjük a tanulási nehézségek leküzdését. A differenciált foglalkozás, kiemelt figyelmet igénylő foglalkozás fontos színtere a felzárkóztatásnak és a tehetséggondozásnak.

Versenyegek, vetélkedő, bemutatók:

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

- térségi szövegértő verseny alsó tagozaton
- iskolai szavalóverseny
- térségi SNI-s alsós szépíró verseny
- SNI-s felsős szavalóverseny
- térségi Kommunikáljunk TERMÉSZETES-en! komplex tantárgyi verseny

Egyéb lehetőségek:

A zenei oktatásban, kézműves foglalkozáson, néptánc és moderntánc oktatásban, és sporttevékenységben való részvételi lehetőség előzetes igényfelmérés alapján.

Tanulmányi kirándulások:

Az iskola nevelői az osztályok számára évente tanulmányi kirándulást szervezhetnek. A programon való részvétel önkéntes.

Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás:

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár - önkéntes.

Szabadidős foglalkozások:

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, közösségi délutánok, rendezvények, alapítványi est stb.).

A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes.

Iskolai könyvtár:

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható könyvtár segíti. A tanév megkezdése előtt az iskola igazgatója és a könyvtárostánár között a tanév rendjéhez igazodó időpontegyeztetésre kerül sor.

Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata:

A tanulók igényei alapján, előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. könyvtár, sportlétesítmények, számítógép, közösségi tér stb.) a tanulók - tanári felügyelet mellett - egyénileg vagy csoportosan használják.

A Nemzeti köznevelésről szóló törvény rendelkezései szerint az etika az általános iskolában kötelező tanórai keretben történik. A Nat által meghatározott műveltségterületnek azok a fejlesztési követelményei és közműveltségi tartalmai irányadók, amelyek az életkori sajátosságoknak megfelelő beszélgetési témákat, magatartásmintákat, életvezetési szokásokat közvetítenek.

Etika/hit-és erkölcsstan oktatására vonatkozó szabályok:

Az etika/hit-és erkölcsstan oktatás tartalmi követelményeire a Nemzeti köznevelési törvény szövege az irányadó, amely az iskolai keretek között folyó etika/hit-és erkölcsstan oktatás szervezését, tartalmának meghatározását és felügyeletének ellátását az adott egyház és az adott egyház nevében eljáró jogi személy hatáskörébe utalja.

Az iskolában a területileg illetékes bejegyzett egyházak szervezhetnek hit- és vallásoktatást.

Az etika/hit-és erkölcsstan oktatásokon való részvételi kötelezettség megállapítása előzetes felmérés (írásbeli nyilatkozatok leadása) alapján történik.

II.7. Az intézményi döntési folyamatokba való tanulói részvétel rendje

II.7.1. A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái

II.7.1.1. A tanulókkal való kapcsolattartás

a) Diákönkormányzat:

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviseletére - kiemelt tekintettel a HH, HHH, SNI és BTMN-es tanulókra - a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában saját munkatervvel és működési szabállyal rendelkező diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját a megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az intézmény vezetője által megbízott (az SZMSZ-ben a tanulók által felkért felnőtt) nevelő segíti.

b) A tanulókkal való kapcsolattartás:

A tanulókkal való kapcsolattartás elsődlegesen a mindennapi érintkezés során történik a tanítási órákon, az órák közötti szünetekben, a tanítás előtt és után. A diákok bármely tanárukat megkereshetik javaslataikkal és egyéni gondjaikkal, személyükről és az osztályközösségről információkat kérhetnek tőlük és az iskola vezetőitől. A diákok személyét érintő problémákkal elsődlegesen az osztályfőnök és a szaktanárok foglalkoznak.

A diák szabadon véleményt nyilváníthat minden kérdésről, ez azonban nem sértheti mások emberi méltóságát:

- Javaslattal tehetnek a problémák megoldására, a diákönkormányzat felléphet érdekképviselőként is.
- A diák véleményt nyilváníthat partneri igény és elégedettségmérés során.
- A diákképviselők – a diákság véleményét meghallgatva – elhozzák azokat a diákönkormányzat gyűléseire. A pedagógusokat érintő vélemény nem szólhat a pedagógus személyéről, csak végzett munkáját minősítheti. A vélemény szervezett formában kerül nyilvánosságra. A felvetett kérdésre választ kell kapnia a gyermeknek. A diákönkormányzatot segítő pedagógus meghallgatva a véleményeket, kérdéseket, azok megválaszolásával képviseli a tantestületet. A diákönkormányzat gyűléseire kerülő vélemények az osztály, a közösség által fogalmazódnak meg.
- A diákközgyűlésnek is lehetősége van a véleménynyilvánításra.

A **tanulókat** az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

II.7.1.2. A szülőkkel való kapcsolattartás formái

A szülőnek joga, hogy gyermeke fejlődéséről, magaviseletéről, tanulmányi előmeneteléről rendszeres, érdemi tájékoztatást és nevelési tanácsot, segítséget kapjon.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

a) Szülői értekezlet.

- Alkalomszerű összevont iskolai szülői értekezlet
- Rendkívüli szülői értekezlet
- Osztály szülői értekezlet

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása
 - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
 - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
 - a helyi tanterv követelményeiről,
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
 - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
 - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
 - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
 - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola intézményvezetősége felé,
 - szaktárgyi értékelést a szaktanárok mondanak,
- Szülői értekezletet évente legalább két alkalommal tartunk.

b) Fogadóóra

Célja a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.) Az iskola biztosítja, hogy a fogadóórán a szülő négy szemközt beszélhessen gyermeke tanárával személyes problémákról. A fogadóórákat heti rendszerességgel biztosítjuk. A szülői értekezletek és a fogadóórák időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

c) A szülői munkaközösség

A szülői munkaközösség célja a legaktívabb szülőkből álló közösség megalkotása, amely átfogja az iskola működésének egészét. A szülői munkaközösséget, annak szervezeti és működési szabályzatában foglaltak szerint épül föl és működik. Vezetőjét a szülői munkaközösség maga választja az intézménybe járó diákok szülői közül. A munka koordinálását a tantestület

javaslatára az intézményvezető által megbízott pedagógus végzi. A szülői munkaközösség véleményét nyilváníthat, információt kérhet az intézményt érintő bármely kérdésben. Feladata az iskola hagyományrendszerében szereplő események lebonyolításában való közreműködés is.

A partnerszervezetekkel és a diákokkal való együttműködés fejlesztése érdekében az együttműködés során kiemelt figyelmet kell fordítani a közös munka eredményességének értékelésére, a partnerszervezetek és a diákság jogainak gyakorlására. Amennyiben akár egyetlen területen a rendellenes működés, a kapcsolatok lazulásának jelei mutatkoznak, tárgyalásokat kell kezdeményezni az érintett partnerszervezettel az együttműködésben mutatkozó gondok feltárására, a szabályozó rendszer módosítására.

A szülői kapcsolattartás egyéb formái valósulnak meg

- az iskola honlapján,
- az iskola facebook oldalán,
- írásbeli értesítésváltással elsődlegesen az e-napló útján és/vagy üzenő füzet, a tájékoztató füzet és az ellenőrző útján
- nyílt tanítási napokon,
- a szülők írásos tájékoztatásával.

A Köznevelési törvény hatályos előírása szerint a megelőző tanév végén tájékoztatjuk azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és egyéb felszerelekről, amelyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz. Tájékoztatjuk továbbá őket az iskolától kölcsönözhető tankönyvekről, taneszközökről és más felszerelekről, valamint arról is, hogy az iskola milyen segítséget tud nyújtani a szülői kiadások csökkentéséhez.

II.7.1.3. Kapcsolattartás az iskola külső partnereivel:

A külső partnerekkel történő kapcsolattartás szabályozása jelentős részben a szervezeti és működési szabályzat jogkörébe tartozik, így az iskolaegészségügyi ellátást biztosító szervezettel, a családsegítő szolgálattal, az iskolarendőrrel, a pedagógiai-szakmai szolgáltatókkal való kapcsolattartás további szabályozására nincsen lehetőség.

Folyamatos szakmai kapcsolatot tartunk az alábbi szervezetekkel (a felsorolásban megjelöljük a kapcsolattartó személyt):

- a város közoktatási intézményeivel – igazgató

- a Klebelsberg Központ Hódmezővásárhelyi Tankerületével – igazgató
- a tankerület intézményekkel – igazgató
- Csongrád Megyei Járási Hivatal – igazgató
- Csongrád Megyei Kormányhivatal – igazgató
- partnerintézmények – igazgató
- szakértői bizottságokkal – igazgató, gyógypedagógus,
- Szegedi Tudományegyetemmel – igazgató
- Magyar Vöröskereszttel - intézményvezető
- Csanádpalota Város Önkormányzatával – igazgató
- helyi civil szervezetekkel –, igazgató
- Kelemen László Művelődési Házzal – igazgató
- Csanádpalota Nepomuki Szent János Plébániájával – igazgató
- egészségügyi szervezetekkel (orvosi rendelő, védőnő, fogorvos)

II.8. Iskolai egészségnevelési program

A harmadik évezred egy szabad, magabiztos társadalom kialakulását kívánja. Ez a társadalom az emberi méltóságot, a testi, lelki és szociális jólétet, alkotó képességet kiemelten fontosnak tartja.

A WHO meghatározása szerint az egészségnevelés olyan, változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkézségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében. A korszerű egészségnevelés egészség és cselekvésorientált tevékenység.

a) *Egészségfejlesztő iskola*

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) megfogalmazása szerint az egészségfejlesztő iskola folyamatosan fejleszti környezetét, ami elősegíti azt, hogy az iskola az élet, a tanulás és a munka egészséges színtere legyen.

Az egészségfejlesztő iskolánk ismérvei:

- Minden rendelkezésre álló módszerrel elősegítjük a tanulók és a tantestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást, tanítást.
- Együttműködést alakítunk ki a pedagógiai, az egészségügyi, a gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen.

- Egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskola egészségügyi szolgáltatásokat biztosítunk, ezekkel párhuzamosan együttműködünk a helyi közösség szakembereivel és hasonló programjaival, valamint az iskola személyzetét célzó egészségfejlesztési programokkal. Kiemelt figyelmet tulajdonítunk pl.: a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének.
- Törekszünk arra, hogy segítsünk diákjainknak, az iskola személyzetének, a családoknak, valamint a helyi közösség tagjainak egészségük megőrzésében, együttműködünk a helyi közösség vezetőivel, hogy utóbbiak megértsék: a közösség hogyan járulhat hozzá – vagy éppen hogyan hátráltathatja – az egészség fejlesztését és a tanulást.

Az egészségi állapotot az alábbi négy alapvető tényező határozza meg:

- genetikai tényezők
- környezeti tényezők
- életmód
- az egészségügyi ellátó rendszer működése.

Mivel az iskola a szocializáció kitüntetett színtere, így a fenti tényezők közül érdemi hatást - az iskola fizikai-tárgyi és pszichoszociális környezetének alakításával – az iskola egészségügyi ellátás minőségére és az életmódra tudunk gyakorolni. Az iskolai egészségfejlesztő munka alapvetően befolyásolja az iskola egészének mindennapjait.

b) Egészségnevelés

A WHO meghatározása szerint az egészségnevelés olyan, változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkézségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében. A korszerű egészségnevelés egészség és cselekvésorientált tevékenység.

c) Jövőkép

Célunk az, hogy olyan fiatalokat bocsásson ki az iskola az oktatási ciklus végére, akikben erős a motiváció az egészséges életvitelre, váljanak képessé a városi élet adta kihívásokhoz való alkalmazkodásra, képesek legyenek felelősségteljes döntések meghozatalára. Ennek érdekében törekszünk arra, hogy felvértezzük őket arra, hogy a folyamatosan jelen lévő drogcsabításnak ellent tudjanak állni, hogy értelmes tevékenységben érvényesüljön önmegvalósítási igényük.

Célok és feladatok

Tanulóink olyan korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges jártasságokkal, készségekkel rendelkezzenek, melyeket egészségük védelmében alkalmazni is képesek. Ismerjék fel, hogy milyen összefüggés van az életmód, a viselkedés és az egészségi állapot között.

Alakuljon ki bennük az önmagukkal szembeni felelősségérzet.

Helyesen értelmezzék, hogy az egészség megőrzése egyéni tetteken, választásokon, személyközi kapcsolataik minőségén is múlik.

Fejlesztési követelmények

- bővüljön tanulóink egészségre vonatkozó fogalomkészlete,
- állandóan fejlődjön a betegségek megelőzéséhez szükséges készségük, egészségmegőrzésük,
- az egészségmagatartás szempontjából kritikusnak mondható területeken állandóan bővülő ismeretekkel fejlődjenek:
- helyes táplálkozás
- családi és kortárs kapcsolatok,
- a személyes higiénia,
- a szexualitás
- a veszélyes hulladékok felhalmozódásának megelőzése,
- a kialakuló károk csökkentése,
- „Mondj nemet!” az alkohol és a kábítószer fogyasztásának kérdéskörei;
- lássák be az orvostudomány, az egészségvédelem XX. században bekövetkezett óriási fejlődését,
- ismerjék fel és utasítsák el a téves eszméket,
- érdeklődjenek a tudomány fejlődése, eredményei iránt,
- tartsák rendben a hatáskörükbe tartozó tereprészeket (iskolapad, íróasztal, táska, udvar, kiskert, stb.)
- tudatosuljon tanulóinkban, hogy az ember is, mint minden élőlény elválaszthatatlan környezetétől, így annak változásai döntő mértékben befolyásolják szervezetének egészségügyi állapotát.

d) Kiemelt feladatok

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;

- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - a táplálkozás,
 - az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás káros hatásai a szervezetre,
 - a családi és kortárskapcsolatok,
 - a környezet védelme,
 - az aktív életmód, a sport,
 - a személyes higiénia,
 - az elsősegély-nyújtás alapismeretei,
 - a szexuális fejlődés területén.

e) A prevenció (megelőzés) területei

A WHO meghatározása szerint az elsődleges megelőzés a betegség első megjelenésének megakadályozása az egészség megőrzésére irányul.

Az elsődleges vagy primer prevenció a betegségeket előidéző tényezők korai felismerésére és elkerülésére irányuló tevékenység, ami a veszélyeztetett emberekre irányul.

Az egészségfejlesztés, és annak egyik megvalósulási formája a korszerű egészségnevelés az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul. Ide tartozik például az egészséges táplálkozás, az aktív szabadidő eltöltés, a mindennapos testmozgás, a személyi higiénia, a lelki egyensúly megteremtése, a harmonikus párkapcsolat és családi élet kialakítása, fenntartása, a családtervezési módszerek, az egészséges és biztonságos környezet kialakítása, az egészségkárosító magatartásformák elkerülése, a járványügyi és élelmiszer biztonság megvalósítása.

Az iskolának e fenti primer prevencióban van jelentős szerepe, így az egészségnevelési feladatok meghatározásánál is e területekre kell a hangsúlyt fektetni.

A másodlagos és harmadlagos megelőzés a már meglévő betegségnek és hatásainak fel-tartóztatását vagy lassítását kívánja elérni korai kórmegállapítás és megfelelő kezelés révén, vagy a betegség visszatérését akadályozza, illetve az idült állapot súlyosságának csökkentését célozza, például hatékony rehabilitáció segítségével.

f) Miért az iskola az egészségfejlesztés egyik legfontosabb színtere?

A gyerekek és fiatalok hosszú éveket töltenek az iskolákban. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, az életideálokat, preferenciák kialakítását.

Az iskolának a gyerekekre gyakorolt hatása többretegű, komplex kommunikáció. Egyrészt létezik egy nyíltan megfogalmazott oktatási-nevelési terv, másrészt ezzel összefüggésben vagy ettől függetlenül, illetve ezt gyengítő, vagy erősítő módon ható ún. „rejtett tanterv”, mely az iskolai mindennapok hozadéka, amelyben az iskola tárgyi környezete, az emberi viszonyok minősége egyaránt tükröződik.

Az iskola, más társadalmi intézményekkel és szereplőkkel állandó kölcsönhatásban létezik, hatást gyakorol szűkebb és tágabb környezetének kapcsolatrendszerére, a környezet viselkedésére.

Mindezeket figyelembe véve tehát, az iskola és az óvoda, a családi környezet mellett a szocializációnak azt a színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.

Az egészséges életmód kialakítására irányuló módszerek:

a) Hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás

A hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás abból az elképzelésből indul ki, hogy az emberi viselkedés racionálisan szervezett. Több és helyes tudás helyes döntésekhez, az életvezetés helyes alakításához vezet. Amennyiben azt feltételezzük, hogy a tudás az elsődleges meghatározó tényező, akkor indokolt azt is feltételeznünk, hogy a több tudás megfelelően fogja szervezni a viselkedést. Pl.: egészségnevelési kampányok, amelyek a dohányzás veszélyeire, a helyes táplálkozási szokásokra és a mozgásban gazdag életmódra hívják fel a tanulók figyelmét.

b) Rizikócsoporthoz megközelítés

A rizikó csoportokra irányuló egészségfejlesztő tevékenység közvetlenül kapcsolódik a betegségmegelőzés, a prevenció gondolatához.

c) Tevékenységformák

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

- a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása:
 - testnevelés órák,
 - játékos, - egészségfejlesztő testmozgás az első-negyedik évfolyamon,
- a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagai

- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek, iskolai sportnapok kiegészítése egészségnevelési programokkal, diáknap kiegészítése egészségnevelési programokkal,
- az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
 - alkalmanként, osztályonként egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra szervezése,
 - alkalmanként, játékos vetélkedő az ötödik-nyolcadik évfolyamos osztályoknak az egészséges életmódra vonatkozó tudnivalókkal kapcsolatosan,
- az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele
 - félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában,
 - a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezésében,
 - (A tanulóknak évenként legalább egyszer fogászati, szemészeti és általános szűrővizsgálaton kell részt venniük.)

d) Programtervezés

Általános programok

- az iskolai működésre hatók
- a helyzetfelmérés alapján felülvizsgálni az iskolai drogmegelőzési stratégiák
- az iskolai eszközrendszerre hatók
- ha szükséges a későbbiekben egészségnevelési munkaközösség kialakítása
- a tanulókra hatók
- a tanórai keretbe ágyazható egészségnevelési, drogprevenciós módszerek alkalmazása
- az iskolai sportnapok kiegészítése egészségnevelési programokkal
- a diáknap kiegészítése egészségnevelési programokkal
- előadások tartása a tanulóknak, szakemberek segítségével
- szülőkre hatók
- a helyzetelemzés tükrében a szükséges lépések megtétele pl.: szülői levél kiküldése
- a „külvilág” felé hatók
- cikkek, riportok megjelentetése a helyi krónikában
- Szelektív programok (a problémás populációra vonatkozóan)
- az iskolai eszközrendszerre hatók
- a tanári kiégés elkerülését célzó programok lehetőségének biztosítása
- a tanulókra hatók
- a szociális vagy pszichológiai okokból veszélyeztetett tanulókra való nagyobb odafigyelés

Indikált programok (a problémás személyekre vonatkozóan)

- az iskolai működésre hatók
- a droproblémás magatartás eljárásrendjének beépítése az iskolai alapidokumentumokba
- az iskolai eszközrendszerre hatók
- biztosítani a működési feltételeket a problémakezelésre (fogadóóra, egyéni beszélgetésre hely)
- a tanulókra hatók
- a dohányzó és alkoholizáló fiatalokra külön odafigyelés, esetleg egészségmotivációs foglalkozások tartása
- szülőkre hatók
- a droproblémás fiatalok szüleinek tájékoztatása, esetleg szervezett előadások.

II.9. Elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása

Az *elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása* tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra), tanórán kívüli foglalkozásokon és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul.

Egy elsősegély tanfolyam nagyban növeli az önbizalmat és cselekvőképességet. Az ott kapott alapos felkészítés segít uralkodni az érzelmek, és sok nehéz helyzetben átsegít. Az iskolai balesetek számának utóbbi időben való növekedése, valamint a szakszerű ellátása a sérülteknek, megkívánja, hogy az iskolai oktatásban nagyobb hangsúlyt kapjon az elsősegélynyújtás. Lehetőség van egészségtan-, osztályfőnöki-, biológia és testnevelésórákon az ismeretek elsajátítására.

Jó alkalmat teremtenek az iskolai egészségnapok nagyszámú tanulócsoport előtti szemléltető elsősegélynyújtó ismeretanyag bemutatására.

Minden osztály számára fontos, hogy az iskola megfelelő számú elsősegélynyújtó ládával rendelkezzen, melyet nemcsak a mindennapok, de a kirándulások és egyéb rendezvények (pl. hulladékgyűjtés során) alkalmával is tudnak használni.

a) Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók:

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;

- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

b) Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén.
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

c) Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki a Magyar Vöröskereszttel;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli programokban;
- támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.

d) Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY–NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
Biológia	rovarcsípések légúti akadály artériás és ütőeres vérzés komplex újraélesztés
Kémia	mérgeзések vegyszer okozta sérülések savmarás égési sérülések forrázás

	szénmonoxid mérgezés
Fizika	égési sérülések forrázás
Testnevelés	esések, horzsolások

- az ötödik – nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegélynyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele az ötödik – nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegélynyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

e) Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- A Vöröskereszt bázisiskolája lévén alkalmanként a Vöröskereszt munkatársai foglalkozásokat tartanak tanulóinknak.

II.10. Környezeti nevelési program

a) Törvényi háttér

Az Alaptörvény környezetvédelemmel kapcsolatos paragrafusai.

Környezet- és természetvédelmi jogszabályok

Egészségügyi jogszabályok

b) A köznevelést érintő változások

A köznevelési törvény szerint a pedagógiai programok felülvizsgálatánál, az eddiginél nagyobb hangsúlyt kell fordítani a gyermekek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésével kapcsolatos feladatokra, és a nevelés elsődrendű jelentőségű. A pedagógiai programok átalakításánál a személyiség és közösség fejlesztés megtervezésében kiemelt hangsúlyt kell fektetni a NAT kiemelt közös követelményeire, köztük a környezeti nevelésre.

A törvény szerint az iskola felderíti a gyermekek és tanulók fejlődését veszélyeztető okokat, és pedagógiai eszközökkel törekszik a káros hatások megelőzésére, illetőleg ellensúlyozására. Szükség esetén a gyermek, a tanuló érdekében intézkedést kezdeményez.

Az iskolai munkát tartalmi alapjaiban szabályzó közös követelményei között találjuk a környezeti nevelést. A környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt legyen a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv.

c) Helyzetkép

Tárgyi feltételek a környezeti nevelés szempontjából

Intézményünk három iskolaépülete a múlt század elején épült akkor még csendes környezetben. Évek múltával a forgalom és a zaj már annyira megnövekedett, hogy a nyitott ablakok melletti tanítást is megnehezíti.

Májusban és júniusban a nagy meleggel párosulva a szellőztetés sem jelent megoldást a meleg tantermekben.

d) Erőforrások

Belső erőforrások

Iskolavezetőség

- Támogatja a környezeti nevelési programokat. Értékeli az ilyen tevékenységet. Aktívan részt vesz az egyes programokban.

Tanárok

- Kidolgozzák és a tantárgyakba beépítve tanítják az egyes környezeti tartalmakat.
- Valamennyi szakos belátja, hogy minden tanár feladata a környezeti nevelés.

Iskolaorvos, védőnő

- Tanácsokat ad az egészséges életmóddal és a környezeti ártalmakkal kapcsolatban.
- Segíti a tanárok munkáját.

Adminisztratív dolgozók

- Támogatják a tanári munkát az egyes programok háttérének biztosításával (pl. hivatalos levelek, pályázattal kapcsolatos adminisztráció elszámolásai)
- Részt vállalnak a szelektív hulladékgyűjtésben, takarékoságban.

Külső erőforrások:

- média
- tájékoztatás
- helyi civil szervezetek
- rendőrség
- drog-prevenció
- veszélyeshulladék-gyűjtő cég

e) Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok

Iskolánk feladatának tekinti azt, hogy diákjaink a felnőtt életre megfelelő ismeretekkel, készségekkel és szemlélettel rendelkezzenek, hogy ne csak saját pillanatnyi érdekeik szerint, hanem a Föld egészének fennmaradása érdekében cselekedjenek. Ennek eléréséhez a következő

célok megvalósítását tartjuk szem előtt az iskolai élet valamennyi színterén, valamennyi tevékenységünket áthatva.

a) Általános célok, értékek

- az egyetemes természetnek (a Világegyetem egészének), mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt
- a Föld egészséges folyamatainak visszaállítása, harmóniára törekvés
- a bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése

b) Pedagógiai célok

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése, az örökös ÖKOISKOLA jellegének megőrzése, a megkezdett akciók folytatása (hulladékgyűjtés: papír stb.).
- rendszerszemléletre nevelés
- holisztikus és globális szemléletmód kialakítása
- a szerves kultúra megvalósítása a környezeti nevelésben
- fenntarthatóságra nevelés, az elveivel való azonosulás elősegítése
- a környezetetika hatékony fejlesztése
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- tolerancia és segítő életmód kialakítása
- a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulásának segítése
- az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek felismertetése
- a helyzetfelismerés, az ok – okozati összefüggések felismerése képességének kialakítása, fejlesztése
- problémamegoldó gondolkodás, döntéskéesség fejlesztése
- globális összefüggések megértése iránti igény felkeltése

f) Tanulásszervezési és tartalmi keretek

c) Tantárgyi lehetőségek:

Magyar nyelv és irodalom, Dráma és színház

A tanulók

- ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását
- ismerjék meg közvetlen természetes- és mesterséges környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat! (meséket, mondákat, népdalokat és verseket)
- ismerjék meg az irodalmi művekben megjelenő természeti és környezeti értékeket, az ember és a természet közötti harmonikus kapcsolatok kialakulását
- legyenek képesek irodalmi szövegek alapján problémafelvetésekre, vitára, véleményalkotásra, érvelésre
- erősödjön esztétikai, erkölcsi érzékenységük
- tudatosan készüljenek az anyanyelv védelmére, a „nyelvi környezetszennyezés” elkerülésére
- sajátítsák el a médiumok elemzésének technikáit
- a tanulóban alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés, a jó problémafelvetés, vitakészség, véleményalkotási képesség
- növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet- és természetvédelemi témájú újságok, könyvek feldolgozásával
- fejlesszük az egyéni és a közösségi kompetenciákat a drámajátékok segítségével

Történelem, Állampolgári ismeretek

A tanulók

- értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete
- legyenek képesek a globális problémákra megoldásokat keresni a természeti népek példáján keresztül
- értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében

Hon- és népismeret

A tanulók

- ismerjék meg a természet közelben élő, a természetet tisztelő, azt felhasználó, és nem kihasználó paraszti életmód értékeit

- ismerjék meg a népszokások egészségvédelmi vetületét (ünnepek előtti böjtök)

Idegen nyelv

A tanulók

- váljanak érzékennyé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit
- tudják más népek ilyen irányú tevékenységeit és ismerjék az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit
- legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projekt-munkában választ keresni
- állampolgári felelősségtudatuk fejlődjön

A tanulóknál

- alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben
- fejlődjön az idegen nyelvi kommunikáció képessége, és fedezzék fel ennek lehetőségeit

Matematika

A tanulók

- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával
- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni
- logikus gondolkodása, a szintetizáló és a lényegkiemelő képessége fejlődjön
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására
- ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni
- Legyenek képesek reális becslésekre
- Tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni

A tanulóknál

- alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás
- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket

Fizika

A tanulók

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő, és élettelen közötti kölcsönhatásokat
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni
- ismereteik birtokában váljanak tetteik következményeit látó, előregondolkodó állampolgárrá
- ismerjék meg az alternatív energiahordozókat és forrásokat

Kémia

A tanulók

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére
- ismerjék a környezetüket legjobban szennyező anyagokat, törekedjenek ezek használatának csökkentésére
- ismerjék az emberi szervezetre káros anyagokat és ezek szervezetre gyakorolt hatásait,
- tartózkodjanak ezek kipróbálásától
- értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait

Földrajz

A tanulók

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit
- értsék meg, hogy a népek eltérő természeti és gazdasági körülményei, hagyományai meghatározzák gondolkodásmódjukat, világszemléletüket

- értsék meg, hogy a társadalom - földrajzi változások, a felgyorsult fogyasztás a Föld erőforrásainak kimerüléséhez vezet
- ismerjék meg a globális problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- ismerjék, szeressék és őrizzék a természeti és az épített környezet szépségeit

A tanulóknak

- a környezet értékeinek megismerésével erősödjön a környezettudatos életmód iránti igény
- alakuljon ki az igény a szülőföld cselekvő felfedezésére
- fejlődjön közösségük, lakóhelyük, országuk, régiójuk és a világ problémáinak megoldásában való aktív részvételi készség

Biológia

A tanulók

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet
- ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket
- legyenek tájékozottak a földi élővilág sokféleségét, valamint az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszerrel illetően
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat

A tanulóknak

- alakuljon ki ökológiai szemléletmód
- alakuljon ki a természeti és az épített környezet iránti felelősség

Ének-zene

A tanulók

- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban
- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét
- tudják, hogy az élő és az élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapi életben egyaránt akusztikus élményt jelentenek

- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni

Vizuális kultúra, technika és tervezés

A tanulók

- ismerjék meg a természet sokszínűségét, formagazdagságát
- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére
- Tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulásaira, illetve létrehozni építményeket hulladékból, természetes anyagokból
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni, melyek a természetről szólnak
- szemléletformálás: Hulladékból érték, hulladékok újrahasznosítása – különböző dísz – és használati tárgyak készítése
- természeti formák, felszínformák ábrázolása (gyurma, papír, műanyag)
- legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően
- ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és a forma összefüggését
- tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre
- kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket

Digitális kultúra

A tanulók

- legyenek képesek az interneten illetve a szakirodalomban információkat keresni, konkrét, a valós életből vett példákat értelmezni, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni
- legyenek képesek a számítógép segítségével megszerezhető tudás szűrésére, váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására
- ismerjék meg az informatikában (pl. az internet-használatban) rejlő környezetvédelmi lehetőségeket
- használják a világhálót kutatómunkára, ismeretszerzésre
- futtassanak környezeti elemek megváltozását figyelembevevő szimulációkat és statisztikai teszteket
- rendezzenek környezeti kérdésekről virtuális fórumot máshová járó diákokkal közösen

- szerkesszenek és nyomtassanak környezetvédelmi újságokat és poszttereket
- ismerjék meg a távközlési-informatikai berendezések környeztkárosító hatásait
- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket informatikai módszerekkel demonstrálják (számítástechnika alkalmazása, könyvtárhasználat, irodalmi hivatkozások)
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére a különféle szoftverek (adatok táblázatos tárolása, kiértékelése, összefüggések vizsgálata, statisztikai módszerek alkalmazása) segítségével
- a számítástechnikai eszközök használata során valósítsák meg az anyag- és energiatakarékos alkalmazás feltételeit

Testnevelés

A tanulók

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják, egészséges testi fejlődésüket
- győződjenek meg a mozgás jótékony hatásairól a különböző szervrendszerek működését tekintve
- legyenek tisztában azzal, hogy testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes
- igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszközök, és a tornaszerek
- sajátítsanak el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat

A tanulóknál

- tudatosítsa az egészség és a környezet komplexitását
- alakuljon ki az igény a higiénés normák betartására

g) Az iskolai környezet

Feladatunk a mindennapi iskolai élet „fizikai” és szellemi környezetének átalakítása a környezeti nevelési program szellemében. Fontos megtervezni az iskola mindennapi életének ezernyi mozzanatát, s azt, hogy ezeken keresztül hogyan válhat az iskola környezetbarátabbá, miképpen alakíthatja az ott dolgozók és tanulók életmódját környezet-tudatosabbá.

Ehhez járulhatnak hozzá az alábbiak:

- anyag- és energiatakarékos iskolaüzemeltetés és tanórai mozzanatok
- pedagógusok, dolgozók példamutatása, melyhez a munkaköri leírások módosítása is hozzájárulhat
- a szelektív hulladékgyűjtés következetes megvalósítása
- termék, folyosók és az udvar zöldítése, a tantermek organikus díszítése
- a tömegközlekedési eszközök, a kerékpáros és gyalogos közlekedés népszerűsítése
- az iskolai ismeretterjesztés tanórán kívüli eszközeinek jobb kihasználása

h) Kommunikáció

Az iskolán belüli kommunikáció szerves része a szemléletformálásnak, ezért rendszeresen kihasználjuk a lehetőségeit, hogy megértessük a részt vevőkkel, hogy az iskolai élet környezetbaráttá alakítása közügy, minden ott élő közös ügye. A faliújság aktuális hírei (tanáriban, diákságnak) lehetőséget teremtenek az információátadásnak.

Az iskola munkaközösségeinek munkáját szakmai-módszertani téren segíti a környezeti nevelésért felelős tanár. Az iskolavezetés vállalja, hogy a szakanyagokat eljuttatja a felhasználóhoz.

Az iskolán kívüli kommunikációt használva elsősorban a helyi média lehet a partnerünk. Különösen a látványos, jelentős programjaink esetében egy kapcsolattartó (hiteles) személy tájékoztatja a városi televíziót és a napilapot az aktuális rendezvényekről, eseményekről.

II.11. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, a nevelő és oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

1. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges helyiségek, bútorzatok és egyéb berendezési tárgyak, valamint egészség és munkavédelmi eszközök felsorolását a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 2. melléklete a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) helyiségeiről és egészség- és munkavédelmi eszközeiről tartalmazza.
2. A tananyag feldolgozását segítő szemléltetést, valamint a tanulói tevékenységet az osztálytermekben és a szaktantermekben az aktuális leltárjegyzéken szereplő alapfelszerelések és eszközök szolgálják.

II.13. Alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvválasztás szempontjai

A szakmai munkaközösségek a tankönyvek, taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének;
- a taneszköz legyen jól tanítható, jól tanulható;
- szerepeljen a hivatalos tankönyvjegyzéken

Előnyben kell részesíteni azokat a taneszközöket:

- amelyek több éven keresztül használhatók;

II. 14. A magasabb évfolyamra lépés feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha a Helyi tantervben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette.

A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A 2-8. évfolyamon minden tantárgyból az "elégséges" év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz

Ha a tanuló a 2-8. tanév végén legfeljebb három tantárgyból szerez "elégtelen" osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.

Ha a tanuló a 2-8. évfolyamon, a tanév végén háromnál több tantárgyból szerez "elégtelen" osztályzatot, akkor az évfolyamot ismételni köteles. Kivételes esetben a nevelőtestület engedélyével javítóvizsgát tehet.

A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola intézményvezetője felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
- az iskola intézményvezetője engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;
- 250 tanóránál többet mulasztott és ebből legalább 20 óra igazolatlan, vagy évközben nem rendelkezik elegendő érdemjeggyel, a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet;
- egy adott tantárgyból az éves tanítási órák 30%-ánál többet mulasztott
- egyéni tanrend szerint oktatott volt.

A egyéni tanrend szerint oktatott tanuló osztályozó vizsga tantárgyai:

Az osztályozó vizsga a készségtárgyak kivételével (testnevelés, ének vizuális kultúra, technika-és tervezés minden tantárgyra kiterjed.) Magatartás és szorgalom értékelése nem történik.

2. évfolyam: anyanyelv, matematika, környezetismeret

3. évfolyam: anyanyelv, matematika, környezetismeret, digitális kultúra

4. évfolyam: anyanyelv, matematika, környezetismeret, digitális kultúra, angol nyelv

5-6. évfolyam: magyar nyelv, irodalom, idegen nyelv, történelem, matematika, természettudomány, digitális kultúra

7-8. évfolyam: magyar nyelv, irodalom, idegen nyelv, matematika, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz, digitális kultúra

II.15. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény alapján az iskolába a tanköteles tanulókat az első évfolyamra az állami intézményfenntartó központ által meghatározott időszakban kell beíratni.

A tanulók felvételéről az általános iskola igazgatója a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendeletben foglalt eljárásrend szerint dönt.

Egyéb esetekben a tanulói jogviszony létesítése, a felvétel és az átvétel a jogszabályoknak megfelelően történik.

A felvételi, átvételi eljárás során iskolánk előnyben részesíti a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kérelmét. Továbbiakban, előnyben részesül az, aki állandó lakhely hiányában tartózkodási engedéllyel rendelkezik.

Ha az általános iskola – a megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt. A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirendben kell meghatározni. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető a sajátos nevelési igényű tanuló, továbbá az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.

Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló

- a) szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy
- b) testvére az adott intézmény tanulója, vagy
- c) munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy
- d) az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

II.16. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérése

a) Az iskolai számonkérés

Iskolánkban az ismeretek számonkérése terén a pedagógiaiilag kifogástalan tartalom és forma, a folyamatosság, rendezettség, tervszerűség és aktualitás, sokoldalúság és módszertani változatosság biztosítása nevelő – oktató munkája során minden pedagógusnak kötelessége. Törekszünk az objektivitás és az empátia egészséges arányára, a tanulói önkontroll fejlesztésére.

- Számon kérni csak a megtanított ismeretet szabad.
- A számonkérés a tanuló tudására irányul. Célja a hiányosságok feltárása, azok pótlásának segítése és a további ismeretszerzés biztosítása.
- Az értékelés a tanuló önmagához mért fejlődését állítja a középpontba, a képesség – teljesítmény - elvárás egységében tükrözi a tanuló teljesítményét.
- Irányadó szempont a pozitív motiváció.

Az ismeretek számonkérése lehet:

szóbeli:

órai munka: a problémamegoldást elősegítő, jó hozzászólásokat, az óra munkáját pozitívan elősegítő tanuló(k) aktivitását, ok – okozati összefüggések helyes kifejtését feltétlenül értékeljük.

szóbeli számonkérés: a tanulók szóbeli kifejezőkészségének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Ennek érdekében egy – egy tantárgy, egy – egy témakörön belül, a témakör terjedelmét figyelembe véve, a tanulókat lehetőség szerint egyszer feleltetjük szóban

írásbeli (pl. feladatlap, írásbeli számonkérés, témazáró dolgozat, teszt, stb.)

gyakorlati (pl.: munkadarab, gyűjtőmunka, sportteljesítmény, stb.).

Mindezekből kiválasztva a pedagógus maga tervezi meg a számonkérést, ügyelve a szóbeli és írásbeli formák pedagógiaiilag helyes arányára. Az esetleges speciális számonkérési formákat az egyes tantárgyak tantervei tartalmazzák.

- A nevelők a tanulók munkáját egy – egy témakörön belül szóban és írásban egyaránt ellenőrzik.
- A tanulási zavarral küzdő tanulók esetén (pl. diszlexia, figyelemzavar stb.) egyéni elbírálás alapján értékelnek.

b) Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanuló értékelésében betöltött szerepe és súlya:

Témazáró dolgozat: egy vagy több teljes tantervi téma számonkérésére szolgáló, egy vagy két tanórát kitöltő, az ismeretek felidézését és alkalmazását egyaránt megkövetelő írásbeli számonkérési forma. A témazáró dolgozatban szereplő feladattípusok arányai megfelelnek a tananyag és a tantervi követelmények belső arányainak.

Lehet központi feladatlap, vagy a szaktanár által összeállított feladatsor. A számonkérésnél bármelyik forma kerül is használatra, figyelembe veszi a tanuló képességeit.

Célja, hogy az egyes témakörök végén megállapítsuk, mennyire sajátította el a gyermek az egész témakör ismeretanyagát, tantervi követelményeit.

Előkészítése: A dolgozat megírására felkészítjük a tanulókat (összefoglalás, gyakorlás, tanácsok a felkészüléshez). A feladatok összeállításakor a fokozatosság elve érvényesül, hogy a gyengébb képességű gyerekek is sikerélményhez jussanak.

Gondot fordítunk az okok feltárására és a korrekcióra. A dolgozat kiosztásakor az egyéni teljesítményeket és az egész tanulócsoport teljesítményét is értékeljük. A gyengén teljesítők segítése csoportos felzárkóztatás vagy egyéni fejlesztés keretében történhet.

Röpdolgozat: egy tantervi téma valamely részének számonkérésére szolgáló, legfeljebb egy tanórát kitöltő írásbeli számonkérési forma. Egyszerre kaphatunk információt egy fontos alapkövetelményt tartalmazó téma megértéséről az egész csoporttól vagy egyes tanulóktól.

Célja: annak megállapítása, hogy a tanulók milyen mértékben sajátították el az előző óra, illetve egy-egy témakör ismeretanyagát, követelményeit.

Időpontját nem szükséges előre bejelenteni, de a gyermek felkészülése szempontjából ösztönző lehet.

Felmérések:

Az alsó tagozaton év elején, félévkor és év végén felméréseket íratunk.

Célja: egy-egy hosszabb tanulási időszak eredményeiről, hiányosságairól való tájékozódás.

Kiselőadás: Szorosan kapcsolódik a tanítási óra tananyagához. Fontos, hogy felkeltse a tanuló érdeklődését az előadandó téma iránt, s életkori sajátosságaihoz igazodjon. Az előadás lényegretörő, érthető legyen. Egy – egy feltalálóról, találmányáról, történelmi, életrajzi vagy napjaink eseményeivel kapcsolatos ismeretek összegyűjtését, közlését tartalmazza. Segíti a tanuló lényegkiemelő, rendszerező, kifejező képességének fejlesztését. Kutatómunkára, a könyvtár és az informatikai eszközök használatára sarkallja.

Házi dolgozat a pedagógus kérésére illetve a tanuló által önszorgalomból készített, a tananyaghoz kapcsolódó írásbeli munka.

c) Az írásbeli beszámoltatás rendje és korlátai:

- A diagnosztikus mérések a tanmenetben tervezetten szerepelnek. Elsősorban tanév elején, de egyes témakörökhöz kapcsolódva is sor kerülhet rájuk. A szaktanár két héten belül kijavítja, értékeli!
- Egy tanítási napon az alsó tagozaton egynél, a felső tagozaton kettőnél több témazáró dolgozatot, felmérést nem íratunk. Témazáró dolgozat írása az adott téma/ témák lezárása után történik. Előzetes egyeztetés alapján egy osztályban egy napon maximum 2 témazáró dolgozatra kerülhet sor. A pedagógus minimum 2 tantárgyi órával az íratás előtt köteles bejelenteni.
- A témazáró dolgozatot a szaktanár két héten belül kijavítja és az érdemjegyeket adminisztrálja az enaplóban.
- Mindaddig nem íratunk újabb dolgozatot, amíg az előző dolgozatot kijavítva ki nem adtuk a tanulóknak.
- A felső tagozaton az írásbeli beszámoltatás (pl. röpdolgozat) időpontját nem szükséges előre bejelenteni, de a rendszeres tanulást, a tudatos felkészülést segítheti. Írásbeli beszámoltatást a pedagógus belátása szerint írat. Célja: Rövid lényegi válaszadásra motiválja a tanulókat. Elősegíti a tanuló naprakész felkészülését, tudásáról, tájékoztatást kapunk lemaradásáról, tananyagbeli hiányosságáról. Önértékelésre nevel.
- Az írásbeli beszámolás formái közül bármelyiket szóban is teljesítheti az a tanuló, aki valamely okból írásban korlátozott, vagy esetleg szakvélemény ezt a javaslatot tartalmazza. Ez utóbbi esetben is célként kell állítani a tantárgy jellegéből fakadóan az írásbeliség fejlesztését.

d) Az írásbeli beszámoltatások a tanulók tudásának értékelésében betöltött súlya:

- A témazáró dolgozatokra, felmérésekre kapott érdemjegyeket a félévi és a tanév végi osztályzatok megállapításakor nagyobb súllyal vesszük figyelembe. Ezt a tényt tanév elején ismertetjük a tanulókkal és a szülőkkel is.
- A témazáró dolgozatok és a témazáró dolgozat értékű felmérések érdemjegyeit az osztályozó naplóba piros színnel írjuk be, az érdemjegy súlyozásáról a nevelőtestület döntött: 1,75.
- A gyermek szüleit rendszeresen értesítjük az érdemjegyekről, félévkor és az év végén az osztályzatokról. Ennek elsődleges eszköze az e-napló, továbbá a tájékoztató füzet, év végén a bizonyítvány.

Témazáró felmérések értékelése az alsó tagozaton:

(a %-ban kifejezett eredmény átváltása osztályzatokra)

Százalékhatárok	Érdemjegyek
0 – 34%	elégtelen
35 – 59%	elégséges
60 – 74%	közepes
75 – 90%	jó
91 – 100%	jeles

Minimum szintű írásbeli munkák értékelése az alsó tagozaton:

(a %-ban kifejezett eredmény átváltása osztályzatokra)

Százalékhatárok	Érdemjegyek
0 – 49%	elégtelen
50 – 64%	elégséges
65 – 79%	közepes
80 – 94%	jó
95 – 100%	jeles

Témazáró felmérések értékelése a felső tagozaton:

(a %-ban kifejezett eredmény átváltása osztályzatokra):

elégtelen	0 – 34%
elégséges	35 – 59%
közepes	60 – 74%
jó	75 – 90%
jeles	91 – 100%

Írásbeli számonkérés - kizárólag a tanult ismeretek felidézését, azonosítását, közlését, illesztését tartalmazó feladatok esetén (a %-ban kifejezett eredmény átváltása osztályzatokra):

elégtelen	0 – 49%
elégséges	50 – 64%
közepes	65 – 79%
jó	80 – 90%
jeles	91 – 100%

Amennyiben a szaktanár a fenti ponthatárok alkalmazása során szükségesnek látja, az adott osztályban az egyes ponthatárokat lefelé vagy felfelé maximum 5% - kal módosíthatja.

II.17. A tanulók teljesítményének, magatartásának és szorgalmának értékelése, minősítése

A **folyamatos ellenőrzés** visszajelzés a diáknak és a szülőnek a tanuló felkészültségéről.

A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában.

A tanulmányi teljesítmény és előmenetel értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak - fejlődtek-e vagy hanyatlottak - az előző értékelés óta.

A minősítés formái

Szóbeli

A tanuló magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi teljesítményéről a tanítási órákon, foglalkozásokon, óráközi szünetben, szabadidőben.

a) Tanulók számára:

- megfogalmazódhat a pedagógus, a tanulótársak részéről és önértékelés formájában.
- Gyakorisága rendszeres, folyamatos (napi, heti, havi stb.)

b) Szülők számára:

- megfogalmazódhat az iskolavezetés, a pedagógusok, a szülők részéről.
- Gyakorisága:
 - fogadóórákon
 - szülői értekezleteken (évi minimum kettő),
 - egyéb, szülővel egyeztetett időpontban,
 - iskolai rendezvényeken.

Írásbeli

a) Tanulók és szülők számára:

- a tanulói produktumokra írt rövid, lényegre utaló észrevételek megfogalmazásával,
- témazáró felmérések megoldásakor % - os teljesítménysávok megadásával és ezek minősítő jelzésével a tájékoztató füzetbe folyamatosan a tanmenetek szerinti időpontokban,
- dicséret, elmarasztalás megfogalmazásakor.

Az értékelés mindenkor segítő szándékú, a pozitívumokból kiindulva mutatja a további fejlődés útját.

Az értékelést úgy kell megfogalmazni, hogy a tanuló is pontosan értse tartalmát, üzenetét.

Gyakorlati

- kísérletek, mérések elvégzésében szerzett gyakorlottság minősítésére.

Diagnosztikus mérés

Célja: információszerzés a helyzetfelméréshez, kiindulópont a tanulási folyamat tervezésében.

Alkalmazása:

1. évfolyamon:

- DIFER:
 - végzi és értékeli: 1. osztályos tanítók és a gyógypedagógus,
- beszédvizsgálat
 - végzi és értékeli: logopédus

2-4. évfolyamon:

Év eleji felmérés magyar nyelv és irodalom, valamint matematika tantárgyakból. Az előző évi tananyag alapján az adott évfolyam osztálytanítói közösen állítják össze, íratják meg az év eleji ismétlés után, javítják ki azonos javítási kulcs alapján. Eredményét %-ban és szövegesen vagy érdemjegyben kifejezve állapítjuk meg.

5-8. évfolyamon:

Tudáselemzőként vizsgáljuk, hogy a korábban tanultakból mire építhetünk, milyen hiányosságokat kell pótolnunk.

Célja: hogyan szervezzük meg az ismétlést, illetve a felzárkóztatást. (év elején, vagy egy fontos anyagrésznél)

- Formatív értékelés

Célja: a tanulási folyamat közben hívja fel a figyelmet a további teendőkre, a szükséges változtatásokra.

Alkalmazása:

- szóbeli értékelés a tanítási órákon,
- írásbeli tudáspróbák eredményének %-ban való kifejezése, szükség esetén szöveges megjegyzés a lap alján, mely útmutatással szolgál a további teendőkre nézve.
- a tanulók füzetének folyamatos ellenőrzése, munkáik javítása és értékelése a pedagógus által választott módon, szükség esetén szöveges megjegyzéssel kiegészítve.
- az adott tanévben a tudáspróbák, felmérések, egyéb fontosnak ítélt írásbeli produktumok megőrzése, lehetőség biztosítása a szülőnek ezek megtekintésére és a pedagógussal való megbeszélésére fogadó órák alkalmával.
- *Szummatív értékelés*

A tantervi követelményekből kiinduló, pontos kritériumrendszeren alapuló értékelés. Megmutatja, hogy az elérendő céloknak, fejlesztési szinteknek, elvárásoknak milyen mértékben felel meg a tanuló teljesítménye.

Célja: egy-egy tanítási-tanulási szakasz végén regisztrálja az elért eredményeket, minősíti a tanuló teljesítményét egy meghatározott, egységes követelményrendszerhez viszonyítva.

Alkalmazása:

- év közben egy-egy témakör lezárásakor, témazáró dolgozat formájában,
- félévi, év végi felmérés 1-4. évfolyamon magyar nyelv és irodalom és matematika tantárgyakból.

Tantárgyi értékelés:

- tanév közben
 - évfolyam, 2. évfolyam első félévében szöveges,
 - a 2. évfolyam második félévétől érdemjegyekkel: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) osztályzattal;
 - évfolyamtól jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) osztályzattal;
- év végén – 1. évfolyam szöveges
 - 2. évfolyamtól jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) osztályzattal;

A félévi és a tanév végi értékelés funkciói:

- félévkor – visszajelzés arról, hogy a tanuló hol tart, milyen szintre jutott a tananyag elsajátításában;
- év végén – az értékelés megmutatja, hogy milyen szinten sajátította el a tanuló az előírt tananyagot, mennyire felel meg a tanévre előírt követelményeknek.

A félévi és év végi értékelésnek összhangban kell állnia az évközi értékelések során adott írásbeli és szóbeli visszajelzésekkel. Az érdemjegyek minimális száma havonként legalább egy, heti egy órás tantárgynál pedig félévente három (ezek között írásos és szóbeli beszámoltatások eredményeinek is kell szerepelnie, helyes arányukat a tanító, szaktanár dönti el). A félév végén a fejlődési tendencia figyelembevételével a nevelőtestület (osztályozó értekezleten) értékeli a tanuló magatartását, szorgalmát, valamint dönt a továbbhaladásáról. Az év végi osztályzat az egész évi teljesítményt értékeli.

A szöveges értékelés módja és jellemzői

- Szöveges értékelést 1. évfolyamon félévkor és év végén alkalmazunk, valamint 2. évfolyamon félévkor

- A szöveges értékelés évfolyamonként, tantárgyanként tartalmazza a helyi tanterv követelményrendszere alapján a
kiválóan megfelelt,
jól megfelelt,
megfelelt,
fejlesztésre szorul, információt a tanuló teljesítményéről.

Előzetesen tantárgyanként meghatározott szempontsor alapján tömör, lényegre törően megfogalmazott szöveggel - a jellemző szövegrész kiemelésével - félévkor a tájékoztató füzetben, év végén a bizonyítvány pótlapon értékeljük tanulóinkat.

Amennyiben a tanuló a „fejlesztésre szorul” minősítést kapja, a pedagógus a szülők bevonásával értékeli a tanuló teljesítményét. Célja, hogy megtalálják a sikeres teljesítményt akadályozó okokat, meghatározzák a sikeres továbbhaladáshoz szükséges feladatokat, a megsegítés módját.

II.18. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok a tanórán feldolgozott ismeretek elsajátítását, alkalmazásuk gyakorlását, a felejtés kompenzálását, a következő órán feldolgozandó anyagrész előkészítését, az írásbeli és szóbeli beszámolások előkészítését szolgálják.

Pedagógusaink törekszenek arra, hogy a tanulókat az írásbeli házi feladatok rendszeres elkészítésére ösztönözzék.

Az egyéni képességek fejlesztését differenciált és szorgalmi feladatok adásával igyekszünk megvalósítani.

Az írásbeli házi feladatok hiányát a tanulók szorgalmának minősítésénél figyelembe vesszük.

A kiadott feladatot a szaktanár a következő tanórán vagy az általa megjelölt időpontban kéri számon (memoriterek esetén).

Ha a tanuló a kötelező szóbeli házi feladat számonkérését megelőző tanóráról igazoltan hiányzott, akkor (a tanuló kérésére) a szóbeli felelet értékelését, minősítését nem vesszük figyelembe. Az anyag pótlása a Házirendnek megfelelően a tanuló kötelessége. Kérésére segítséget kaphat a szaktanártól.

Az első-negyedik évfolyamon a tanulók hétvégére (szombatra, vasárnapra), valamint a tanítási szünetek idejére nem kapnak se szóbeli, se írásbeli házi feladatot.

A tanulásra fordított idő nem lehet több 1-2. osztályban napi egy óránál, 3-4. osztályban 1,5 óránál. Felhasználásában a következő tényezők játszanak szerepet:

- a házi feladatok nehézségi foka, mennyisége,
- az egyes tanulók tanulási szokásai,
- az önállóság foka,
- az egyéni segítségnyújtás (korrepetálás) szükséglete.

A felső tagozaton az írásbeli feladatok mennyisége, a nehézségi foktól és tantárgytól függ, de a felkészülés lehetőleg ne igényeljen 15 – 20 percnél több időt tantárgyanként. Szóbeli feladatok mennyisége a tankönyv és/vagy az órai vázlat által meghatározott.

II.19. A tanuló magatartásának, szorgalmának és tanulmányi munkájának minősítése

A magatartás értékelésének és minősítésének követelményei:

a) Példás (5) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- tanórán és tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- tisztelettel tudó;
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;

b) Jó (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;

c) Változó (3) az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik,
- feladatait nem minden esetben teljesíti;

- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- több alkalommal késett;

d) Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen,
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- igazolatlanul mulaszt;
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei:

a) Példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható;
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

b) Jó (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon többnyire aktív;
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozásokon vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- taneszközei tiszták, rendezettek, és ezeket a tanítási órákra elhozza

c) Változó (3) az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad a képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;

- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

d) Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait többnyire nem végzi el;
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül.

II.20. Az iskolai jutalmazás és büntetés formái

1. A tanulók jutalmazásának elvei és formái:

A tanulók jutalmazásánál az elért tanulmányi eredményeket, a közösség érdekében kifejtett tevékenységet, magatartást, szorgalmat, az iskola hírnevét öregbítő eredményeket vesszük figyelembe.

1. Ezekért az eredményekért a tanulók osztályfőnöki, igazgatói és nevelőtestületi dicséretben részesülnek.
2. Tanulmányi munka jutalmaként 50 jeles érdemjegyért/ piros pontért osztályfőnöki, 100 jelesért, piros pontért igazgatói, míg 150 jelesért/piros pontért nevelőtestületi, 200 jeles érdemjegyért/piros pontért fenntartói dicséretben részesülnek a tanulók.
3. Oklevél és könyvjutalomban részesül az a tanuló, akinek év végi bizonyítványa jeles vagy kitűnő.
4. Tanév végén oklevél vagy akár könyvjutalomban is részesülhet az a tanuló, aki 200 db jeles érdemjegyet/ piros pontot kapott, vagy aki a tanév során a legkiemelkedőbb közösségi munkát, valamint képességeihez mérten kiemelkedő teljesítményt ért el.
5. Tanév végén vásárlási utalvány jutalomban részesülhetnek azok a tanulók, akik tanulmányi vagy sportversenyen, megyei szinten 1-3. helyezést, országos szinten 1-10. helyezést érnek el.
6. Tanév végén vehetik át tanulóink a tehetség-díjat, melyek azok a tanulók kapnak az osztályfőnökök javaslata alapján, akik területi/megyei/országos/nemzetközi versenyen (levelezős verseny - amennyiben nem követel személyes részvételt- kivételével) egyénileg és/vagy csapatban, minimum 3 alkalommal 1-3. helyezést ért el; vagy ha a tanuló mindhárom alkalommal csapatversenyen ért el 1-3. helyezést.

7. A ballagási ünnepségen vehetik át a „Dér István”- díjat azok a tanulók, akik nyolc éven át kimagasló tanulmányi és közösségi/sport munkát végeztek. A díj kiadásának kritériumait az iskolai alapítvány alapszabálya tartalmazza.

8. A „Büszkeségeink” címet elnyert tanulók a ballagási ünnepélyen vehetik át jutalmukat. A „Büszkeségeink” cím az osztályfőnök és/vagy a tantestület tagjainak javaslatára, a tantestület egyetértésével adható.

A cím elnyerésének feltételei:

- képviselte iskolánkat a különböző szintű szaktárgyi versenyeken vagy művészeti vagy sportrendezvényeken
- aktív résztvevője vagy szervezője az iskola különböző szintű eseményeinek
- a közösségi munkában nagy részt vállalt
- tanulmányi átlaga legalább 4,0
- legtöbb esetben példás magatartású vagy szorgalmú másik javaslat: példát mutató magatartást és szorgalmat tanúsít

9. Az a tanuló, aki a tőle elvárhatónál jobb teljesítményt ér el, szaktanári, osztályfőnöki vagy igazgatói dicséretben részesül.

10. Az iskolai magatartás és szorgalom javítása érdekében ösztönzőrendszert vezettünk be, mellyel havonta, negyedévente és tanév végén jutalmazzuk tanulóinkat és osztályainkat. Formái: magatartás egyéni verseny; tíz hónapra érvényes pontgyűjtő „füzet”; magatartás osztály verseny; szorgalom egyéni verseny; szorgalom osztály verseny

A jutalmazási rendszer részleteit a Házi rend tartalmazza.

2. A fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elvei:

A köznevelési törvény foglalkozik a tanulók fegyelmi és kártérítési felelősségével. A felelősségre vonás módjára és formájára nézve a törvény rendelkezései az irányadók.

Elmarasztalás jár az alábbiakért:

- házi rend megszegése,
- vállalt feladatok hanyag végzése,
- igazolatlan mulasztás,
- rongálás, károkozás.

Az a tanuló, aki a tanulói jogviszonnyal kapcsolatos kötelességeit szándékosan vagy gondatlanul megszegi, fegyelmező intézkedésben, fegyelmi büntetésben részesül.

Fegyelmi intézkedés kezdeményezhető osztályfőnöknél, igazgatónál.

Kezdeményezheti az iskola dolgozója, szülő, tanulóközösség, a szülői munkaközösség vezetősége.

A fegyelmi bizottságot az intézményvezető hívja össze, melynek három napon belül össze kell ülnie és meghoznia a határozatot. Tagjai: az iskolavezetőség és az osztályfőnök, DÖK képviselő.

Fegyelmező intézkedések:

1. A fegyelmező intézkedések alkalmazásánál általában meg kell tartani a fokozatosság elvét. Első alkalommal szaktanári figyelmeztetést, majd újabb fegyelmezetlenség esetén osztályfőnöki figyelmeztetést, intést, megrovást, majd intézményvezetői figyelmeztetést, intést, megrovást lehet adni a tanulónak. A fokozatosság elvét nem kell megtartani abban az esetben, ha a tanuló kirívóan súlyos kötelezettségszegést követett el.
2. A szaktanár írásbeli figyelmeztetést adhat annak a tanulónak, aki magatartásával zavarja a tanítási órák rendjét, több alkalommal nem hozza el felszerelését, házi feladata többször hiányos.
3. Az osztályfőnök figyelmeztetést ad annak a tanulónak, aki két szaktanári figyelmeztetést követően ismételten vét a házirend valamely pontja ellen.
4. Az intézményvezető igazgatói figyelmeztetést, intést, megrovást ad annak a tanulónak, aki kiemelkedően súlyos fegyelemsértést követett el.

Ha a tanuló sorozatosan megszegi az iskolai rendszabályokat, kezelhetetlensége és magatartása miatt az osztályfőnöke nem tud érte felelősséget vállalni, akkor a tanulmányi kirándulástól **eltıltható**. Az itthon maradt tanulóknak az iskolában **kötelező tanulmányi foglalkozáson** kell részt venni.

Az a tanuló, aki elérte az intézményvezetői figyelmeztetés, intés, megrovás fokozatát, tanulmányi kiránduláson **nem vehet részt**.

Az iskola azokban az esetekben, amikor a tanuló megszegi a tanulói jogviszonyával kapcsolatos kötelezettségeit, pedagógiai eszközökkel léphetnek fel a jogsértővel szemben.

Ez a fellépés akkor megfelelő eszköz, ha a tanulói magatartás jellege és súlyossága nem igényli a külső, az állami beavatkozás valamely formáját.

Súlyosabb esetekben az iskolának a feladata a szükséges eljárás megindítása, és az eredményes lefolytatásának a segítése.

A lehetséges eljárások a következők:

a) a tanuló védelembe vételének kezdeményezése

1. Ha a családi környezet, vagy drog, ital, rossz társaság vagy bármilyen más oknál fogva a tanuló veszélyeztetett, és ezt a veszélyeztetettséget a szülő nem tudja, vagy nem akarja megszüntetni, azonban még feltételezhető, hogy családi környezetben, segítségnyújtás mellett a tanuló fejlődése biztosítható.
2. Ha a tanuló szabálysértést, vagy bűncselekményt követett el, de a tizennegyedik életévét nem töltötte még be.

b) szabálysértési eljárás indítása

1. Ha a tizennegyedik életévét betöltött tanuló mást szándékosan rábír valamilyen jogsértő magatartás elkövetésére, illetőleg segítséget nyújt szándékosan ahhoz, hogy más szabálysértést kövessen el.
2. Ha mással szemben becsület csorbítására alkalmas kifejezést használ (minden olyan szóval és viselkedéssel elkövetett cselekmény, amelyben kifejeződik az elkövetőnek a sértettel szembeni megvetése, gúnyoló, megszégyenítő, lealacsonyító értékítélete), vagy egyéb ilyen cselekményt követ el.
3. Ha a tanuló a rendzavarás tényállását valósítja meg, ha verekszik, vagy mást verekedésre felhív, illetőleg hivatalos személy intézkedésével szemben engedetlenséget tanúsít.
4. Szabálysértés valósul meg lopás esetében is.
5. A települési önkormányzat jegyzője és/vagy a kormányhivatal ügyintézője jár el ebben az esetben.

c) büntető eljárás indítása

1. Ha a magatartás, cselekmény megítélése olyan súlyú, annak alapján már sor kerülhet: szabadságvesztés kiszabására, vagy közérdekű munkára is ítéltető, illetőleg elrendelhető javítóintézeti nevelése.
2. Ha a közfeladatot ellátó személyt (pedagógus, stb.) a nevelő és oktató munkájában gátolják, vagy tevékenységét megnehezítik, késleltetik, bántalmazzák, testét erőszakosan vagy durván érintik, megvalósul a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak bűncselekménye.

d) kártérítési eljárás indítása

1. Ha a tanuló kárt okoz az iskolának, a tanulótársainak vagy pedagógusainak (Betöri az ablakot, rongálja a padokat, elszakítja a társa ruháját, stb.)

II.21. A csoportbontások szervezési elvei

Csoportbontási elvek:

20 fő alatt elsősorban a szaktárgyi foglalkozásokon:

- 1-4. évfolyam – anyanyelv, matematika, idegen nyelv, környezetismeret
- 5-6. évfolyam – magyar nyelv, matematika, idegen nyelv, történelem, természetismeret, természettudomány
- 7-8. évfolyam – történelem, biológia, kémia, földrajz
- a tanítási órák egy részében:
- 1-4. évfolyam – anyanyelv, matematika, idegen nyelv, környezetismeret
- 5-6. évfolyam – anyanyelv, idegen nyelv, matematika
- 7-8. évfolyamokon - magyar nyelv, idegen nyelv, matematika, kémia, földrajz, történelem, biológia tantárgyak.

20 főtől elsősorban a tanítási órákon:

- 1-2. évfolyam: anyanyelv, matematika, környezetismeret
- 3. évfolyam: anyanyelv, matematika, környezetismeret
- 4. évfolyam: anyanyelv, idegen nyelv, matematika, környezetismeret
- 5-6. évfolyam: magyar nyelv, idegen nyelv, matematika, történelem, természettudomány, digitális kultúra
- 7-8. évfolyam: magyar nyelv, idegen nyelv, matematika, történelem, biológia, fizika, kémia, földrajz, digitális kultúra

a szaktárgyi foglalkozások egy részében:

- alsó tagozaton idegen nyelv, anyanyelv és matematika

A tanítási időkeret százalékos felhasználása:

Csoportbontásra 1-4. évfolyam	23-30%
5-8. évfolyam	24-33%

Szaktárgyi foglalkozásra:

1-4. évfolyam 23-31%

5-8. évfolyam 7-14%

Kiemelt figyelmet igénylő tanulókra:

1-4. évfolyam 6-14%

5-8. évfolyam 8-14%

II.22. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérése intézményünkben kétféle módon történik:

- az iskolaorvosi vizsgálat jogszabályokban meghatározott módszereivel
- a testnevelésórákon az alábbiak szerint ismertetett módon.

A helyi tantervben szerepeltetjük a tanulók fizikai állapotának évente egy alkalommal történő mérésének kötelezettségét. A mérést évi gyakorisággal végezzük el a felső tagozaton, a testnevelésórákon a NETFIT, fittségmérési rendszer alkalmazásával.

A Magyar Diáksport Szövetség 2013. május 24-én indította el az „A testnevelés új stratégiájának és a fizikai állapot új mérési rendszerének kialakítása és az önkéntes részvétel ösztönzése a komplex iskolai testmozgásprogramok szervezésében” –T.E.S.I. elnevezésű kiemelt projektjét.

A projekt egyik kutatás-fejlesztési feladata az volt, hogy létrehozza a magyar iskola-rendszerben egységesen működtethető, egészségközpontú fittségmérési-értékelési rendszert. Az új fizikai fittségmérési rendszer a NETFIT, vagyis a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt elnevezést kapta.

A NETFIT 4 fittségi profilban 9 mérés segítségével jellemzi a tanulók állóképességét, erejét, hajlékonyságát és testösszetételét. A mérések eredményei tesztől függően két illetve három zónába kerülhetnek. Egészségzónába, fejlesztési zónába, fokozott fejlesztési zónába.

Konkrét feladatok:

A tanulók fizikai állapotának és edzettségének (fizikai fittségének) mérése: 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 81.§

A korosztálynak megfelelő követelményeket a tornacsarnok nevelői szobájának ajtajára kifüggesztjük, hogy azt a tanulók bármikor megtekinthessék. A felmérések a tanulók fizikai állapotának rögzítését célozzák, ezért azokra a diákok osztályzatot nem kapnak.

Az adatbázis rendszeres vezetésének ellenőrzése, az intézményvezető-helyettes feladatkörébe tartozik.

A tanulók fizikai fittségi mérését minden tanév január és április között szervezzük meg, és május hónapjában töltjük fel a NETFIT rendszerbe.

Mindennapos testnevelés szervezése

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon.

Heti öt testnevelésóra az órarendbe van beépítve.

A testnevelésóra keretében megvalósított úszásoktatást, lehetőség szerint április hónapban szervezzük meg a 3-4. évfolyam számára.

Ha valamelyik tanulónk külső szakosztályban igazolt, versenyszerűen sportol, annak a köznevelési törvényben meghatározott tartalommal beszerzett igazolása alapján nem kell részt vennie két testnevelésórán.

A hiányzások igazolása a szokott módon történik.

III. A Csanádpalotai Dér István Általános Iskola helyi tanterve

III.1. Általános rendelkezések

A NAT 2020-as kerettanterve egyértelmű utasításokat ad mind a továbblépés feltételeinek részére, mind az évfolyamokon kötelezően megtanítandó tantárgyi óraszámokra, és az azokon megtanítandó törzsanyagra. Iskolánk a kötelező és a szabad órakeret terhére a következő, általános táblázatot alkotta meg 1.-8. évfolyamon.

Óraterv a kerettantervekhez 1-4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5
Szabadon tervezhető	1	1	1	1
Első élő idegen nyelv				2
Matematika	4	4	4	4
Szabadon tervezhető	1	1	1	1
Etika/hit-és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Kötelező óraszám	22	22	22	23
Szabadon tervezhető óra	2	2	2	2
Maximális órakeret	24	24	24	25

Óratervezet a kerettantervekhez 5-8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
Szabadon tervezhető	0,5	0,5	0,5	0,5
Első élő idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	4	3	3
Szabadon tervezhető	0,5	0,5	1	0,5
Történelem	2	2	2	2
Szabadon tervezhető			0,5	
Etika/hit-és erkölcstan	1	1	1	1
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány	2	2		
Biológia			2	1
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Hon- és népismeret		1		
Dráma és színház				1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Kötelező óraszám	27	26	28	28
Szabadon tervezhető óra	1	2	2	2
Maximális órakeret	28	28	30	30

III.2. A heti óraszámok és a témakörök a tantárgyra lebontva

III.2.1. Alsó tagozat

Anyanyelv 1-2. évfolyam

Tematikus egység a kerettan- tervben	Hozzárendelt óraszám a keret- tantervben	Hozzárendelt óraszám a keret- tantervben 1.- 2. évf.	Szétoszt- ható óraszámok az 1. évfolyamon	Szétoszt- ható óra- számok a 2. évfolya- mon
Beszéd és olvasás				
Beszéd és kommunikáció	30	15 - 15	15	15
Betűtanítás kezdete. Olvasási készséget megalapozó részké- peségek fejlesztése	60	60 - 0	60	0
Betűtanítás. Olvasási készsé- get megalapozó részképessé- gek fejlesztése	60	48 - 12	48	12
Népmesék, műmesék	36	6 - 30	6	30 +4szó
Versek, népköltészeti alkotá- sok	28	4- 24	4	24 +4sztó
Helyem a közösségben – csa- lád, iskola	18	4 - 14	4	14 +2szó
Évszakok, ünnepkörök, ha- gyományok	25	4 - 21	4	21 +1sztó
Állatok, növények, emberek	20	3 - 17	3	17
Írás és helyesírás				
Óvodából iskolába – írás-elő- készítés, íráskészséget meg- alapozó képességek fejlesz- tése	40	40 - 0	40	0
Írás jelrendszere	40	28 - 12	28 +32 sztó	12 +24sztó
A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó	26	11 - 15	11	15 +3szó
A nyelv építőkövei: szó, szó- kapcsolat, mondat, szöveg	25	2 – 23	2+5szó	23 +5szó
Kisbetű – nagybetű	18	4 - 14	4 +5szó	14 +5sztó
A magyar ábécé – a betűrend	18	2 - 16	2+4szó+1sz tó	16
Hangok időtartamának jelen- tés megkülönböztető szerepe	32	5 - 27	5 +3sztó	27 +2sztó

Szabad órakeret	28		14	14
Szabadon tervezhető órakeret	72		36	36
Anyanyelv összesen	576		288	288

Anyanyelv 3-4. évfolyam

A nyelv építőkövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg (rövid szövegek alkotása - hír, hirdetés, meghívó, felhívás, tudósítás, elbeszélő szöveg, elektronikus levél)	23	9 - 14	9 +1szó+7sztó	14 +1sz +7 sztó
Szótő és toldalék, szóelemzés	14	7 - 7	7 +1szó	7 +1szó +2sztó
Hangalak és jelentés kapcsolata, állandósult szókapcsolatok	12	6 - 6	6 +2sztó	6 +2sztó
1. Élőlények, tárgyak, gondolati dolgok neve - kisbetű – nagybetű	18	9 - 9	9 +4sztó	9 +5sztó
2. Tulajdonságokat kifejező szavak	13	9 - 4	9 +4sztó	4 +4sztó
3. Mennyiségeket kifejező szavak	13	4 -9	4	9
4. Cselekvés, történés a múltban, jelenben, jövőben	22	11-11	11 +5sztó	11 +5sztó
Összes óraszám	340		170	170
Szabad órakeret	20		10	10
Szabadon tervezhető órakeret	72		36	36
Összesen	432		216	216
Tematikus egység a kerettantervben	Hozzárendelt óraszám a kerettantervben 3- 4. évf.	Szétosztható óraszámok a 3. évfolyamon		Szétoszt-ható óra-számok a 4. évfolyamon
	3-4.évf.	3-4. évf.		

Olvasás, szövegértés				
Mesék, történetek	28	16- 12	16 +2szó	12 +2szó
Mondák, regék	36	18 - 18	18 +2szó	18 +2szó
Versek, népköltészeti alkotások	31	15- 16	15 +2szó	16 +2szó
Helyem a világban	27	13- 14	13	14
Ünnepkörök, hagyományok, mesterségek	25	12 - 13	12	13
Állatok, növények, tájak, tálmányok	37	16- 21	16	21
Olvassunk együtt! Közös olvasmányok	10	4 - 6	4	6
Szabadon tervezhető órakeret: Ismétlés, gyakorlás, számonkérés	10szó		8szó	2szó
Nyelvtan, helyesírás és szövegalkotás				
A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó, elválasztás, betűrendbe sorolás	13	9 - 4	9 +1szó	4 +1szó +2szó
A nyelv építőkövei: Az írásbeli szövegalkotás lépései (mondatgrammatikai eszközök alkalmazása- kapcsolás, szűkítés, bővítés, névmásítás, névelőhasználat, helyettesítés)	18	12 - 6	12 +1szó+6szó	6 +1szó +7szó

Matematika 1-2. évfolyam

Tematikus egység a kerettantervben	Hozzárendelt óraszám a kerettantervben	Szétosztható óraszámok az 1. évfolyamon	Szétosztható óraszámok a 2. évfolyamon
Válogatás, halmazok alkotása, vizsgálata	8	4	4
Rendszerezés, rendszerképzés	8	4	4
Állítások	8	4	4
Problémamegoldás	8	4+6osztó	4+6osztó
Szöveges feladatok megoldása	11	6+6osztó	5+6osztó
Szám és valóság kapcsolata	19	9	10
Számlálás, becslés	12	6+3osztó	6+3osztó
Számok rendezése	12	6+2osztó	6+2osztó
Számok tulajdonságai	18	9+4osztó	9+4osztó
Számok helyi értékes alakja	10	5+2osztó	5+2osztó
Mérőeszköz használata, mérési módszerek	20	10	10
Alapműveletek értelmezése	20	10+3osztó	10+3osztó
Alapműveletek tulajdonságai	16	8+2osztó	8+2osztó
Szóbeli számolási eljárások	20(+4szó)	10(+2szó)+4osztó	10(+2szó)+4sz
Fejben számolás	18(+12szó)	9(+6szó)	9(+6szó)
Alkotás térben és síkon	8	4	4
Alakzatok geometriai tulajdonságai	12	6	6
Transzformációk	6	3	3
Tájékozódás térben és síkon	8	4	4
Összefüggések, kapcsolatok, szabályszerűségek felismerése	18	9+4osztó	9+4osztó
Adatok megfigyelése	6	3	3
Valószínűségi gondolkodás	6	3	3
Összes óraszám:	272	136	136
Szabad órakeret	16	8	8
Szabadon tervezhető órakeret	72	36	36
Összesen	288	180	180

Matematika 3-4. évfolyam

Tematikus egység a kerettantervben	Hozzárendelt óraszám a kerettantervben	Szétosztható óraszámok a 3. évfolyamon	Szétosztható óraszámok a 4. évfolyamon
Válogatás, halmazok alkotása, vizsgálata	6	3	3
Rendszerezés, rendszerképzés	10	5	5
Állítások	8	4	4
Problémamegoldás	10+12sztó	5+6sztó	5+6sztó
Szöveges feladatok megoldása	16+12sztó	8+6sztó	8+6sztó
Szám és valóság kapcsolata	8	4	4
Számlálás, becslés	10+8sztó	5+4sztó	5+4sztó
Számok rendezése	6+4sztó	3+2sztó	3+2sztó
Számok tulajdonságai	17+6sztó	8+3sztó	9+3sztó
Számok helyi értékes alakja	12+6sztó	6+3sztó	6+3sztó
Mérőeszköz használata, mérési módszerek	20	10	10
Alapműveletek értelmezése	6	3	3
Alapműveletek tulajdonságai	8	4	4
Szóbeli számolási eljárások	12	6	6
Fejben számolás	15+2sztó	8+1sztó	7+1sztó
Írásbeli összeadás és kivonás	12+6sztó	6+4szó+3sztó	6+4szó+3sztó
Írásbeli szorzás és osztás	12+6sztó	6+4szó+3sztó	6+4szó+3sztó
Törtrészek	10+6sztó	5+3sztó	5+3sztó
Negatív számok	6+4sztó	3+2sztó	3+2sztó
Alkotás térben és síkon	12	6	6
Alakzatok geometriai tulajdonságai	12	6	6

Transzformációk	8	4	4
Tájékozódás térben és síkon	6	3	3
Összefüggések, kapcsolatok, szabályszerűségek felismerése	18	9	9
Adatok megfigyelése	6	3	3
Valószínűségi gondolkodás	6	3	3
Összes óraszám	272	136	136
Szabad órakeret	16	8	8
Szabadon tervezhető órakeret		36	36
Összesen	288	180	180

Etika 1-2. évfolyam

Tematikus egység a kerettantervben	Hozzárendelt óraszám a kerettantervben	Szétosztható óraszámok az 1. évfolyamon	Szétosztható óraszámok a 2. évfolyamon
Éntudat – Önismeret	10	5	5
Család – Helyem a családban	12	6	6
Helyem az osztály közösségében	12	6	6
A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet – Helyem a társadalomban	10	5	5
A természet rendjének megőrzése a fenntarthatóság érdekében	12	6	6
Az európai kultúra hatása az egyén értékrendjére	12	6	6
Szabadon tervezhető óra	4	2	2
Összes óraszám	72	36	36

Etika 3-4. évfolyam

Tematikus egység a kerettantervben	Hozzárendelt óraszám a ke- rettantervben	Szétoszt- ható óraszámok az 1. évfolyamon	Szétosztható óraszámok a 2. évfolya- mon
Isten szeret engem	36	32	-
Isten országa köztetek van	10	-	9
Nagy örömet hirdetek	6	-	6
Atyám házában sok hely van	7	-	6
A jó pásztor életét adja juhaiért	7	-	6
Legeltesd juhaimat	6	-	5
Ünnepi órák	-	2	2
Összes óraszám		34	34
Szabad órakeret		2	2
Összesen		36	36

Tematikus egység a kerettantervben	Hozzárendelt óraszám a ke- rettantervben	Szétoszt- ható óra- számok az 1. évfolya- mon	Szétosztható óraszámok a 2. évfolya- mon
Éntudat – Önismeret	10	5	5
Család – Helyem a családban	12	6	6
Helyem az osztály közösségében	12	6	6
A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet – Helyem a társadalomban	10	5	5
A természet rendjének megőrzése a fenntartható- ság érdekében	12	6	6
Az európai kultúra hatása az egyén értékrendjére	12	6	6
Szabadon tervezhető óra	4	2	2
Összes óraszám	72	36	36

Ének-zene 1-2. évfolyam

Tematikus egység a kerettantervben	Hozzárendelt óraszám a kerettantervben	Szétosztható óraszámok az 1. évfolyamon	Szétosztható óraszámok a 2. évfolyamon
Zeneművek/Énekes anyag	70	35	35
Zeneművek/Zenehallgatás	27	13	14
Zenei ismeretek/Ritmikai fejlesztés	13	6(+2szó)	7(+2szó)
Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés	13	7	6
Zenei ismeretek/Zenei írás, olvasás	13	7(+2szó)	6(+2szó)
Összes óraszám	136	68	68
Szabad órakeret	8	4	4
Összesen	144	72	72

Ének-zene 3-4. évfolyam

Tematikus egység a kerettantervben	Hozzárendelt óraszám a kerettantervben	Szétosztható óraszámok a 3. évfolyamon	Szétosztható óraszámok a 4. évfolyamon
Zeneművek/Énekes anyag	70	35	35
Zeneművek/Zenehallgatás	27	13	14
Zenei ismeretek/Ritmikai fejlesztés	13	7(+2szó)	6(+2szó)
Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés	13	6	7
Zenei ismeretek/Zenei írás, olvasás	13	7(+2szó)	6(+2szó)
Összes óraszám	136	68	68
Szabad órakeret	8	4	4
Összesen	144	72	72

Vizuális kultúra 1-2. évfolyam

Az 1–2. évfolyamon a vizuális kultúra tantárgy alapóraszám: 136 óra

Tematikus egység a kerettantervben	Hozzárendelt óraszám a kerettantervben	Szétosztható óraszámok az 1. évfolyamon	Szétosztható óraszámok a 2. évfolyamon
Vizuális kifejezőeszközök – Érzékelés, jellemzők, tapasztalat	horizontálisan beépül a többi témakörbe		
Síkbeli és térbeli alkotások – Mese, fantázia, képzelet, személyes élmények	56	28	28
Vizuális információ – Vizuális jelek a környezetünkben	12	6+1szó	6+1szó
Médiahasználat – Valós és virtuális információk	12	6+2szó	6+2szó
Álló- és mozgókép – Kép, hang, történet	12	6+1szó	6+1szó
Természetes és mesterséges környezet – Valós és kitalált tárgyak	20	10	10
Természetes és mesterséges környezet – Közvetlen környezetünk	24	12	12
Összes óraszám	136	68	68
Szabad órakeret	8	4	4
Összesen	144	72	72

Vizuális kultúra 3-4. évfolyam

A 3–4. évfolyamon a vizuális kultúra tantárgy alapóraszám: 102 óra

Tematikus egység a kerettantervben	Hozzárendelt óraszám a kerettantervben	Szétosztható óraszámok a	Szétosztható óraszámok a 4. évfolyamon
------------------------------------	--	--------------------------	--

		3. évfolyamon	
Síkbeli és térbeli alkotások – Mese, fantázia, képzelet, személyes élmények	36	24	12
Vizuális információ – Vizuális jelek a környezetünkben	12	8+1szó	4+1szó
Médiahasználat – Valós és virtuális információk	12	8+1szó	4+1szó
Álló- és mozgókép – Kép, hang, történet	10	6+2szó	4
Természetes és mesterséges környezet – Valós és kitalált tárgyak	16	11	5
Természetes és mesterséges környezet – Közvetlen környezetünk	16	11	5
Összes óraszám	102	68	34
Szabad órakeret	6	4	2
Összesen	108	72	36

Technika 1-2. évfolyam

Tematikus egység a kerettantervben	Hozzárendelt óraszám a kerettantervben	Szétosztható óraszámok az 1. évfolyamon	Szétosztható óraszámok a 2. évfolyamon
Anyagok a környezetünkben	8	4+1 szó	4+1 szó
Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés	30	15	15
Otthon – család – életmód	14	7	7
Jeles napok, ünnepek	10	5	5
Közlekedés	6	3+1 szó	3+1 szó
Összes óraszám	68	34	34
Szabad órakeret	4	2	2
Összesen	72	36	36

Technika 3-4. évfolyam

Tematikus egység a kerettantervben	Hozzárendelt óraszám a kerettantervben	Szétosztható óraszámok a 3. évfolyamon	Szétosztható óraszámok a 4. évfolyamon
Anyagok a környezetünkben	8	4+1 szó	4+1 szó
Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés	30	15	15
Otthon – család – életmód	16	8	8

Jeles napok, ünnepek	8	4	4
Közlekedés	6	3+1 szó	3+1 szó
Összes óraszám	68	34	34
Szabad órakeret	4	2	2
Összesen	72	36	36

Testnevelés 1-2. évfolyam

Tematikus egység a kerettantervben	Hozzárendelt óraszám a kerettantervben	Szétosztható óraszámok az 1. évfolyamon	Szétosztható óraszámok a 2. évfolyamon
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	26	10	8
Kúszások és mászások	26	15+3szó	13+1szó
Járások, futások	36	18+2szó	18+4szó
Szökdelések, ugrások	26	18+2szó	18+2szó
Dobások, ütések	20	13	15
Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok	36	20	20
Labdás gyakorlatok	26	21+3szó	22+3szó
Testnevelési és népi játékok	32	24	24
Küzdőfeladatok és -játékok	30	10	12
Foglalkozások alternatív környezetben	46	23	20
Úszás	36	0	0
Összes óraszám	340	170	170
Szabad órakeret	20	10	10
Összesen	360	180	180

Testnevelés 3-4. évfolyam

Tematikus egység a kerettantervben	Hozzárendelt óraszám a kerettantervben	Szétosztható óraszámok a 3. évfolyamon	Szétosztható óraszámok a 4. évfolyamon
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	26	8	8
Kúszások és mászások	26	10	12
Járások, futások	36	18+2szó	18
Szökdelések, ugrások	26	16+2szó	15+1szó

Dobások, ütések	20	17+3szó	13+3szó
Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok	36	22	18
Labdás gyakorlatok	26	23+3szó	19+3szó
Testnevelési és népi játékok	32	24	17+3szó
Küzdőfeladatok és -játékok	30	12	12
Foglalkozások alternatív környezetben	46	20	20
Úszás	36	0	18
Összes óraszám	340	170	170
Szabad órakeret	20	10	10
Összesen	360	180	180

Első élő idegen nyelv (angol) 4. évfolyam

Tematikus egység a kerettantervben	Hozzárendelt óraszám a ke- rettantervben	Szétosztható óraszámok a 4. évfolyamon
Personal topics and topics concerning immediate environment and nature (Saját személyt és a közvetlen környezetet, természetet érintő témák)	20	20 + 2 szó
Topics concerning classroom activities (Tantermi tevékenységeket érintő témák)	10	10 + 1 szó
Cross-curricular topics and activities (Tantárgyközi témák és tevékenységek)	8	8 + 1 szó
English and language learning (Angol és nyelvtanulás)	5	5
Intercultural topics (Kulturális témák)	6	6
Playful learning (Játékos tanulás)	10	10
Entertainment (Szórakozás)	6	6
Gaining and sharing knowledge (Tudás megszerzése és megosztása)	3	3
Szabad órakeret	4	4
Összes óraszám	72	72

Környezetismeret 3-4. évfolyam

Tematikus egység a kerettantervben	Hozzárendelt óraszám a kerettantervben	Szétosztható óraszámok a 3. évfolyamon	Szétosztható óraszámok a 4. évfolyamon
Megfigyelés, mérés 1, 2.	12	4+1szó	8
Az élettelen környezet kölcsönhatásai 1., 2.	8	3	5
Tájékozódás az időben 3.	8	8	0
Tájékozódás a térben 4.	8	8	0
Hazánk, Magyarország 3., 4.	6	0	6+1szó
Életközösségek lakóhelyünk környezetében 5.	20	9	11+1szó
Testünk, egészségünk 5.	6	2+1szó	4

Összes óraszám	68	34	34
Szabad órakeret	4	2	2
Összesen	72	36	36

Digitális kultúra 3-4. évfolyam

A 3–4. évfolyamon a digitális kultúra tantárgy alapóraszám: 68 óra.

Tematikus egység a kerettantervben	Hozzárendelt óraszámok a kerettantervben	Szétosztható óraszámok a 3. évfolyamon	Szétosztható óraszámok a 4. évfolyamon
A digitális világ körülöttünk	6	3	3
A digitális eszközök használata	14	7	7
Alkotás digitális eszközökkel	18	9	9
Információszerzés az e-Világban	8	4+1szó	4+1szó
Védekezés a digitális világ veszélyei ellen	6	3+1szó	3+1szó
A robotika és a kódolás alapjai	16	8	8
Összes óraszám	68	34	34
Szabad órakeret	4	2	2
Összesen	72	36	36

III.2.2. Felső tagozat

Angol nyelv 5-8. évfolyam

5. osztály:

Témakör	Felhasznált NAT szerinti téma és óraszám		Mini- mum óra	Szétoszt- ható óra Szabadon tervez- hető órák	Szétoszt- ható óra Ellenőr- zés szá- monkérés	Kapcsolódási pont
Bevezetés (Intro- duction)	Köszönés, köszönet, bemutakozás, tetszés, egyetértés, gratuláció, jóki- vándás	15	10	2	3	
Barátok és család (Friends and fa- mily)	Család, barátok, ked- venc állatok családi események, programok	15	10	2	3	Történelem, állam- polgári ismeretek, család és la- kóhely
A világom (My world)	A hét napjai, napsza- kok Iskola, tantárgyak, osztálytársak, tanórán kívüli prog- ramok	19	14	2	3	Erkölcstan: társas kapcsolatok, barát- ság, szere- tet, tiszte- let, segítő kapcs.
Idő (Time)	Óra Napirend: szokásos tevékenységek házi- munka, otthoni fela- datok	19	14	2	3	Matematika: szá-mokírása, olv. Technika, életvitel: időbeoszt., na- pirend

	Szabadidő: szórakozás, kedvenc időtöltés, hétvége					Testnevelés:sportok Ének-z.: zenehallg.
Helyek (Places)	Szűkebb környezetünk: lakás, ház, szoba, bútorok Tágabb környezetünk: lakóhely, város, tájékozódás, útbaigazítás Angol nyelvű országok: házak, helynevek Angliában	20	15	2	3	Term.izm.: lakóhelyi környezet Matemat.: irányok, térbeli alakzatok Technika: közlekedés Hon és népiszm: Az én városom, falum, más kultúrák
Emberek (People)	Külső és belső jellemzés Öltözködés, tulajdonságok Vásárlás: mindennapi bevásárlás	20	15	2	3	Term.izm.: emberek Történ.: öltözködés Technika: vásárlás
Összesen	108		78	12	18	

6. osztály:

Témakör	Felhasznált NAT szerinti téma és óraszám	Minimum óra	Szétoszt-ható óra	Szétoszt-ható óra	Kapcsolódási pont

				Szabadon tervezhető órák	Ellenőrzés számonké- rés	
Ismétlés	Év eleji ismétlés évvégi ismétlés	16	10 4		2	
My life	Család, személyi adatok, családi ün- nepek Emberi kapcsola- tok, külső, belső jellemzés	17	13	2	2	Történe- lem: család és lakóhely Technika, életvitel: időbeoszt., na- pirend Erkölcstan: társas kapcsolatok, barát- ság, szeretet, tiszte- let
Animals	Természeti környe- zetünk, növények és állatok Az iskola világa, órarend, iskolai programok	16	12	2	2	Természet- ism.: a Föld tájai, élővilága Hon és nép- ism: más kultúrák
Holidays	Utazás, utazási elő- készületek, közle- kedési eszközök	13	10	1	2	Matemat.: írá- nyok, térbeli alakza- tok Technika: közlekedés Hon és nép- ism: más országok

Food and drinks	Étkezés, szokások, ételreceptek, viselkedés az étkezésnél Vásárlás, mindennapi bevásárlás, ajándékok az ünnepekre	13	10	1	2	Természetiismeret: egészséges étrend Technika: egészséges életmód
The world	Tágabb környezetünk, város, ország Nagy-Britannia Lakóhely bemutatása	14	10	2	2	Term.izm.: lakóhelyi környezet Matemat.: irányok, térbeli alakzatok Technika: közlekedés
Entertainment	Szabadidő és szórakozás: sport az iskolában és az iskolán kívül Tévé, film, videó, számítógép és olvasás	19	14	2	3	Testnev.: sport, játék Ének-z.: zenehallg. Dráma és tánc: színház, mozi
Összesen	108		83	10	15	

7. osztály:

Témakör	Felhasznált NAT szerinti téma és óraszám	Minimum óra	Szétoszt-ható óra Szabadon tervezhető órák	Szétoszt-ható óra Ellenőrzés számonkérés	Kapcsolódási pont
Ismétlés	Év eleji ismétlés évvégi ismétlés	11	9 2		

Intro- duction My life	Család, személyi adatok, családi ün- nepek, családfa Emberi kapcsola- tok, külső, belső jel- lemzés	26	20	3	3	Történelem: család, ünne- pek. Erkölcstan: társas kapcsola- tok, barát- ság, szere- tet, tiszte- let, segítő kapcs.
A journey into space	Utazási előkészüle- tek Közlekedési eszkö- zök	16	11	2	3	Matemat.: irányok, térbeli alak- zatok Technika: közlekedés
Times and spaces	Emberi kapcsola- tok, barátság Szabadidő és szóra- kozás	15	10	2	3	Erkölcstan: társas kapcsola- tok, barát- ság, szere- tet, tiszte- let, segítő kapcs. Dráma és tánc: színház és mozi
Cities	Utazás: utazási elő- készületek Közlekedési eszkö- zök Vásárlás	15	11	1	3	Technika: közlekedés és vásárlás

	Szórakozás					
Experien- ces	Tágabb környeze- tünk: falu, város, or- szág Szabadidő és szóra- kozás Környezetvédelem	13	9	1	3	Történelem, Hon és népis- meret: az én falum, én vá- rosom
What's up?	Egészség, egészsé- ges életmód Az iskola világa: is- kolai szabályok	12	8	1	3	Természeti- meret, Tech- nika: egész- séges étrend, életmód Erkölcstan: közös munka
Összesen	108		80	10	18	

8. osztály:

Témakör	Felhasznált NAT szerinti téma és óraszám	Mini- mum óra	Szétoszt- ható óra Szabadon tervezhető órák	Szétoszt- ható óra Ellenőrzés számonké- rés	Kapcsoló- dási pont
Ismétlés	Év eleji ismétlés Introduction: én és a családom	16	10 4	2	Erkölc- tan:társas kap csola- tok, szoká- sok
Past and present	Emberi kapcsolatok: barátság, emberek külső- belső jellemzése	15	10	2 3	Erkölc- tan:társas kap csola- tok, szoká- sok

	Vásárlás: shopping for clothes					Történelem: Öltözködés, divat
Fame and fortune	Szabadidő és szórakozás: tévé, számítógép, olvasás Az iskola világa: tesztek, tanulás	15	11	1	3	Dráma, tánc: színház, film, tévé Vizuális kultúra: múzeumok, kiállítások
Health and safety	Egészség és betegség: leggyakoribb betegségek, sérülések egészséges étkezés Emberi kapcsolatok	15	10	3	2	Természetismeret: az ember megismerése és egészsége, testrészek, betegség
Heroes	Szabadidő: sport az iskolában és iskolán kívül, tévé, film, olvasás Étkezési szokások, ételrendelése étteremben	14	11	1	2	Testnevelés: sportok Dráma, tánc: színház, film, tévé Egészséges étrend
Our environment	Természeti környezetünk: a természet megóvása, földünk nevezetes tájai, veszélyeztetett növények és állatok	16	12	1	3	Természetismeret: környezeti rendszerek állapota, védelme, fenntarthatósága, a

						Föld szépsége, egyedisége
Relati- onships	Tágabb környeze- tünk: falu, város, or- szág, Európai Unió Emberi kapcsolatok: barátság Utazás, utazási elő- készületek Otthoni teendők, családi ünnepek	17	12	2	3	Történelem: család és la- kóhely Erkölcstan: barátság Természetis- meret: tá- gabb kör- nyezet Technika: utazás, köz- lekedés
Összesen	108		80	10	18	

Magyar nyelv és irodalom 5-6. évfolyam

Az ötödik és a hatodik évfolyamon a heti óraszám 2 nyelvtan és 2 irodalom óra, amihez 0,5 órát engedélyezett a tantestület az irodalom óra elmélyítésére.

A teljes óraszám irodalomból:

Tematikus egység a kerettantervben	Hozzárendelt óraszámok a kerettantervben	Szétosztható óraszámok az 5. évfolyamon	Szétosztható óraszámok a 6. évfolyamon
Év eleji és végi rendszerező órák (36 hétre tervezve)	-	4 + 4	4 + 4
Hősök a mesék, mondák, balladák világában I. és II.	Család, otthon, nemzet (18) és	18 + 6	10 + 6 + 6

	Hősök az irodalom- ban (10)		
Petőfi: János vitéz	Petőfi Sándor: János vitéz (14)	14 + 6 + 4	-
Szülőföldem	Szülőföld, táj (8)	8	-
Molnár: A Pál utcai fiúk	ifjúsági regény 1. Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk (10)	10 + 2	-
Fekete István egyik regénye	Egy szabadon válasz- tott ifjúsági regény elemzése (4)	4 + 6	-
Arany János: Toldi	Arany János: Toldi (16)	-	16
Miért érdemes élni ...	Szeretet, hazaszere- tet, szerelem (11)	-	11 + 8 + 2
Gárdonyi: Egri csillagok	ifjúsági regény 2. - Gárdonyi Géza: Egri csillagok (12)	-	12
Defoe: Robinson Crouse	világirodalmi ifjú- sági regény (5)	-	5 + 2
Az intézményvezetés által kijelölt egyéb feladatokra	-	4	4
Kötelező órakeret		54	54
Szétosztható órák		14 + 4 (36 hétre)	14 +4 (36 hétre)
Hozzáadott plusz órák		18 (36 hétre)	18 (36 hétre)
Összesen		36*2,5 = 90	36*2,5 = 90

Irodalom témakörök 5. évfolyam:

Témakör neve	Felhasznált NAT szerinti téma és óraszám	Minimális órák	Szétosztható órák
Év eleji és végi rendszerező órák (36 hétre tervezve)	-	-	4+4
Hősök a mesék, mondák, balladák világában I.	Család, otthon, nemzet (18)	18	6
Petőfi: János vitéz	Petőfi Sándor: János vitéz (14)	14	6+4
Szülőföldem	Szülőföld, táj (8)	8	-
Molnár: A Pál utcai fiúk	ifjúsági regény 1. Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk (10)	10	2
Fekete István egyik regénye	Egy szabadon választott ifjúsági regény elemzése (4)	4	6
Az intézményvezetés által kijelölt egyéb feladatokra	-	-	4
Összesen		54	36

Irodalom témakörök 6. évfolyam:

Témakör neve	Felhasznált NAT szerinti téma és óraszám	Minimális órák	Szétosztható órák
Év eleji és végi rendszerező órák (36 hétre tervezve)	-	-	4+4
Hősök a mesék, mondák, balladák világában II.	Hősök az irodalomban (10)	10	6+6
Arany János: Toldi	Arany János: Toldi (16)	16	

Miért érdemes élni ...	Szeretet, hazaszere- tet, szerelem (11)	11	8+2
Gárdonyi: Egri csillagok	ifjúsági regény 2. - Gárdonyi Géza: Egri csillagok (12)	12	-
Defoe: Robinson Crouse	világirodalmi ifjú- sági regény (5)	5	2
Az intézményvezetés által kijelölt egyéb feladatokra	-		4
Összesen		54	36

A teljes óraszám nyelvtanból:

Tematikus egység a kerettantervben	Hozzárendelt óra- számok a kerettan- tervben	Szétosztható óraszámok az 5. évfolyamon	Szétosztható óraszámok a 6. évfolya- mon
Év eleji és év végi rendszerező órák (36 hétre tervezve)	- Könyv- és könyvtár- használat (2)	2+6	4
A kommunikáció	A kommunikáció alapjai (6)	3 + 1	3 + 2
A hangtan és a szoros abc	A nyelvi szintek: be- szédhang, fonéma, szóelemek, szavak, szóösszetételek (20- ból 12)	12 + 3	-
Helyesírásunk alapelvei	Helyesírás, nyelvhe- lyesség – játékosan (8)	8 + 2	2
A jelentéstan	Állandósult szókap- csolatok (5)	5 + 6 + 2 + 6	-

	Hangalak és jelentés (6) Könyv- és könyvtár- használat (2)		
Az alaktan	A nyelvi szintek: beszédhang, fonéma, szóelemek, szavak, szóösszetételek (20-ból 8)	8	-
Fogalmazzunk szépen! (3 egységben tanítva) I.; II.; III.	Szövegértés és szövegalkotás a gyakorlatban (13)	4 + 2 + 2	2+ 2 + 1 + 1
A főnevek	Szófajok a nagyobb nyelvi egységekben (46- 12)	-	12
A melléknevek és a számnevek	Szófajok a nagyobb nyelvi egységekben (46- 8)	-	8 + 4
A névmások	Szófajok a nagyobb nyelvi egységekben (46- 12)	-	12
Az igék	Szófajok a nagyobb nyelvi egységekben (46- 8)	-	8
Az igenevek	Szófajok a nagyobb nyelvi egységekben (46- 6)	-	6
Egyéb szófajok	-		5
Kötelező órakeret		54	54
Szétosztható órák		14 +4 (36 hétre)	14 +4 (36 hétre)
Összesen		36*2=72	36*2=72

Nyelvtan témakörök 5. évfolyam:

Témakör neve	Felhasznált NAT szerinti téma és óraszám	Minimális órák	Szétosztható órák
Év eleji és végi rendszerező órák (36 hétre tervezve)	Könyv- és könyvtárhasználat (2)	2	6
A kommunikáció	A kommunikáció alapjai (6-ból 3)	3	1
A hangtan és a szoros abc	A nyelvi szintek: beszédhang, fonéma, szóelemek, szavak, szóösszetételek (20-ból 12)	12	3
Helyesírásunk alapelvei	Helyesírás, nyelvhelyesség – játékosan (8)	8	2
Fogalmazás: János vitéz	Szövegértés és szövegalkotás a gyakorlatban (13)	4	-
A jelentéstan	Állandósult szókapcsolatok (5) Hangalak és jelentés (6) Könyv- és könyvtárhasználat (2)	5+6+2	6
Fogalmazás: A Pál utcai fiúk	Szövegértés és szövegalkotás a gyakorlatban (13)	2	-
Az alaktan	A nyelvi szintek: beszédhang, fonéma,	8	-

	szóelemek, szavak, szóösszetételek (20-ból 8)		
Fogalmazás: Hősöm	Szövegértés és szövegalkotás a gyakorlatban (13)	2	-
Összesen		54	18

Nyelvtan témakörök 6. évfolyam:

Témakör neve	Felhasznált NAT szerinti téma és óraszám	Minimális órák	Szétosztható órák
Év eleji és végi rendszerező órák (36 hétre tervezve)	-	-	4
A kommunikáció	A kommunikáció alapjai (6-3)	3	2
Helyesírásunk alapelvei	-	-	2
A főnevek	Szófajok a nagyobb nyelvi egységekben (46- 12)	12	-
A melléknevek és a számnevek	Szófajok a nagyobb nyelvi egységekben (46- 8)	8	4
Fogalmazás: Toldi	Szövegértés és szövegalkotás a gyakorlatban (13)	2	-
A névmások	Szófajok a nagyobb nyelvi egységekben (46- 12)	12	-
Az igék	Szófajok a nagyobb nyelvi egységekben (46- 8)	8	-

Fogalmazás: Egri csillagok	Szövegértés és szövegalkotás a gyakorlatban (13)	2	-
Az igenevek	Szófajok a nagyobb nyelvi egységekben (46- 6)	6	-
Fogalmazás: Robinson		1	1
Egyéb szófajok	-	-	5
Összesen		54	18

Magyar nyelv és irodalom 7-8. évfolyam

A hetedik és a nyolcadik évfolyamon a heti óraszám irodalomból 2, míg nyelvtanból 1 óra. A tantestület ehhez mindkét évfolyamon 0,5 órát adott, a nyelvtan órák anyagainak elmélyítésére.

A teljes óraszám irodalomból:

Tematikus egység a kerettantervben	Hozzárendelt óraszámok a kerettantervben	Szétosztható óraszámok a 7. évfolyamon	Szétosztható óraszámok a 8. évfolyamon
Év eleji és végi rendszerező órák (36 hétre tervezve)	-	2	2
Korai magyar irodalom	Korok és portrék (A-B-C)	18	-
Csokonai és Berzsenyi	Korok és portrék (D)	4	-
Kölcsy és Vörösmarty	Korok és portrék (E)	10	-
Petőfi Sándor	Korok és portrék (E)	10	-
Arany János	Korok és portrék (E)	10	-
Jókai Mór	Korok és portrék (E)	4 + 4	-
Mikszáth Kálmán	Korok és portrék (E)	4 + 2	-

Mándy egyik ifj. regénye	Magyar vagy világ-irodalmi ifjúsági regény	4	-
A Nyugat költői	Líra a 20. század első felének magyar irodalmában + „Vérző Magyarország” – Trianon”	-	14 + 2 + 8
A Nyugat prózája	Epika a 20. század első felének magyar irodalmában	-	11
A Nyugat utáni nemzedékek I.	Líra a 20. század második felének magyar irodalmában	-	12 + 6
A Nyugat utáni nemzedékek II.	Epika és dráma a 20. század második felének magyar irodalmában	-	4 + 2
Történelmi szövegértések az irodalomban	A 20. századi történelem az irodalomban	-	6
Szórakoztató irodalom	Szórakoztató irodalom		3 + 2
Kötelező órakeret		54	54
Szétosztható órák		14 + 4 (36 hétre)	14 + 4 (36 hétre)
Összesen		36*2 = 72	36*2 = 72

Irodalom témakörök 7. osztály

Témakör neve	Felhasznált NAT szerinti téma és óraszám	Minimális órák	Szétosztható órák
Év eleji és végi rendszerező órák (36 hétre tervezve)	-	-	2
Korai magyar irodalom	Korok és portrék (A-B-C)	18	-
Csokonai és Berzsenyi	Korok és portrék (D)	4	-
Kölcsey és Vörösmarty	Korok és portrék (E)	10	-
Petőfi Sándor	Korok és portrék (E)	-	10
Arany János	Korok és portrék (E)	10	-
Jókai Mór	Korok és portrék (E)	4	4
Mikszáth Kálmán	Korok és portrék (E)	4	2
Mándy egyik ifj. regénye	Magyar vagy világ-irodalmi ifjúsági regény	4	-
Összesen		54	14 + 4

Irodalom témakörök 8. osztály

Témakör neve	Felhasznált NAT szerinti téma és óraszám	Minimális órák	Szétosztható órák
Év eleji és végi rendszerező órák (36 hétre tervezve)	-	-	2
A Nyugat költői	Líra a 20. század első felének magyar irodalmában + „Vérző Magyarország” – Trianon”	14 + 2	8

A Nyugat prózája	Epika a 20. század első felének magyar irodalmában	11	-
A Nyugat utáni nemzedékek I.	Líra a 20. század második felének magyar irodalmában	12	6
A Nyugat utáni nemzedékek II.	Epika és dráma a 20. század második felének magyar irodalmában	4 + 2	-
Történelmi szövegértések az irodalomban	A 20. századi történelem az irodalomban	6	-
Szórakoztató irodalom	Szórakoztató irodalom	3	2
Összesen		54	14 + 4

A teljes óraszám nyelvtanból

Tematikus egység a kerettantervben	Hozzárendelt óraszámok a kerettantervben	Szétosztható óraszámok a 7. évfolyamon	Szétosztható óraszámok a 8. évfolyamon
Év eleji és végi rendszerező órák (36 hétre tervezve)	- Könyvtárhasználat (2)	2 + 2	2 + 2
Kommunikáció	A kommunikáció, a digitális írásbeliség fejlesztése (5)	1 + 2	4 + 1
A mai magyar nyelv	A magyar nyelv társadalmi és földrajzi változatai, szóalkotási módok – játékos feladatokkal (10-ből 6)	6	-

A szóalkotás módjai	A magyar nyelv társadalmi és földrajzi változatai, szóalkotási módok – játékos feladatokkal (10-ből 4)	4	5
Egyszerű mondattan I.	Mondat a szövegben – egyszerű mondat részei, mellérendelő szó szerkezet (12)	12	-
Egyszerű mondattan II.	Határozók	7 + 7	-
Egyszerű mondattan III.	Jelzők	9	-
Fogalmazás: Szent Péter esernyője	Szövegértés, szövegalkotás (3-ból 2)	2	-
Fogalmazás: Abigél	Szövegértés, szövegalkotás (3-ból 1)	-	1 + 1
Készüljünk a felvétélre	Készüljünk a felvétélre (10)	-	10
Összetett mondattan	Összetett mondat a szövegben (8)	-	8 + 5
Régi magyar nyelv	Nyelvtörténet, nyelvrokonság – játékosan (4)	-	4
Szövegtípusok	-	-	13
Kötelező órakeret		27	27
Szétsztható órák		7 + 2 (36 hétre)	7 + 2 (36 hétre)
Hozzáadott plusz órák		18 (36 hétre)	18 (36 hétre)
Összesen		36*1,5 = 54	36*1,5 = 54

Nyelvtan témakörök 7. osztály

Témakör neve	Felhasznált NAT szerinti téma és óraszám	Minimális órák	Szétosztható órák
Év eleji és végi rendszerező órák (36 hétre tervezve)	- Könyvtárhasználat (2)	2	2
Kommunikáció	A kommunikáció, a digitális írásbeliség fejlesztése (5-ből 1)	1	2
A mai magyar nyelv	A magyar nyelv társadalmi és földrajzi változatai, szóalkotási módok – játékos feladatokkal (10-ből 6)	6	-
A szóalkotás módjai	A magyar nyelv társadalmi és földrajzi változatai, szóalkotási módok – játékos feladatokkal (10-ből 4)	4	-
Egyszerű mondat I. Állítmány, alany és tárgy	Mondat a szövegben – egyszerű mondat részei, mellérendelő szószerkezet (12)	12	-
Egyszerű mondat II. A határozók	-	-	7 + 7
Egyszerű mondat III. A jelzők	-	-	9
Fogalmazás: Szent Péter esernyője	Szövegértés, szövegalkotás (3-ből 2)	2	-
Összesen		27	7 + 2 + 18

Nyelvtan témakörök 8. osztály

Témakör neve	Felhasznált NAT szerinti téma és óraszám	Minimális órák	Szétosztható órák
Év eleji és végi rendszerező órák (36 hétre tervezve)	-	-	2 + 2
Kommunikáció	A kommunikáció, a digitális írásbeliség fejlesztése (5-ből 4)	4	1
Összetett mondattan	Összetett mondat a szövegben (8)	8	5
Készüljünk a felvétélre	Készüljünk a felvétélre (10)	10	-
Fogalmazás: Abigél	Szövegértés, szövegalkotás (3-ból 1)	1	1
A szóalkotás módjai	A magyar nyelv társadalmi és földrajzi változatai, szóalkotási módok – játékos feladatokkal (ism.)	-	5
Régi magyar nyelv	Nyelvtörténet, nyelvrokonság – játékosan (4)	4	-
Szövegtípusok	-	-	13
Összesen		27	7 + 2 + 18

Matematika 5-6. évfolyam

Témakör	Szétosztott órák	5. osztály	6. osztály
Rendszerező órák év eleje		4	4

A természetes számok, számok és műveletek	-Természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek (10+10) - Alapműveletek természetes számokkal (8+8) - Matematikai logika, kombinatorika (10) -Halmazok (5+5)	10+3 8+2 5 5	10+3 8+2 5 5
Geometria alakzatok	-Síkbeli alakzatok (18) -Mérés és mértékegységek (16)	12 8+1	6 8+1
A törtek	-Közönséges törtek, tizedes törtek, rac. számok (18) - Alapműveletek közönséges törtekkel (18)	9+2 9+2	9+2 9+2
Geometria vizsgálatok, szerkesztések	-Transzformációk, szerkesztések (20) - Térgeometria (16)	9+3 6	11+1 10
A tizedes törtek	Alapműveletek tizedes törtekkel (14) --Egyszerű szöveges feladatok (20)	7 10	7 10
Összefüggések	Arányosság, százalékszámítás (10) - A függvény fogalmának előkészítése (10) - Sorozatok (8)	10+1 5 4 5	- 5 4 5

	- Leíró statisztika (10) - Valószínűség-számítás(10)	5	5
Az egész számok	Egész számok; alapműveletek egész számokkal (18)	9+2	9+2
Százalékszámítás	Arányosság, százalékszámítás (10)	-	10+3
Rendszerező órák év vége	-	6	6
Összes minimum óra	272	136	136
Hozzáadott órák	52	26	26
Óraszám összesen	324	162	162

Matematika 7. évfolyam

Témakör neve	Óraszám
Halmazok, számhalmazok	6
Matematikai logika, kombinatorika, gráfok	9
Számelméleti ismeretek, hatvány, négyzetgyök	9+4
Arányosság, százalékszámítás	11+5
Szöveges feladatok előkészítése	8
Szöveges feladatok	11+7
A függvény fogalmának előkészítése	6+5
Síkbeli alakzatok	10
Transzformációk, szerkesztések	10
Térgeometria	10+5
Leíró statisztika	6
Valószínűség-számítás	6
Ismétlés	+8
Számonkérés	+8

Összes óraszám:	102+42
-----------------	--------

Matematika 8. évfolyam

Témakör neve	Óraszám
Halmazok, számhalmazok	6
Matematikai logika, kombinatorika, gráfok	9
Számelméleti ismeretek, hatvány, négyzetgyök	9
Arányosság, százalékszámítás	11
Szöveges feladatok előkészítése	8
Szöveges feladatok	11+4
A függvény fogalmának előkészítése	6
Síkbeli alakzatok	10
Transzformációk, szerkesztések	10
Térgeometria	10+4
Leíró statisztika	6
Valószínűség-számítás	6
Ismétlés	+8
Számonkérés	+8
Összes óraszám:	102+24

Történelem 5. évfolyam

Éves óraszám felosztása - 5. évfolyam		
Tematikai egység (témakör) címe	Órakeret	Mélységelvű feldolgozására szánt órakeret: 6-10 óra (2 témakörben felhasználható)
Személyes történelem és az őskor	7 óra	
Fejezetek az ókori Kelet és Hellasz történetéből	13 óra	
A Római Birodalom és a kereszténység	5 óra + 3 óra	3 óra
A középkor világi	13 óra +1 óra	
A magyarság történetének kezdetei	20 óra	7 óra
Összes óraszám	62 óra	10 óra
	72 óra	

Történelem 6. évfolyam

Éves óraszám felosztása - 6. évfolyam		
Tematikai egység (témakör) címe	Órakeret	Mélységelvű feldolgozására szánt órakeret: 6-10 óra (2 témakörben felhasználható)
Képek és portrék a középkori magyar állam virágkorából	10 óra	5 óra
Új látóhatárok	11 + 3 óra	
Portrék és történetek Magyarország kora újkori történetéből	14 óra	
Élet a kora újkori Magyarországon	6 óra	
Forradalmak kora	5 óra	3 óra
A magyar nemzeti ébredés és polgárosodás kora	15 óra	

Összes óraszám	64 óra	8 óra
	72 óra	

Történelem 7. évfolyam

Éves óraszám felosztása - 7. évfolyam			
Tematikai egység (témakör) címe	Órakeret	Mélységelvű feldolgozására szánt órakeret: 6-10 óra (2 témakörben felhasználható)	Szabadon tervezhető órakeret (évi 18 óra)
A modern kor születése	5 óra		4 óra
A dualizmus kora: felzárkózás Európához	7 óra		3 óra
Az első világháború és következményei	11 óra		1 óra
Totális diktatúrák	5 óra	3 óra	4 óra
A Horthy-korszak	9 óra	7 óra	
A második világháború	10 óra		3 óra
A megosztott világ	5 óra		3 óra
Magyarország szovjetizálása	10 óra		
Összes óraszám	62 óra	10 óra	18 óra
	90 óra		

Történelem 8. évfolyam

Éves óraszám felosztása - 8. évfolyam		
Tematikai egység (témakör) címe	Órakeret	Mélységelvű feldolgozására szánt órakeret

		ret: 6-10 óra (2 témakörben felhasználható)
A forradalomtól az ezredfordulóig	20 óra	7 óra
Együttélés a Kárpát-medencében	8 óra	
Népesedés és társadalom	5 óra	
A demokratikus állam	7 óra	
Régiók története	14 óra	3 óra
Mérlegen a magyar történelem	8 óra	
Összes óraszám	62 óra	10 óra
	72 óra	

Etika 5-6. évfolyam

Tematikus egység a kerettantervben	Hozzárendelt óraszám a kerettantervben	Szétoszt-ható óraszámok az 5. évfolyamon	Szétoszt-ható óraszámok a 6. évfolyamon
Éntudat – Önismeret	10	5	5
Család – Helyem a családban	12	6	6
Társas tudatosság és társas kapcsolatok – Helyem a társas-lelkületi közösségekben	12	6	6
A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet – helyem a társadalomban	10	5	5
A természet rendjének megőrzése, a fenntartható jövő	12	6	6
Az európai kultúra emberképe, hatása az egyén értékrendjére	12	6	6
Szabadon tervezhető óra	4	2	2
Összes óraszám	72	36	36

Etika 7-8. évfolyam

Tematikus egység a kerettan- tervben	Hozzárendelt óraszám a kerettantervben	Szétosztható óra- számok az 5. év- folyamon	Szétosztható óra- számok a 6. évfo- lyamon
Ószövetség	15	15	-
Újszövetség	12	12	-
Szentmise	6	5	-
Egyháztörténet	25	-	25
Szentségek	8	-	7
Ünnepi órák	3	2	2
Összes óraszám		34	34
Szabad órakeret		2	2
Összesen		36	36

Tematikus egység a kerettantervben	Hozzárendelt óraszám a ke- rettantervben	Szétoszt- ható óra- számok 7. évfolya- mon	Szétoszt- ható óra- számok a 8. évfolya- mon
Éntudat – Önismeret	10	5	5
Család – Helyem a családban	12	6	6
Társas tudatosság és társas kapcsolatok – He- lyem a társas-lelkületi közösségekben	12	6	6
A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet – helyem a társadalomban	10	5	5
A természet rendjének megőrzése, a fenntart- ható jövő	12	6	6
Az európai kultúra emberképe, hatása az egyén értékrendjére	12	6	6
Szabadon tervezhető óra	4	2	2
Összes óraszám	72	36	36

Állampolgári ismeretek 8. évfolyam

Éves óraszám felhasználása – 8. évfolyam	
Témakör neve	Órakeret
Család; a családi szocializáció jellemzői, a hagyományos családmó- dell	4 óra
A család gazdálkodása és pénzügyei	3 óra
Településünk, lakóhelyünk megismerése	6 óra
Nemzet, nemzetiség; a haza iránti kötelezettségeink	6 óra
A magyar állam alapvető intézményei, az állam szerepe a gazdaság- ban	5 + 1 óra
Mindennapi ügyintézés; felkészülés a felnőttkori szerepekre, felada- tokra	4 óra
A fogyasztóvédelem alapjai	3 óra
A nagy ellátórendszerek: köznevelés, egészségügy és szociális ellá- tás	3 + 1 óra
Összes óraszám:	36 óra

Természettudomány 5-6. évfolyam

Témakör	Szétosztott órák	5. osztály	6. osztály
Az anyagok tulajdon- sági és mérései	Anyagok és mérések (12) Mérések, mértékegységek, mérőesz- közök (7)	12 óra 7 óra	-
Megfigyelések	Megfigyelés, kísérletezés, tapasztá- lás (8)	-	8
Tájékozódás az idő- ben	Tájékozódás az időben (6)	6	-
Barátunk a térkép	Alapvető térképészeti ismeretek (7) Topográfiai alapismeretek (7) Gyakorlati jellegű térképészeti isme- retetek (7)	7 - -	- 7 7

A növények és állatok testfelépítése	A növények testfelépítése (10)	10	-
	Az állatok testfelépítése (10)	10	-
Az életközösségek és környezeti problémáik	Az erdők életközössége és természeti-környezeti problémái (11)	-	11
	A mezők és a szántóföldek életközössége, természeti-környezeti problémái (9)	-	9
	Vízi és vízparti életközösségek és természeti-környezeti problémái (10)	-	10
Az emberi szervezet	Az emberi szervezet felépítése, működése, a testi-lelki egészség (10)	10	-
A Föld külső és belső erői, folyamatai és az energia	Az energia (6)	-	6
	A Föld külső és belső erői, folyamatai (10)	-	10
Alapvető légköri jelenségek és folyamatok	Alapvető légköri jelenségek és folyamatok (6)	6	-
Minimum óraszámok		68	68
Szabadon tervezhető órák	Általános rendszerező órák	4	4
Összes óraszám		72	72

Biológia 7. évfolyam

Nemzeti alaptanterv témakörök	Témakör neve	Javasolt óraszám
1. A biológia tudományának céljai és vizsgálati módszerei	A biológia tudománya	3
2. Az élet kialakulása és szerveződése	Az élet kialakulása és szerveződése	6

3. Az élet formái, működése és fejlődése	Az élővilág fejlődése	6
	Az élővilág országai	10
4. A fenntarthatóság fogalma, biológiai összefüggései	Bolygónk élővilága	19
5. Életközösségek vizsgálata	Életközösségek vizsgálata	10
6. A fenntarthatóság fogalma, biológiai összefüggései	A természeti értékek védelme	8
7. Az élővilág és az ember kapcsolata	Az élővilág és az ember kapcsolata, fenntarthatóság	10
	Összes óraszám:	72

Biológia 8. évfolyam

Nemzeti alaptanterv témakörök	Témakör neve	Javasolt óraszám
1. Az emberi szervezet felépítése, működése	Az emberi szervezet I. – Testkép, testalkat, mozgásképesség	5
	Az emberi szervezet II. – Anyagforgalom	8
	Az emberi szervezet III. – Érzékelés, szabályozás	6
	Szaporodás, öröklődés, életmód	10
2. Életmód és egészség	Egészségmegőrzés, elsősegély	7
	Összes óraszám:	36

Fizika 7-8. osztály

A mintatanmenet az OH-FIZ78TA és az OH-FIZ78MA raktári számú kiadványokhoz készült. A kiadványok megfelelnek a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet alapján készült, 2020.01.31. után kiadott 7-8. évfolyam fizika tantárgy kerettantervének. A tankönyv és ezzel a tanmenet figyelembe veszi

annak lehetőségét, hogy a tanulási folyamat során az előrehaladás a helyi adottságoknak megfelelően történhessen, ezért nincs megadva külön a 7. és a 8. évfolyamok anyaga. A tanmenetjavaslat a kettő évfolyamon összesen 102, azaz heti 1+2 órát alkalmaz az előírásoknak megfelelően. A teljes óraszámok elosztását témakörönként az új anyag feldolgozására, valamint az adott tananyagrészhöz kapcsolódó képességfejlesztésre, összefoglalásra, gyakorlásra és a számonkérésre adtuk meg. A tankönyv összeállításakor célunk volt, hogy a tanulók megismerkedjenek az alapfogalmakkal és a környezetükben történő jelenségek fizikai oldalával.

Témák	Új tananyag feldolgozása (óraszám)	Képességfejlesztés, összefoglalás, gyakorlás, ellenőrzés (óraszám)	Teljes óraszám	Kerettantervi órakeret
7. évfolyam:				
I. Bevezetés a fizikába – A mérés	5	3	8	8
II. Az energia	5	3	8	8
III. Mozgás	6	4	10	10
IV. Lendület	7	3	10	10
Hetedik évfolyam összesen:	23	13	36	36
8. évfolyam				
V. Víz és levegő	10	4	14	14
VI. Elektromosság	9	5	14	14
VII. Világítás, fény	8	4	12	12
VIII. Hullámok	6	4	10	10
IX. Környezetünk globális problémái	4	2	6	6
X. Égi jelenségek	6	4	10	10
XI. Év végi ismétlés,	0	6	6	6

rendszer- zés				
Nyolcadik évfolyam összesen:	43	29	72	72

Kémia 7. évfolyam

Témakör neve	Javasolt óraszám
A kísérleti megfigyeléstől a modellalkotásig	17
Az anyagi halmazok	17
Ismétlés	2
Összes óraszám:	36

Kémia 8. évfolyam

Témakör neve	Javasolt óraszám
Atomok, molekulák és ionok	14
Kémiai reakciók	20
Kémia a természetben	15
Kémia a mindennapokban	19
Ismétlés	4
Összes óraszám:	72

Földrajz 7-8. évfolyam

A tantervben szereplő óraszámok és témakörök elosztása 7. és 8. osztályban

2020-tól 7. osztályban heti 2, míg 8. osztályban heti 1 óra van.

Kerettantervi kötelező anyag és óraszám	ebből 7. osztályban	ebből 8. osztályban
Tájékozódás a földrajzi térben	4	
Közvetlen lakókörnyezetünk földrajza		5
Magyarország földrajza		25
A Kárpát-medence térsége	4	4

Európa földrajza	22	
Az Európán kívüli kontinensek földrajza	20	
A földrajzi övezetesség rendszere	8	
Életünk és a gazdaság: a pénz és a munka világa	10	
Egyéb órák: Év eleji és év végi ismétlések	4	2
Összesen: $102 + 6 = 108$ óra	$68 + 4 = 72$ óra	$34 + 2 = 36$ óra

Az óraszámok és témakörök eloszlása 7. osztályban

A témakör neve	A kerettanterv hozzárendelt témaköre és óraszám	Összes óra
Év eleji ismétlés	Életünk és a gazdaság: a pénz és a munka világa (2)	2 + 1
Tájékozódás a földrajzi térben	Tájékozódás a földrajzi térben (4)	4
A földrajzi övezetesség rendszere	A földrajzi övezetesség rendszere (8)	8
Életünk és a gazdaság: a pénz és a munka világa	Életünk és a gazdaság: a pénz és a munka világa (6)	6
Az Európán kívüli kontinensek földrajza I.	Az Európán kívüli kontinensek földrajza (6)	6
Az Európán kívüli kontinensek földrajza II.	Az Európán kívüli kontinensek földrajza (6)	6
Az Európán kívüli kontinensek földrajza III.	Az Európán kívüli kontinensek földrajza (8)	8
Európa földrajza I.	Európa földrajza (13)	13
Európa földrajza II.	Európa földrajza (9)	9
Magyarlakta területek külföldön	Életünk és a gazdaság: a pénz és a munka világa (2) A Kárpát-medence térsége (4)	6
Év végi ismétlés	Egyéb órák: Év eleji és év végi ismétlések	3

Összesen	68 óra	68 + 4 óra
----------	--------	------------

Az óraszámok és témakörök eloszlása 8. osztályban

A témakör neve	A kerettanterv hozzárendelt témaköre és óraszám	Összes óra
Év eleji ismétlés	Egyéb órák: Év eleji és év végi ismétlések	2
A Kárpát-medence térsége	A Kárpát-medence térsége (4)	4
Magyarország földrajza I.	Magyarország földrajza (12)	12
Magyarország földrajza II.	Magyarország földrajza (5)	5
Magyarország földrajza III.	Magyarország földrajza (8)	8
Lakhelyünk; mit is jelentett nekem a földrajz	Közvetlen lakókörnyezetünk földrajza (5)	
Összesen	34 óra	34 + 2 óra

Ének-zene 5. évfolyam

Az éves órakeret:

Évfolyam	A tantárgy heti óraszám	A tantárgy éves óraszám
5. évfolyam	2	72

Tematikai egység címe	Órakeret
Zeneművek/ Énekes Anyag	34 óra
Zeneművek/ Zenehallgatási anyag	14 óra
Ismeretek/ Ritmikai fejlesztés	8 óra
Ismeretek/ Hallásfejlesztés	6 óra
Ismeretek/ Zenei írás, olvasás	6 óra
Ismétlésre, gyakorlásra, számonkérésre szánt óra	4 óra
Összes óraszám:	72 óra

Ének-zene 6. évfolyam

Az éves órakeret:

Évfolyam	A tantárgy heti óraszám	A tantárgy éves óraszám
6. évfolyam	1	36

Tematikai egység címe	Órakeret
Zeneművek/ Énekes Anyag	17 óra
Zeneművek/ Zenehallgatási anyag	7 óra
Ismeretek/ Ritmikai fejlesztés	4 óra
Ismeretek/ Hallásfejlesztés	3 óra
Ismeretek/ Zenei írás, olvasás	3 óra
Ismétlésre, gyakorlásra, számonkérésre szánt óra	2 óra
Összes óraszám:	36 óra

Ének-zene 7. évfolyam

Az éves órakeret:

Évfolyam	A tantárgy heti óraszám	A tantárgy éves óraszám
7. évfolyam	1	36

Tematikai egység címe	Órakeret
Zeneművek/ Énekes Anyag	14 óra
Zeneművek/ Zenehallgatási anyag	12 óra
Ismeretek/ Ritmikai fejlesztés	3 óra
Ismeretek/ Hallásfejlesztés	3 óra
Ismeretek/ Zenei írás, olvasás	2 óra

Ismétlésre, gyakorlásra, számonkérésre szánt óra	2 óra
Összes óraszám:	36 óra

Ének-zene 8. évfolyam

Az éves órakeret:

Évfolyam	A tantárgy heti óraszám	A tantárgy éves óraszám
8. évfolyam	1	36

Tematikai egység címe	Órakeret
Zeneművek/ Énekes Anyag	14 óra
Zeneművek/ Zenehallgatási anyag	12 óra
Ismeretek/ Ritmikai fejlesztés	3 óra
Ismeretek/ Hallásfejlesztés	3 óra
Ismeretek/ Zenei írás, olvasás	2 óra
Ismétlésre, gyakorlásra, számonkérésre szánt óra	2 óra
Összes óraszám:	36 óra

Vizuális kultúra 5-6. évfolyam

Az 5–6. évfolyamon a vizuális kultúra tantárgy alapóraszám: 68 óra

Témakör neve	Javasolt óraszám
Vizuális művészeti jelenségek – Alkotások, stílusok	10
Vizuális művészeti jelenségek – Személyes vizuális tapasztalat és reflexió	10
Médiumok sajátosságai – Médiumok jellemző kifejezőeszközei	10
Tér és időbeli viszonyok – Tér és idő vizuális megjelenítésének lehetőségei	10
Vizuális információ és befolyásolás – Kép és szöveg üzenete	8
Környezet: Technológia és hagyomány – Hagyomány, design, divat	10

Környezet: Technológia és hagyomány – Tárgyak, terek, funkció	10
Összes óraszám:	68

Vizuális kultúra 7-8. évfolyam

A 7–8. évfolyamon a vizuális kultúra tantárgy alapóraszám: 68 óra

Témakör neve	Javasolt óraszám
Vizuális művészeti jelenségek – Alkotások, stílusok	10
Vizuális művészeti jelenségek – Személyes vizuális tapasztalat és reflexió	10
Médiumok sajátosságai – Médiumok jellemző kifejezőeszközei	8
Időbeli és térbeli viszonyok – Tér és idő vizuális megjelenítésének lehetőségei	8
Vizuális információ és befolyásolás – Kép és szöveg üzenete	12
Környezet: Technológia és hagyomány – Hagyomány, design, divat	10
Környezet: Technológia és hagyomány – Tárgyak, terek, funkció	10
Összes óraszám:	68

Hon- és népismeret 6. évfolyam

Témakör neve	Hozzárendelt témakör a kerettantervi témakörből és óraszámából	Tanmenetben jelölt óraszám
Az én világom	Az én világom (6)	6
Találkozás a múlttal I.	Találkozás a múlttal (12)	12
Találkozás a múlttal II.	Találkozás a múlttal (8)	8

A történelmi Magyarország területei	Örökségünk, hagyományaink, nagyjaink (8)	8
Év végi ismételtes; Mit jelent nekem a honismeret?		2
Összesen:	34	34 + 2 = 36

Dráma és színház 8. évfolyam

Témakör neve	Hozzárendelt témakör a kerettantervi témakörből és óraszámából	Tanmenetben jelölt óraszám
Szabályjátékok, népi játékok	Szabályjátékok, népi játékok (7)	7
Mi az a színház? I.	Dramaturgiai alapfogalmak (3) Színházi műfajok, stílusok (2) A színház kifejezőeszközei (szöveg, hang, báb, zene, mozgás, tánc) (2)	7
Mi az a színház? II.	Műalkotások feldolgozása (3) Színházi előadás megtekintése (3)	6
Játszunk színházat!	Dramatikus játékok (szöveggel, hanggal, bábbal, zenével, mozgással, tánccal) (4) Rögtönzés (5)	9
Saját történetek feldolgozása	Saját történetek feldolgozása (5)	5
Összesen:		34

Digitális kultúra 5. évfolyam

Témakör neve	Órakeret	Szabadon felhasználható órakeret
--------------	----------	----------------------------------

Algoritmizálás és blokkprogramozás	6 óra	
Online kommunikáció	3 óra	
Robotika	5 óra	
Szövegszerkesztés	7 óra	2 óra
Bemutató készítés	4 óra	
Multimédiás elemek készítése	4 óra	
Az információs társadalom, e - Világ	3 óra	
A digitális eszközök használata	2 óra	
Összes óraszám:	34 óra	2 óra
	36 óra	

Digitális kultúra 6. évfolyam

Témakör neve	Órakeret	Szabadon felhasználható órakeret
Algoritmizálás és blokkprogramozás	6 óra	
Online kommunikáció	3 óra	
Robotika	5 óra	
Szövegszerkesztés	7 óra	2 óra
Bemutató készítés	4 óra	
Multimédiás elemek készítése	4 óra	
Az információs társadalom, e - Világ	3 óra	
A digitális eszközök használata	2 óra	
Összes óraszám:	34 óra	2 óra
	36 óra	

Digitális kultúra 7. évfolyam

Témakör neve	Órakeret	Szabadon felhasználható órákeret
Algoritmizálás és blokkprogramozás	7 óra	
Online kommunikáció	2 óra	
Robotika	4 óra	
Szövegszerkesztés	4 óra	2 óra
Bemutató készítés	3 óra	
Multimédiás elemek készítése	3 óra	
Táblázatkezelés	7 óra	
Az információs társadalom, e - Világ	2 óra	
A digitális eszközök használata	2 óra	
Összes óraszám:	34 óra	2 óra
	36 óra	

Digitális kultúra 8. évfolyam

Témakör neve	Órakeret	Szabadon felhasználható órákeret
Algoritmizálás és blokkprogramozás	7 óra	
Online kommunikáció	2 óra	
Robotika	4 óra	
Szövegszerkesztés	4 óra	2 óra
Bemutató készítés	3 óra	
Multimédiás elemek készítése	3 óra	
Táblázatkezelés	7 óra	
Az információs társadalom, e - Világ	2 óra	
A digitális eszközök használata	2 óra	
Összes óraszám:	34 óra	2 óra
	36 óra	

Technika és tervezés 5. évfolyam

Témakör neve	Javasolt óraszám
Modell- és makettépítés technológiái	4
Település – a település kialakulása, településtípusok	3
Építészet – forma és funkció, anyagok és szerkezetek	4
Közterek, közösségi terek, középületek	4
Közlekedés – közlekedés egykor és ma	3
Lakás, lakókörnyezet – a lakás jellemzői, lakástípusok, funkciók, helyiségek	4
Lakás, lakókörnyezet – funkciók, berendezések	4
Lakás karbantartása – a legfontosabb állagmegóvási, karbantartási munkák	3
Komplex modell- és makettkészítés	5
Év végi ismételtes	2
Összes óraszám:	36

Technika és tervezés 6. évfolyam

Témakör neve	Javasolt óraszám
Modell- és makettépítés technológiái	4
Település – a település kialakulása, településtípusok	3
Építészet – forma és funkció, anyagok és szerkezetek	4
Közterek, közösségi terek, középületek	4
Közlekedés – közlekedés egykor és ma	3
Lakás, lakókörnyezet – a lakás jellemzői, lakástípusok, funkciók, helyiségek	4
Lakás, lakókörnyezet – funkciók, berendezések	4

Lakás karbantartása – a legfontosabb állagmegóvási, karbantartási munkák	3
Komplex modell- és makettkészítés	5
Év végi ismételés	2
Összes óraszám:	36

Technika és tervezés 7. évfolyam

Témakör neve	Javasolt óraszám
A települések közműellátása, a legfontosabb közművek, közszolgáltatások	6
Korszerű, egészséges lakás és lakókörnyezet	8
Az egészséges település	6
Közlekedés, közlekedési rendszerek	6
Komplex modellezési feladat	8
Év végi ismételés	2
Összes óraszám:	36

Testnevelés 5-6. évfolyam

Témakör neve	Javasolt óraszám
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	30
Atlétikai jellegű feladatmegoldások	40
Torna jellegű feladatmegoldások	30
Sportjátékok	70

Testnevelési és népi játékok	16
Önvédelmi és küzdősportok	6
Alternatív környezetben üzhető mozgásformák	14
Mindennapos testnevelés (társastánc)	144
Szabad órakeret	10
Összes óraszám:	360

Testnevelés 7-8. évfolyam

Témakör neve	Javasolt óraszám
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	30
Atlétikai jellegű feladatmegoldások	40
Torna jellegű feladatmegoldások	30
Sportjátékok	70
Testnevelési és népi játékok	16
Önvédelmi és küzdősportok	6
Alternatív környezetben üzhető mozgásformák	14
Mindennapos testnevelés (társastánc)	144
Szabad órakeret	10
Összes óraszám:	360

TÁNC ÉS MOZGÁS

A tánc tanítása komplex művészetpedagógiai tevékenység, amely által a tanuló sajátos kifejezőeszköz birtokába jut, kiegészítve a nyelvi, a zenei és a vizuális kifejezőeszközök tárárt.

A tánc a mozgást a művészetek oldaláról ismerteti meg a tanulóval, értékesen kiegészítve a testnevelés órákon történő mozgásfejlesztést. A tánc tanítása a testnevelés órák keretében is történhet, megfelelő képesítésű pedagógus vezetésével.

A tánc és a zene elválaszthatatlan kapcsolatából adódóan a tánc tanítása különleges zenei élményt is nyújt: a tanuló a mozgás által egész testében érzékeli a kísérő zenét, a zene aktív befogadjává válik. A néptánc tanítás során a tanuló számos olyan népdalt ismer meg, amely kiegészíti az ének-zene órán tanult dalok tárárt, mozgással összhangban énekel, a hangszeres dallamokat is közelebb érzi magához a táncolás által, a népzene így eredeti funkciójában éli

át. Az ének-zene órán is alkalom nyílik arra, hogy az éneklést vagy zenehallgatást mozgással kapcsolják össze, megfelelő képesítésű pedagógus vezetésével.

A néptánc tanítása hatékonyan járul hozzá a magyarságtudat erősítéséhez, ugyanakkor közvetlen tapasztalat és élmény által teszi fogékonnyá a tanulót a szomszéd – esetleg távolabbi – népek hagyományai, kultúrája iránt. Néptánc- és népzene-hagyományunk egy évezred európai műveltségének lenyomatát őrzi, ezért megismerése nemcsak a Kárpát-medencében élő más népek kultúrája iránt teszi fogékonnyá a tanulót, hanem európai művelődéstörténeti összefüggések megértéséhez is hozzásegíti. A nemzetiségi iskolákban a néptánc-tanítás az identitás őrzésének egyik alapvető eszköze lehet.

A tánc tanítása fejleszti a ritmusérzékét, a térérzékelést, a testtartást és a mozgáskoordinációt, amely a mindennapi élet számos területén fontos a tanuló számára. Fejleszti a társas kapcsolatok iránti érzéket: együttműködésre, alkalmazkodásra, a másik nem, a másik személy, a másik csoport elfogadására és megbecsülésére ösztönöz.

Az iskolai tánc-tanulás bekapcsolódási lehetőséget biztosít a tanuló számára a táncos kulturális életbe: a tánc- és mozgásművészet értő befogadójává, a táncos szórakozás (táncházak, táncos szórakozóhelyek) aktív részesévé formálja.

A kerettanterv nem említ konkrét táncokat, hiszen a tanmenetbe bekerülő táncok, táncstílusok kiválasztása a tanár feladata az iskola és az osztály/csoport adta lehetőségek gondos mérlegelése után. Azt az elvet azonban rögzíti, hogy a tánc tanításának elsődleges célja a táncolás, az éneklés és a játék örömeinek, közösségformáló erejének megélése, képességfejlesztő hatásainak kiaknázása. Az esetleges produkció létrehozása csak jóval ezek után következő szempont lehet. Azt az elvet is rögzíti, hogy a tanuló lehetőség szerint saját szűkebb hazájának néphagyományából kiindulva ismerkedjen a tánc és mozgás világával, fokozatosan bővítve a megismert stílusok körét.

A kerettantervben szereplő tematikai egységek nem időben követik egymást. Az órák anyaga általában több tematikai egység, amelyeket a tanár belátása szerint arányosan oszt el az adott időkeretben, vagy akár többet is alkalmaz párhuzamosan. Ezért nem történik utalás az egyes tematikai egységekhez ajánlott óraszámra. A kerettanterv anyagát heti egy – az öt mozgásos óra egyike – órára terveztük.

A tánc tanításának tárgyi feltétele a megfelelő méretű, megfelelően rugalmas padlózatú, jól szellőztethető terem, valamint a megfelelő hangminőségű és teljesítményű zene-lejátszó be-
rendezés.

A tánc és mozgás tanításának sajátossága, hogy az egyes tematikai egységek és fejlesztési célok gyakorlatilag a teljes 12 évfolyamon keresztül húzódnak, fokozatosan elmélyítve, pontosítva, finomítva az újra és újra visszatérő témákat. Ezért elkerülhetetlennek látszottak a gyakori ismétlések. Az ismétlődő keretek változatos, egymásra épülő tartalommal való kitöltése a pedagógus feladata a helyi adottságok mérlegelése alapján.

5–6. évfolyam

A tánc tanítása mint művészetpedagógiai tevékenység, széleskörűen fejleszti a tanuló *esztétikai-művészeti tudatosságát és kifejezőképességét*, nemcsak a mozgásművészet, hanem a zene-

és színházművészet területén is, melyeknek így értő befogadójává, igényes közönségévé válhat. A művészi mozgással való ismerkedés más területeken is erősíti a tanuló megnyilvánulásainak magabiztosságát.

A táncolás javítja a testtartást, az állóképességet, fejleszti a mozgáskoordinációt, stresszoldó és örömet adó tevékenység, ezzel fontos eszközévé válik a *testi és lelki egészségre nevelésnek*.

A tánc és a mozgás segíti a tanulót, hogy önmagát helyesen érzékelje, helyezze el térben és időben, vagy éppen társaihoz képest, a csoportos vagy páros táncolás élménye pedig a társakhoz, a másik nemhez való viszony fejlődését szolgálja. Az improvizáció gyakorlása már kezdeti szinten is fejleszti a tanuló kifejezőkészségét, problémamegoldó képességét, növeli önbi-zalmát. A tánc és mozgás tanítása ezért fontos a *szociális kompetencia, az önismeret és társas kultúra fejlesztése* szempontjából. A tánc és a hagyományos népi játékok olyan közösségi élményeket nyújtanak a tanulónak, amelyek segítik a kapcsolati rendszerekben adódó szerep megértését, a kooperáció fejlesztését, a szabályok elfogadását, ezzel szolgálják az *állampolgárságra és demokráciára nevelést*.

A helyi kis közösségek, majd a Kárpát-medence további néptánc- és népzenei hagyományainak megismerése élményszerűen erősíti a *szülőföldhöz, hazához való kötődést*, szolgálja a *hazafias nevelést*.

A tánc tanítása ráirányítja a tanulók figyelmét az IKT-eszközökön elérhető értékes, művészi tartalmakra, erősítve ezzel a *médiatudatosságra nevelést*.

A felső tagozatban egyre hangsúlyosabbá válik a puszta utánzást meghaladó önálló, alkotó táncolás.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A tanult motívumok, táncstílusok körének bővítése	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az alsó tagozatban megismert táncstílusok és motívumkészlet.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A már megismert táncstílusok és tánc típusok motívumkészletének bővítése, a már ismert motívumok ritmikai és plasztikai pontosítása, finomítása. Újabb táncstílus(ok) vagy tánc típus(ok) megismerése az osztály/csoport képességeit mérlegelve.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
A folyamatos, de sokszor új szempontokat hozó ismétlés által a meglévő motívumkészlet ritmikai, plasztikai pontosítása, finomítása.		
A tanár mozdulatainak puszta követésétől fokozatosan haladás az önálló táncolás felé.		
Lehetőség szerint közösségi élmények, tapasztalatok szerzése a táncos kulturális élettel kapcsolatban (táncelőadás, táncszínház, tánc ház közös látogatása, értékelése, a tapasztalatok megbeszélése).		

Az IKT-eszközök jelentőségének és használatának fokozatos tudatosítása a tánckultúrával kapcsolatban.	
A magyar néptánc-hagyomány alapvető tánc típusai és a három nagy táncdialektus ismerete, a tanult táncok elhelyezése ebben a rendszerben.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tájegység, népcsoport/nép. Táncgyűttes, társulat, táncszínház, táncművész, koreográfus, rendező, elemzés, kritika. Tánc típus, táncdialektus.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Ritmusérzék fejlesztése	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az alsó tagozatban ének-zene, dráma és tánc, valamint testnevelés órákon szerzett ritmikai képességek és gyakorlat.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A ritmusérzék fejlesztése a tánc, az ének és a kísérőzene metrikai-ritmikai egységbe rendezésének érdekében.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Az alsó tagozat ritmusgyakorlatainak folyamatos ismétlése és továbbfejlesztése. Az egyszerűbb gyakorlatok kivitelezése önállóan vagy párban is. Egyszerűbb ritmusképletek augmentálása és diminuálása. A különböző testrészekkel ritmikai párhuzamosságok egyre biztosabb kivitelezése. Próbálkozás ritmikai improvizációval, csoportosan vagy önállóan, kísérletezés saját ritmikai gyakorlatok felépítésével.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tempó, ütemmutató (metrum), hangsúly, „tá”, „ti”, „tiri” (negyed, nyolcad, tizenhatod), szinkópa, szünet, rögtönzés (improvizáció).	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A tánchoz kapcsolódó ének-zenei ismeretek	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az alsó tagozatban dráma és tánc, valamint ének-zene órákon szerzett ismeretek és képességek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A zene és tánc egységének érzékeltetése, az énekhang javítása, a zenei hallás fejlesztése. Tapasztalatszerzés a zenei kulturális életéről a tanult	

	táncokhoz kapcsolódóan. Tapasztalatszerzés az IKT-eszközökről a tanult táncok kísérő zenéjéhez kapcsolódóan.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	
A tanult táncokhoz kapcsolódó dalok és az ismert kísérőzenék körének folyamatos bővítése, összekapcsolásuk a megfelelő táncokkal. A hangszeregyüttes tagjai funkcióinak ismerete (pl. népi vonós hangszeregyüttes: dallam, kíséret, kíséretritmus). A kiegészítő hangszerek ismerete (pl. cimbalom, klarinét). Ismerkedés a vonós együttesen kívüli népi hangszerekkel (pl. duda, furulya, tekerő, citera). Lehetőség szerint közvetlen tapasztalatszerzés a táncot kísérő zenével kapcsolatban (táncolás élő zenére, táncelőadás, táncszínházi vagy operaelőadás közös megtekintése, megbeszélése). Ismerkedés a tánc és a zene kulturális életben betöltött szerepével és a kettő kapcsolatával. Az IKT-eszközök jelentőségének fokozatos tudatosítása a zenei kulturális élet szempontjából.	
Kulcsfogalmak/fogalmak	Dal, versszak, tempó, IKT-eszköz, zenekar, együttes, prímás, kontrás, nagybőgős.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Eligazodás a térben	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az alsó tagozatos dráma és tánc, valamint testnevelés órákon szerzett képességek és ismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A kezdődő kamaszkorban bizonytalanná váló testtartás és mozgáskoor- dináció okozta nehézségek ellensúlyozása. A térbeli viszonyok megér- tése és tudatosítása, a társakhoz való térbeli alkalmazkodás képességé- nek javítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Az alsó tagozat térgyakorlatainak ismételése és továbbfejlesztése.		
A kezdődő kamaszkorban hirtelen megváltozó testarányokhoz való alkalmazkodás, a testtartás és a mozgáskoordináció finomítása élményszerű, örömteli mozgás segítségével.		
A távolságok, irányok egyre önállóbb érzékelése, ezáltal a kialakítandó térformák egyre önál- lóbb létrehozása és javítása.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Testrész, irány, kör, sor, ív, kígyóvonal, csigavonal, kapu, fésű, frontirány.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Népi játékok	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az alsó tagozatban tanult népi játékok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanulók életkorának és az osztály/csoport adottságainak megfelelően kiválasztott hagyományos népi játékok megismerésén túl az önismeret és a társas kultúra, az énekhang és a térérzékelés fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Igény szerint az alsó tagozatban megismert játékok azon részének folyamatos ismételése, amelyek az 5–6. évfolyamon is örömet jelentenek. Megismerkedés újabb, az életkornak megfelelő játékokkal. A szerepekhez, szabályokhoz való viszony fokozatos elmozdulása a tanári irányítástól az önállóság felé. A játékok adta szituációkban való eligazodás, a problémák megoldása által az önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlődése.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Játék, szabály, szerep, csapat, csapatvezető.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Hagyományismeret	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az alsó tagozatos dráma és tánc, magyar nyelv és irodalom, valamint ének-zene órákon szerzett ismeretek a néphagyományról.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A hagyományos közösségek kulturális értékeinek megtapasztalása a tanult táncokhoz, dalokhoz, játékokhoz közvetlenül kapcsolódó hagyományokon, szokásokon keresztül. A szülőföldről, népcsoporthoz/nemzetiséghez, hazához való kötődés erősítése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
A táncolás, az éneklés és a játék élményéhez közvetlenül kapcsolódó beszélgetés, vetítés, maguk készítette kiselőadás, esetleg viseleti darabok, használati tárgyak kézbevétele által tapasztalatok szerzése a hagyományos közösségek életével és kulturális értékeivel kapcsolatban. Annak felismerése, hogy ezeknek az értékeknek egy részével ő maga is él, tudatosítja a hagyományos értékek szerepét a mai társadalmi és kulturális életben. Lehetőség szerint közvetlen tapasztalatok szerzése múzeumpedagógus szakember segítségével (pl. kiállítás, múzeum, skanzen).		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Táncalkalom, táncház, fonó, „játszó”, pár, felkérés, farsang, nagyböjt, húsvét, advent, karácsony, újév, viselet, néprajz, kiállítás, skanzen.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Improvizációs készség fejlesztése	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az alsó tagozat improvizációs gyakorlatai.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az önálló, szabad, alkotó mozgás élményének megtapasztalása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
A már megismert táncok folyamatainak önálló, kreatív, párral és/vagy társakkal együttműködve történő felépítése, összhangban a kapott kísérő zenével.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Rögtönzés (szabad tánc, improvizáció), lépés (motívum), pár vezetése, tájegység, népcsoport/nép.	

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	A tanuló elmélyíti a már megismert táncokkal kapcsolatos ismereteit, tapasztalatait, mozgása pontosabbá, finomabbá, plasztikusabbá válik, képes felszabadultan, önállóan, az esetleges hibák ellenére is magabiztosan felépíteni táncfolyamatokat. Lehetőség szerint kapcsolatba kerül a táncos és zenei kulturális élettel, tudatosítja az IKT-eszközök kulturális életben betöltött szerepét. Átalakulóban levő testarányaival is képes a helyes testtartásra, teste határainak érzékelésére, mozgáskoordinációjának finomítására. A térformák érzékelésénél és kialakításánál a pusztá utánzást fokozatosan felváltja a tudatosság. A tanuló bővíti a hagyományos közösségek életéről és kultúrájáról szerzett ismereteit, saját tapasztalatain keresztül ismeri fel ezek jelentőségét a mai társadalmi és kulturális életben. Találkozik a hagyományok őrzését, rendszerezését, továbbadását szolgáló intézményekkel.
---	--

7–8. évfolyam

A tantárgy szerepe a fejlesztési területekben, a nevelési célok elérésében és a kulcskompetenciák fejlesztésében nem tér el az 5–6. évfolyamtól.

Azonban a kulcskompetenciák fejlesztésében az *önismeret és társas kultúra fejlesztése*, valamint az *erkölcsi nevelés* külön hangsúlyt kap azáltal, hogy a tanuló csoportosan készül bemutatni eddig megszerzett táncos képességeit, valamint részt vesz táncos rendezvény szervezésében. A közös felkészülés és alkotómunka, a közösen elért siker fokozottan fejleszti ezeket a kompetenciákat.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A tanult motívumok, táncstílusok körének bővítése	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az eddig megismert táncstílusok és motívumkészlet.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A már megismert táncstílusok és tánc típusok motívumkészletének bővítése, a már ismert motívumok ritmikai és plasztikai pontosítása, finomítása. Újabb táncstílus(ok) vagy tánc típus(ok) megismerése az osztály/csoport képességeit mérlegelve.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
A folyamatos, de sokszor új szempontokat hozó ismétlés által a meglévő motívumkészlet ritmikai, plasztikai pontosítása, finomítása.		
A tanár mozdulatainak pusztá követésétől fokozatos haladás az önálló táncolás felé.		
Lehetőség szerint közösségi élmények, tapasztalatok szerzése a táncos kulturális élettel kapcsolatban (táncelőadás, táncszínház, tánc ház közös látogatása, értékelése, a tapasztalatok megbeszélése).		
Az IKT-eszközök jelentőségének és használatának fokozatos tudatosítása a tánc kultúrával kapcsolatban.		
A három nagy tánc dialektus és az alapvető tánc típusok, a régi és új stílus tánc folklorisztikai fogalmának ismerete, a tanult táncok elhelyezése ebben a rendszerben.		
A földrajzi, történelmi és zenei ismeretek összekapcsolása a tánc folklorisztikai tapasztalatokkal.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tájegység, népcsoport/nép.	
	Tánc együttes, társulat, tánc színház, tánc művész, koreográfus, rendező, elemzés, kritika.	
	Tánc típus, új stílusú tánc, régi stílusú tánc, férfi tánc, páros tánc, körtáncok, eszközös tánc, tánc rend (tánc ciklus).	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Ritmusérzék fejlesztése	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az 5–6. évfolyamon ének-zene, dráma és tánc, valamint testnevelés órákon szerzett ritmikai képességek és gyakorlat.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A ritmusérzék fejlesztése a tánc, ének és a kísérőzene metrikai-ritmikai egységbe rendezésének érdekében.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Az eddig megismert ritmusgyakorlatok folyamatos ismételése és továbbfejlesztése.		
A gyakorlatok kivitelezése önállóan vagy párban is.		
Egyszerűbb ritmusképletek augmentálása és diminuálása, a tempó és a dinamika változtatása.		
A különböző testrészekkel ritmikai párhuzamosságok kivitelezése.		
Kísérletezés csoportosan vagy önállóan saját ritmikai gyakorlatok felépítésére, az ismert gyakorlatok variálása.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tempó, ütemmutató (metrum), hangsúly, „tá”, „ti”, „tiri” (negyed, nyolcad, tizenhatod), szinkópa, szünet, rögtönzés (improvizáció), tempóváltás, dinamika.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A tánchoz kapcsolódó ének-zenei ismeretek	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az 5–6. évfolyamon dráma és tánc, valamint ének-zene órákon szerzett ismeretek és képességek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:	A zene és tánc egységének érzékeltetése, az énekhang javítása, a zenei hallás fejlesztése. Tapasztalatszerzés a zenei kulturális életről a tanult táncokhoz kapcsolódóan. Tapasztalatszerzés az IKT-eszközökről a tanult táncok kísérőzenéjéhez kapcsolódóan.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
A tanult táncokhoz kapcsolódó dalok és az ismert kísérőzenék körének folyamatos bővítése, összekapcsolásuk a megfelelő táncokkal.		
A hangszeregyüttes tagjai, funkcióinak ismerete (pl. népi vonós hangszeregyüttes: dúvő, gyorsdúvő, esztam), az alapvető kíséretritmusok ismerete.		
Néhány, a vonós együttesen kívüli hangszer ismerete (pl. duda, furulya, tekerő, citera).		

Lehetőség szerint közvetlen tapasztalatszerzés a táncot kísérő zenével kapcsolatban (táncolás élő zenére, táncelőadás, táncszínházi vagy operaelőadás közös megtekintése, megbeszélése). Ismerkedés a tánc és a zene kulturális életben betöltött szerepével és a kettő kapcsolatával. Az IKT-eszközök jelentőségének fokozatos tudatosítása a zenei kulturális élet szempontjából.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Dal, versszak, tempó, IKT-eszköz, zenekar, együttes, prímás, kontrás, nagybögös, dúvó, gyorsdúvó, esztam.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Eligazodás a térben	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az 5–6. évfolyamon dráma és tánc, valamint testnevelés órákon szerzett képességek és ismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A kamaszkorban bizonytalanná váló testtartás és mozgáskoordináció okozta nehézségek ellensúlyozása. A térbeli viszonyok megértése és tudatosítása, a társakhoz való térbeli alkalmazkodás képességének javítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Az alsó tagozat térgyakorlatainak ismételése és továbbfejlesztése.		
A kamaszkorban hirtelen megváltozó testarányokhoz való alkalmazkodás, a testtartás és a mozgáskoordináció finomítása élményszerű, örömteli mozgás segítségével.		
A távolságok, irányok önálló érzékelése, a kialakítandó térformák önálló létrehozása és javítása.		
A tanult koreográfia térformáinak átlátása, megértése.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Testrészek nevei, irányok, kör, sor, ív, kígyóvonal, csigavonal, kapu, fésű, frontirány, átló (diagonál), „cikk-cakk”.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Hagyományismeret	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az 5–6. évfolyamon dráma és tánc, magyar nyelv és irodalom, valamint ének-zene órákon szerzett ismeretek a néphagyományról.	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A hagyományos közösségek kulturális értékeinek megtapasztalása a tanult táncokhoz, dalokhoz, játékokhoz közvetlenül kapcsolódó hagyományokon, szokásokon keresztül. A szülőföldhöz, népcsoporthoz/nemzetiséghez, hazához való kötődés erősítése.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	
A táncolás, az éneklés élményéhez közvetlenül kapcsolódó beszélgetés, vetítés, kiselőadás, esetleg viseleti darabok, használati tárgyak kézbevétele által tapasztalatszerzés a hagyományos közösségek életével és kulturális értékeivel kapcsolatban. Annak felismerése, hogy ezeknek az értékeknek egy részével a tanuló maga is él; a hagyományos értékek szerepének tudatosítása a mai társadalmi és kulturális életben. Lehetőség szerint közvetlen tapasztalatok szerzése is múzeumpedagógus szakember segítségével (kiállítás, múzeum, skanzen). Megismerkedés a hagyományok gyűjtésével, rendszerezésével és hozzáférhetővé tételével foglalkozó, világviszonylatban is kiemelkedő magyar intézményekkel. Pl. közvetlen tapasztalatok által a magyar néprajztudomány, a magyar tánc- és zenefolklorisztika világszínvonalának felfedezése.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Táncalkalom, táncház, fonó, „játészó”, pár, felkérés, farsang, nagyböjt, húsvét, advent, karácsony, újév, viselet, néprajz, néprajzi kiállítás, skanzen, MTA Zenetudományi Intézet, Magyar Néprajzi Múzeum, Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Hagyományok Háza.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Improvizációs készség fejlesztése	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az eddig megismert táncok és improvizációs gyakorlatok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az önálló, szabad, alkotó mozgás élményének megtapasztalása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
A már megismert táncok folyamatainak önálló, kreatív, párral és/vagy társakkal együttműködve történő felépítése, összhangban a kapott kísérő zenével.		
Kulcsfogalmak/ fo- galmak	Rögtönzés (szabad tánc, improvizáció), lépés (motívum), pár vezetése, tájegység, népcsoport/nép.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Koreográfia megtanulása és bemutatása	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	A szükséges táncstílus ismerete, a korábbi improvizációs és tánygyakorlatok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A közös munka eredményének, sikerének megélése, a fokozott koncentráció és kooperáció elérése, a művészi kifejezőképesség továbbfejlesztése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények
Koreográfia megtanulása és nyilvános (társaknak, szülőknek, vendégeknek) bemutatása. Részvétel az előkészületekben. (Az előadott koreográfia lehet más művészeti ágakat felvonultató műsor vagy táncos-zeneszínpad mű része. A felkészülésnél ekkor kiemelt szempont a tantárgyköziség, a különböző művészeti ágak egységének megtapasztalása.)

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Koreográfia, koreográfus, rendező, szerep, szereposztás, csoport, szólam, szólista, kar, próba, főpróba, színpadbejárás.
------------------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Gyűjtőmunka a tanult táncokkal kapcsolatban	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	A tanult táncokkal, a hozzájuk kapcsolódó zenével, hagyományokkal kapcsolatos alapfogalmak, az IKT-eszközök használatának alapjai.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:	Az önálló alkotómunka örömeinek megélése, a médiatudatosság fejlesztése, a hagyományismeret bővítése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények
A tanár iránymutatása alapján önálló vagy csoportos anyagkeresés, -gyűjtés és -rendszerezés (szöveg, fénykép, mozgókép, zene) a tanult táncokkal, azok kísérőzenéjével vagy a kapcsolódó hagyományokkal összefüggésben.

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Könyvtár, múzeum, MTA Zenetudományi Intézet, Hagyományok Háza, multimédiás adatbázis.
------------------------------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Táncház, táncos rendezvény szervezése az iskolában	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A közös szervezés, előkészítés, majd a közös multság örömeinek meg- tapasztalása, a közösség összetartozásának erősítése, a tánc eredeti funkciójában való átélése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények
Tanári irányítással, társakkal együttműködve részvétel iskolai táncház, táncos rendezvény megszervezésében, lebonyolításában (díszítés, berendezés, plakát/szórólap/meghívó készítése, büfé, ruhatár üzemeltetése). Részvétel a közös táncolásban.

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Rendezvény, tervezés, szervezés, lebonyolítás.
------------------------------------	--

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	A tanuló elmélyíti a már megismert táncokkal kapcsolatos ismereteit, tapasztalatait, mozgása pontosabbá, finomabbá, plasztikusabbá válik, képes felszabadultan, önállóan, az esetleges hibák ellenére is magabiztosan felépíteni táncfolyamatokat. Lehetőség szerint kapcsolatba kerül a táncos és zenei kulturális élettel, tudatosítja az IKT-eszközök kulturális életben betöltött szerepét. Átalakulóban levő testarányaival is képes a helyes testtartásra, teste határainak érzékelésére, mozgáskoordinációjának finomítására. A térformák érzékelésénél és kialakításánál a puszta utánzást fokozatosan felváltja a tudatosság. A tanuló átlátja és érti a tanult koreográfia térformáit. Bővíti a hagyományos közösségek életéről és kultúrájáról szerzett ismereteit, saját tapasztalatain keresztül ismeri fel ezek jelentőségét a mai társadalmi és kulturális életben. Találkozik a hagyományok őrzését, rendszerezését, továbbadását szolgáló intézményekkel. Képes korának és képességeinek megfelelő koreográfia megtanulására és előadására. Képes átélni a közös felkészülés és az elért siker örömét. Képes önállóan vagy társaival közösen anyagot gyűjteni és rendszerezni a tanár által adott szempontok szerint. Tudatosítja az intézmények és a világháló adta lehetőségeket. Megfelelő irányítással, társaival együttműködve részt vesz iskolai táncház, táncos rendezvény előkészítésében és lebonyolításában, átéli a közös munka sikerének örömét.
---	---

Legitimizáció

Jóváhagyási záradék

A Pedagógiai Programot a nevelőtestület 2023. augusztus 30-án tartott nevelőtestületi értekezletén módosította, megtárgyalta és elfogadta.

Csanádpalota, 2023. augusztus 30.

Szabó Zsuzsanna

igazgató

Nyilatkozat

Nyilatkozat

A Csanádpalotai Dér István Általános Iskola Szülői Munkaközösségének képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Pedagógiai Program elkészítéséhez és elfogadásához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk.

Csanádpalota, 2023. szeptember 04-én

a Szülői Munkaközösség elnöke

Nyilatkozat

A Csanádpalotai Dér István Általános Iskola Diákönkormányzatának képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Pedagógiai Program elkészítéséhez és elfogadásához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk.

Csanádpalota, 2023. szeptember 1-jén

A DÖK elnöke

Hatályosság

A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

A pedagógiai program módosítása

1. A pedagógiai program módosítására:

- az iskola intézményvezetője;

- a nevelőtestület bármely tagja;
- a nevelők szakmai munkaközösségei;
- szülői szervezet;
- az iskola fenntartója tehet javaslatot.

2. A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el.

3. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges.

4. A módosított pedagógia programot a jóváhagyást követő tanév szeptember 1. napjától kell bevezetni.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola honlapján,
- az iskola intézményvezetőjénél.